Specialuddannelsen i akutsygepleje

National uddannelsesordning

Specialuddannelsen for sygeplejersker i akutsygepleje

Godkendt d. 21. maj 2025

Region Syddanmark · midt regionmidtjylland · Region Nordjylland · Region Sjælland · Region Hovedstaden

Læsevejledning til uddannelsesordningen for Specialuddannelsen for sygeplejersker i akutsygepleje

Denne uddannelsesordning er opdelt i 2 hoveddele for at sikre en klar og struktureret præsentation af de gældende krav og rammer for Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Del 1 Uddannelsesordningen
Første del omhandler selve uddannelsesordningen og beskriver de formelle krav og rammer for specialuddannelsen i akutsygepleje, jævnfør Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 315 af 26. marts 2024.

Her præsenteres uddannelsens opbygning, formål, adgangskrav, prøveformer samt øvrige centrale forhold, der er væsentlige for at forstå og gennemføre specialuddannelsen i akutsygepleje.

Del 2 Bilag
Anden del består af bilag, som uddyber og konkretiserer bestemte områder af uddannelsesordningen. Bilagene kan blandt andet indeholde detaljerede beskrivelser af kompetencekort, undervisningsemner, bedømmelseskriterier og andre relevante oplysninger.

Gennem uddannelsesordningen vil der løbende blive henvist til bilag, hvor yderligere information findes. Dette sikrer, at dokumentet er overskueligt og let at navigere i, samtidig med at det giver en mere detaljeret forståelse af de enkelte elementer i uddannelsen.

Indholdsfortegnelse

1 Baggrund for Specialuddannelsen i akutsygepleje ... 3
2 Titel ... 3
3 Formål ... 3
4 Målgruppe ... 4
5 Kriterier for godkendelse af kliniske uddannelsessteder ... 4
6 Ansættelsesforhold ... 4
7 Ledelsesinvolvering ... 5
8 Den samlede struktur ... 5
9 Indhold og samlede læringsmål for Specialuddannelsen i akutsygepleje ... 8
10 Det teoretiske indhold ... 15
11 Det kliniske indhold ... 16
12 Uddannelsesansvar ... 20
13 Prøver og eksamener ... 23
14 Afslutningskonference ... 25
15 Eksaminator ved prøver og eksamener ... 25
16 Censor ved prøver og eksamener ... 26
17 Særlige forhold ved prøver og eksamener ... 27
18 Omprøve og sygeeksamen ved ikke-bestået prøve/eksamen ... 27
19 Indgivelse af klage ... 28
20 Fravær og ferie ... 30
21 Merit ... 31
22 Afsluttende dokumentation og bevis for at have gennemført Specialuddannelsen i akutsygepleje ... 32
23 Regionale forhold og evaluering ... 32
24 Uddannelsesordning med bilag udarbejdet på vegne af ... 32
25 Bilag - inddeling ... 34

1 Baggrund for Specialuddannelsen i akutsygepleje

Uddannelsesordningen er tilrettelagt i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens BEK nr. 315 af 26/03/2024 Bekendtgørelse om specialuddannelsen for sygeplejersker i akutsygepleje[1] (Bekendtgørelsen).

Uddannelsesordningen er udarbejdet af Det nationale specialuddannelsesråd for Specialuddannelsen i akutsygepleje og godkendt af Sundhedsstyrelsen den 21. maj 2025.

Specialuddannelsesrådet for uddannelsen til specialsygeplejerske i akutsygepleje er sammensat af 15 repræsentanter fra de ansættende myndigheder og sygeplejersker med faglig og organisatorisk viden om funktionsområdet, jævnfør Bekendtgørelsen.

Specialuddannelsesrådet for sygeplejersker i akutsygepleje sikrer faglig kvalitet i indhold og tilrettelæggelse af Specialuddannelsen i akutsygepleje nationalt.

2 Titel

I uddannelsesordningen omtales sygeplejersken

- under uddannelsen som kursist
- efter endt uddannelse som specialsygeplejerske i akutsygepleje

Titlen, som pr. 1. januar 2024 er titelbeskyttet[2], er Specialsygeplejerske i akutsygepleje.

En specialsygeplejerske i akutsygepleje skal registreres hos Styrelsen for Patientsikkerhed for at kunne anvende titlen. Det er den teoretiske uddannelsesinstitutions ansvar at sende dokumentation for gennemført specialuddannelse i akutsygepleje til Styrelsen for Patientsikkerhed. Der kan først udstedes et nationalt uddannelsesbevis, når både den teoretiske og den kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje er godkendt. Se afsnit 22 - Afsluttende dokumentation og bevis for at have gennemført Specialuddannelsen i akutsygepleje.

3 Formål

Formålet med Specialuddannelsen i akutsygepleje er, at sygeplejersken udvider sin viden, færdigheder og kompetencer med henblik på at varetage funktionen som specialsygeplejerske i akutsygepleje på regionernes somatiske akutafdelinger.

En sygeplejerske, der har gennemført Specialuddannelsen i akutsygepleje, har opnået de 15 funktionsområder[3] for en specialuddannet sygeplejerske i akutsygepleje, jævnfør Bekendtgørelsen.

[1] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/315
[2] https://dsr.dk/fag-og-udvikling/titelbeskyttelse-specialuddannelser/
[3] De 15 funktionsområder betegnes fremadrettet i uddannelsesordningen som slutkompetencer

4 Målgruppe

Ansøgere til Specialuddannelsen i akutsygepleje skal have en gyldig dansk professionsbachelor i sygepleje eller en uddannelse som sygeplejerske med emnet videnskabsteori og metode på diplomniveau.

Derudover kræves mindst 2 års erfaring på somatisk hospitalsafdeling med minimum 32 timer ugentligt, hvoraf mindst 12 måneder skal være på somatisk akutafdeling.

Ansøgere skal desuden have indgået en uddannelsesaftale med et godkendt klinisk uddannelsessted. En uddannelsesaftale tydeliggør overfor kursisten hvilke krav der er til den enkelte kursist i løbet af uddannelsen, og hvem der i løbet af uddannelsen vil være deres uddannelsesansvarlige sygeplejerske og deres primære kliniske vejleder.

5 Kriterier for godkendelse af kliniske uddannelsessteder

Den kliniske uddannelse foregår primært på det godkendte kliniske uddannelsessted, der også fungerer som ansættelsessted i de enkelte regioner, og som skal være godkendt af Det Nationale Specialuddannelsesråd for uddannelsen til specialsygeplejerske i akutsygepleje, jævnfør Bekendtgørelsen.

Den godkendte somatiske akutafdeling skal leve op til uddannelsesordningens krav og målbeskrivelser, herunder kunne modtage både visiterede og uvisiterede akutte patienter. Derudover skal akutafdelingen kunne modtage kursister i eksterne kliniske uddannelsesophold under Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Det kliniske uddannelsessted skal have ansat en eller flere uddannelsesansvarlige sygeplejersker og en eller flere kursistvejledere[4]. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder skal medvirke til, at der er høj faglig kvalitet af kliniske læringsmetoder, vejledningssamtaler med mere.

Uddannelsesansvar for den uddannelseansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder er uddybet i afsnit 12.

Hvis kursistens ansættelsessted ikke opfylder alle kravene for godkendelse som klinisk uddannelsessted, kan akutafdelingen opnå en delvis godkendelse. Dette forudsætter, at der er en kursistvejleder på akutafdelingen, og at der er etableret et formelt partnerskab med et godkendt klinisk uddannelsessted. Det er den uddannelsesansvarlige sygeplejerske fra det godkendte kliniske uddannelsessted, som er ansvarlig for kursistens uddannelsesforløb. Formålet med dette samarbejde er at sikre, at kursisten kan opnå de nødvendige læringsmål og slutkompetencer for uddannelsen.

Det er regionernes ansvar at indgå disse partnerskaber. Det er specialuddannelsesrådet for specialuddannelsen i akutsygepleje der godkender det formelle partnerskab med det godkendte kliniske uddannelsessted.

6 Ansættelsesforhold

Specialuddannelsen i akutsygepleje gennemføres som udgangspunkt i en 1½ år lang fuldtidsansættelse på en godkendt somatisk akutafdeling med deltagelse i den teoretiske del af uddannelsen. .

[4]] I bekendtgørelsen benyttes betegnelsen vejleder. I uddannelsesordningen benyttes betegnelsen kursistvejleder med henblik på at specificere at vejledningen er målrettet postgraduate kursister på Specialuddannelsen i akutsygepleje og ikke grunduddannelsesstuderende.

Den kliniske uddannelse foregår fortrinsvis på det godkendte kliniske uddannelsessted, som samtidig er kursistens ansættelsessted..

Ansættelse på deltid på minimum 30 timer forudsætter, at der er indgået aftale om deltidsansættelse på ansættelsesstedet. Deltidsansættelse forlænger den samlede uddannelsestid svarende til, at Specialuddannelsen i akutsygepleje er gennemført på fuldtid. Det vil være den kliniske del, der bliver forlænget, jævnfør Bekendtgørelsen.

De eksterne kliniske uddannelsesophold finder sted som fuldtidsansættelser.

Kursisten må påregne forberedelsestid udover almindelig arbejdstid, både i den kliniske og teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje. Forberedelsestid kompenseres ikke med løn eller afspadsering.

7 Ledelsesinvolvering

I Specialuddannelsen i akutsygepleje lægges vægt på, at kursistens nærmeste ledelse er en aktiv del af det samlede specialuddannelsesforløb. Det gøres blandt andet gennem ledelsens deltagelse i planlægning, implementering og evaluering af Specialuddannelsen i akutsygepleje, så den daglige praksis understøttes af en systematisk og evidensbaseret ledelsesstrategi.

Nærmeste leder skal deltage i udvalgte samtaler mellem kursist, den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder.

Det tilstræbes, at nærmeste leder deltager ved 1. og 3. uddannelsessamtale i alle uddannelsesperioder. Nærmeste leder *skal* deltage ved 1. uddannelsessamtale i 1. uddannelsesperiode og 3. uddannelsessamtale i 3. uddannelsesperiode.

Ledelsens involvering er afgørende for transfer mellem teori og klinisk praksis, da den skaber rammer og opbakning til at omsætte ny viden og sikrer faglig professionalisering.

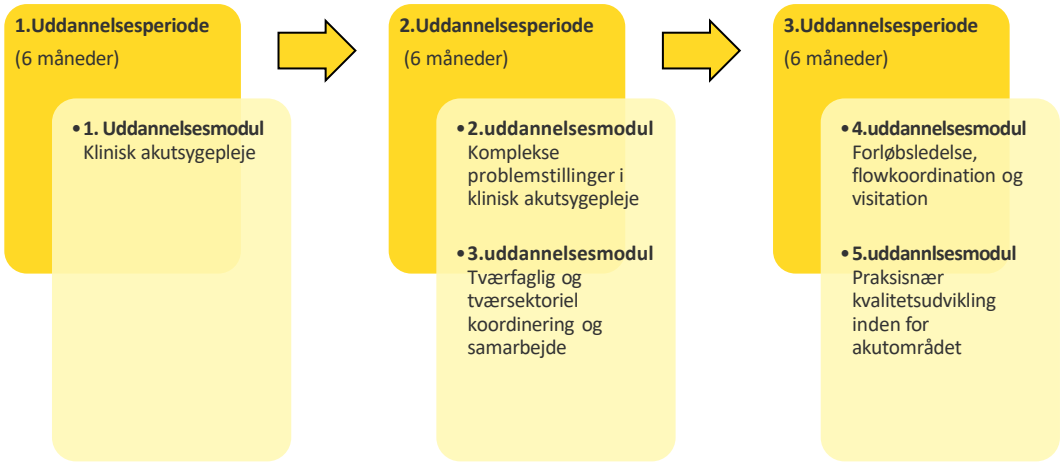
8 Den samlede struktur

Specialuddannelsen i akutsygepleje er fastsat som 1 ½ års fuldtidsstudie og svarer til 60 ECTS-point i den forventede arbejdsbelastning.

8.1 Uddannelsesperioder og uddannelsesmoduler

Specialuddannelsen i akutsygepleje er inddelt i 3 uddannelsesperioder bestående af 5 uddannelsesmoduler. Se figur 1 med fordeling af uddannelsesperioder og uddannelsesmoduler.

Figur 1 - Uddannelsesperioder og uddannelsesmoduler på Specialuddannelsen i akutsygepleje

Den teoretiske undervisning og den kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje vil løbende indgå i alle 3 uddannelsesperioder og de 5 uddannelsesmoduler.

I de enkelte uddannelsesperioder er der ikke krav om, at uddannelsesmodulernes teoretiske indhold afvikles kronologisk.

Figur 2 er en skematisk oversigt over det samlede specialuddannelsesforløb, hvor det fremgår, hvornår hvilke uddannelsesdele indgår i hver uddannelsesperiode og hvert uddannelsesmodul.

Figur 2 - Samlet skematisk oversigt over Specialuddannelsen i akutsygepleje

1. uddannelsesperiode **(6 måneders varighed)**	**2. uddannelsesperiode** **(6 måneders varighed)**			**3. uddannelsesperiode** **(6 måneders varighed)**		
1.uddannelsesmodul Klinisk akutsygepleje	**2. uddannelsesmodul** Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje	**3. uddannelsesmodul** Tværfaglig og tværsektoriel koordinering og samarbejde	**Ekstern klinisk uddannelsesophold** 4 uger valgfrit fordelt i 2. uddannelsesperiode. Mindst 2 uger skal være uden for somatiske akutafdelinger	**4. uddannelsesmodul** Forløbsledelse, flowkoordination og visitation	**5. uddannelsesmodul** Praksisnær kvalitetsudvikling inden for akutområdet	**Ekstern klinisk uddannelsesophold** 2 uger valgfrit fordelt i 3. uddannelsesperiode på en anden akutafdeling end eget ansættelsessted
Teoretisk del Teoretisk undervisning	**Teoretisk del** Teoretisk undervisning			**Teoretisk del** Teoretisk undervisning		
Klinisk del 50 timer klinisk vejledning og supervision 20 timer klinisk teoretisk undervisning, hvoraf halvdelen er simulationstræning Kliniske læringsmetoder	**Klinisk del** 50 timer klinisk vejledning og supervision 20 timer klinisk teoretisk undervisning, hvoraf halvdelen er simulationstræning Kliniske læringsmetoder			**Klinisk del** 50 timer klinisk vejledning og supervision 20 timer klinisk teoretisk undervisning, hvoraf halvdelen er simulationstræning Kliniske læringsmetoder		
Intern prøve Individuel klinisk prøve	**Ekstern eksamen** Individuel synopsis eksamen med mundtligt forsvar			**Ekstern eksamen** Afsluttende eksamen med mundtligt forsvar		

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske vurderer i samarbejde med kursistvejleder om kursisten kan fortsætte til næste uddannelsesperiode, samt vurderer ved afslutningen af 3.uddannelsesperiode om kursisten kan indstilles til godkendelse af det samlede specialuddannelsesforløb ud fra læringsmålene.

9 Indhold og samlede læringsmål for Specialuddannelsen i akutsygepleje

Specialuddannelsen i akutsygepleje består af en teoretisk del og klinisk del, men skal ses som et sammenhængende specialuddannelsesforløb, hvor der gennem en kontinuerlig vekselvirkning mellem teoretisk undervisning og den kliniske del lægges særlig vægt på dialog og refleksion med henblik på at skabe transfer.

De samlede læringsmål for Specialuddannelsen i akutsygepleje omfatter derfor både den teoretiske og kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje. Læringsmålene er udviklet på baggrund af slutkompetencerne for en specialuddannet sygeplejerske i akutsygepleje og er formuleret ud fra niveau 6, kvalifikationsrammen for livslang læring[5].

Læringsmålene er opdelt i 3 overordnede kategorier:

Viden
Indeholder viden om og forståelse af relevante emner

Færdigheder
Omfatter praktiske handlinger og opgaveløsning

Kompetencer
Handler om ansvar, selvstændighed og evnen til at anvende viden og færdigheder i både arbejdssituationer og studiemæssige sammenhænge

Ved afslutningen af hver uddannelsesperiode vil udvalgte læringsmål fra perioden danne grundlag for bedømmelse ved prøver og eksamener. Se bilag 4, afsnit 27 om prøver og eksamener.

Præsentation af de samlede læringsmål for specialuddannelsesforløbet inddelt i uddannelsesperioder og uddannelsesmoduler med henblik på at vise kursistens progression i specialuddannelsesforløbet:

[5] Uddannelses- og forskaningsministeriet (2024) Niveau 6: https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/niveauer-i-kvalifikationsrammen/niveau-6

1. uddannelsesperiode	
1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje	
Viden	• Har viden om den akutte patients symptomer, herunder stabil og ustabil patient, kronisk sygdom, kritisk syg patient og patient med akutte skader • Har viden om anatomi, fysiologi, patofysiologi, farmakologi og potentielle komplikationer i observation, pleje og behandling af akut og uafklaret patient • Har viden om klinisk lederskab og organisering og prioritering af arbejdsopgaver ved modtagelse, observation, pleje og behandling af akut og uafklaret patient • Har viden om mono- og tværfaglig kommunikation med og om modtagelsen af patient • Kan forstå og reflektere over betydningen af integritet og værdighed i kommunikationen med patient og pårørende • Har viden om relevante sygeplejefaglige teorier, evidens og faglige metoder, herunder nyeste forskning, retningslinjer og nationale, regionale og lokale standarder indenfor akutområdet og ved modtagelse af akut og uafklaret patient • Kan forstå og reflektere over anerkendte faglige standarder
Færdigheder	• Kan vurdere den akutte patients symptomer, herunder stabil og ustabil patient, kronisk sygdom, kritisk syg patient og patient med akutte skader • Kan vurdere og reflektere ud fra kliniske observationer, prioritere og udføre sygepleje og uddelegere behandling til akut og uafklaret patient • Kan vurdere, anvende og begrunde den iværksatte behandling ud fra nyeste evidensbaserede viden og faglige nationale, regionale og lokale standarder • Kan vurdere og formidle viden om en patients situation, herunder faglige problemstillinger og løsningsmodeller til mono- og tværfaglige samarbejdspartnere • Kan anvende kommunikative færdigheder ved og om modtagelse af en patient • Kan vurdere og tilpasse niveau for kommunikation og inddragelse af en patient og pårørende
Kompetencer	• Kan håndtere den akutte patients symptomer, herunder stabil og ustabil patient, kronisk sygdom, kritisk syg patient og patient med akutte skader • Kan selvstændigt planlægge, vurdere og prioritere visiterede og uvisiterede henvendelser inden for alle kategorier af akutte og uafklarede patienter med afsæt i henvisende instansers informationer • Kan selvstændigt iværksætte behandling tilpasset patient og situation i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere

	• Kan argumentere for og dokumentere den iværksatte behandling ud fra nyeste teori, evidens og metode og nationale, regionale og lokale standarder med henblik på kvalitetssikring og patientsikkerhed • Kan identificere og håndtere kommunikative problemstillinger i mono- og tværfaglige samarbejde • Kan medinddrage, kommunikere og samarbejde med patient og pårørende i akutte situationer

2. uddannelsesperiode	
2. uddannelsesmodul - Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje	
Viden	• Har viden om komplekse problemstillinger for uafklaret og/eller kritisk syg patient, ældre og multisyg patient, patient med skrøbelighed og patient med psykiske sygdom • Har viden om og kan reflektere over sammenhænge mellem den akutte patients udfordringer og helbredssituation, herunder fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle i det akutte og uafklarede patientforløb • Har viden om marginalisering og stigmatisering af akut patient og pårørende • Har viden om og kan reflektere over patients og pårørendes forudsætninger for kommunikation og inddragelse ud fra relevant teori og evidens om patient- og pårørendeinddragelse • Kan forstå og reflektere over magtanvendelse overfor patient med forskellige sundhedskompetencer
Færdigheder	• Kan identificere og vurdere en akut patient med forskellige sundhedskompetencer og anvende relevant viden og metoder til at handle og agere i forhold til disse og forebygge ulighed i sundhed • Kan anvende tilegnet viden i tilrettelæggelse og udførsel af akutsygepleje tilpasset patients helbredssituation og udfordringer, herunder fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle i det akutte og uafklarede patientforløb • Kan anvende og skelne mellem forskellige beslutningsstøtteværktøjer, som er relevante i en patients kliniske tilstand og analysere og handle på resultater • Kan anvende kommunikationsfærdigheder i samarbejdet med patient og pårørende
Kompetencer	• Kan selvstændigt håndtere komplekse kliniske problemstillinger og iværksætte behandling ud fra den akutte patients behov • Kan håndtere kommunikation med patient og pårørende i komplekse og uafklarede situationer og understøtte patient og pårørendes evne til at mestre situationen • Kan identificere og håndtere den akutte og uafklarede patients fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov og styrke patient i at navigere gennem det akutte forløb
3. uddannelsesmodul - Tværfaglig og tværsektoriel koordinering og samarbejde	
Viden	• Har viden om det koordinerede patientforløb fra præhospitalsfase til indlæggelse og udskrivelse fra akutafdeling • Har viden om rammer, mål, roller og lovgivning med henblik på at fremme en helhedsorienteret indsats • Har viden om kommunikationssystemer og samarbejdsaftaler på tværs af afdelinger og sektorer

	• Har viden om og forståelse for relevante kommunikationsmetoder og løsningsmodeller for mono- og tværfagligt samarbejde • Kan forstå og reflektere over mono- og tværfagligt samarbejde i modtagelse af uafklaret og/eller kritisk syg patient • Har viden om teamets samlede ressourcer og kompetencer i mødet med patient og pårørendes behov • Har viden om og forståelse for juridiske forhold og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Færdigheder	• Kan vurdere tværfaglige og tværgående indsatser og anvende relevante kommunikationssystemer og metoder med henblik på at sikre korrekt visitation og patientsikker overdragelse på tværs af afdelinger og sektorer • Kan anvende relevante kommunikations- og samarbejdsmetoder i mono- og tværfagligt samarbejde om uafklaret og/eller kritisk syg patient • Kan varetage faglig klinisk ledelse, herunder lede sig selv og andre ved at organisere og prioritere arbejdsopgaver og bruge teamets samlede ressourcer og kompetencer i mødet med patient og pårørendes behov • Kan inddrage juridiske aspekter og forholde sig til etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i udførelsen af akutsygepleje
Kompetencer	• Kan identificere en patients individuelle behov og tilstand • Planlægning og overdragelse af patientforløb på tværs af afdelinger og sektorer • Kan selvstændigt koordinere og iværksætte tværfaglige og tværsektorielle indsatser til at imødekomme en patients forskellige sundhedskompetencer og patient og pårørendes behov • Kan selvstændigt håndtere patientsikker overdragelse af patientforløb på tværs af afdelinger og sektorer • Kan selvstændigt indgå i mono- og tværfagligt samarbejde om uafklaret og/eller kritisk syg patient i akutmedicinsk kontekst • Kan agere rollemodel og sparringspartner både mono- og tværfagligt gennem skriftlig og mundtlig kommunikation og fremme et positivt arbejdsmiljø • Kan på en nuanceret og professionel måde reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje

3. uddannelsesperiode	
4. uddannelsesmodul - Forløbsledelse, flowkoordination og visitation	
Viden	• Har viden om redskaber, der understøtter beslutningstagning, flowstyring og samarbejde i tilrettelæggelsen af det mest hensigtsmæssige patientforløb • Har viden om forløbsledelse, samarbejde og kommunikation ved krisestyringsorganisering • Har viden om og kendskab til beredskabsplaner lokalt, regionalt og nationalt • Har viden om konflikthåndtering og deeskalering • Har viden om og kendskab til traume- og akutkald
Færdigheder	• Kan anvende viden om interne og eksterne samarbejdsaftaler for tilrettelæggelse af det mest hensigtsmæssige patientforløb og prioritere i den konkrete kapacitet og ressourcer • Kan anvende relevante redskaber og kommunikationssystemer med henblik på at sikre korrekt visitation, flow, kapacitetsudnyttelse, prioritering og patientsikkerhed i det samlede akutte patientforløb • Kan bidrage til koordinering, prioritering og uddelegering af opgaver i særlige situationer • Kan aktivt indgå i katastrofe- og beredskabssituationer • Kan anvende metoder og redskaber til konflikthåndtering og deeskalering • Kan aktivt indgå i traume- og akutkald
Kompetencer	• Kan håndtere anerkendende og respektfuld kommunikation ved konflikthåndtering • Kan håndtere forløbsledelse mono- og tværfagligt, så det akutte forløb planlægges mest hensigtsmæssigt til gavn for patient, pårørende og organisation • Kan håndtere funktioner/opgaver i særlige situationer, f.eks. ved aktivering af beredskabsplan og massive kapacitetsproblemer • Kan håndtere krisestyring, aktivering, koordinering, samarbejde og kommunikation med interne og eksterne relevante samarbejdspartnere • Kan håndtere funktioner og opgaver ved traume- og akutkald
5. uddannelsesmodul - Praksisnær kvalitetsudvikling inden for akutområdet	
Viden	• Har viden om teori, evidens, metoder og praksis indenfor akutområdet • Har viden om implementeringsteorier og metoder • Har viden om og kan reflektere over didaktiske metoder • Kan reflektere over patient- og pårørendeinvolvering ved udviklingstiltag

Færdigheder	• Kan identificere og afdække et problemfelt og indsamle og analysere data • Kan anvende teorier, evidens og metoder og forholde sig kritisk og konstruktivt til både etableret og ny viden og forskning inden for akutområdet • Kan søge, udvælge, analysere og vurdere litteratur og undersøgelses- og forskningsresultater relevant for praksis • Kan forholde sig kritisk og analyserende til viden på akutområdet • Kan anvende udviklings- og forskningsresultater i praksis • Kan anvende relevante implementeringsteorier og metoder • Kan anvende relevante didaktiske metoder i undervisning, vejledning og supervision i en specialiseret akut kontekst
Kompetencer	• Kan udvikle og forbedre klinisk praksis med værdi for patient, pårørende og samarbejdspartnere og identificere behov for udvikling, forskning og implementering af væsentlige forskningsresultater og nyeste viden indenfor akutområdet • Kan medvirke til at udvikle og kvalitetssikre akutsygepleje og samarbejde om tværgående udviklingsprojekter • Kan kritisk reflektere over faglige problemstillinger og gøre disse til genstand for læring herunder udvikling af daglige praksisfelter • Kan udvikle egen sygeplejepraksis i samarbejde med ledelsen så den understøtter organisatorisk forandring og udvikling • Kan selvstændigt undervise, vejlede og supervisere kolleger i en specialiseret akut kontekst og dermed medvirke til at udvikle akutsygepleje

10 Det teoretiske indhold

Formålet med den teoretiske undervisning er at give kursisten et solidt teoretisk fundament til at varetage akutsygeplejefaglige opgaver på et specialiseret niveau. Undervisningen skal understøtte udviklingen af analytiske og refleksive kompetencer og evnen til at kombinere teoretisk viden med klinisk erfaring.

Undervisningen tilrettelægges med fokus på praksisnær læring gennem blandt andet teoretiske oplæg, case-baseret undervisning, simulationstræning og andre metoder, der sikrer aktiv anvendelse af viden.

Gennem den teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje udvikles færdigheder i at kombinere teoretisk viden med kursistens kliniske erfaring, f.eks. i vurdering, argumentation og formidling af praksisnære problemstillinger.

Den teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje bidrager til, at kursisten udvikler faglig sikkerhed i komplekse situationer og styrkes i at arbejde evidensbaseret. Den teoretiske del er en central komponent i Specialuddannelsen i akutsygepleje og bidrager til at ruste kursisten til at arbejde selvstændigt og reflekteret med komplekse problemstillinger inden for akutsygepleje.

Undervisere forventes at kunne integrere ny viden og forskning i undervisningen, facilitere refleksion og kritisk tænkning og understøtte kursistens udvikling af analytiske og problemløsende færdigheder. Desuden skal undervisere være i stand til at vejlede kursisten i at omsætte teoretisk viden til praksis og at arbejde tværfagligt og evidensbaseret.

Det teoretiske indhold er uddybet i bilag 1.3.

10.1 National grundlitteratur

Specialuddannelsen i akutsygepleje bygger på fælles overordnet grundlitteratur bestående af grundbøger, der sikrer et ensartet fagligt fundament på tværs. Der vil være mulighed for regionale tilpasninger med supplerende litteratur, hvor forhold og specifikke behov i de enkelte regioner kan inddrages. Se bilag 1.2.

11 Det kliniske indhold

Formålet med den kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje er at sikre struktureret og målrettet udvikling af kursistens faglige kompetencer gennem systematisk praksistræning og refleksion kontinuerligt med den teoretiske del. Denne del af Specialuddannelsen i akutsygepleje omfatter både vejledning, klinisk teoretisk undervisning, simulationstræning og eksterne kliniske uddannelsesophold, som er tilrettelagt for at understøtte kursistens individuelle udvikling.

I tæt samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder skal kursisten arbejde med en individuel portfolio og udarbejde en uddannelsesplan.

Obligatoriske kliniske læringsmetoder er udvalgt med henblik på at fremme kursistens kompetenceudvikling og sikre, at de samlede læringsmål, der er grundlag for de enkelte uddannelsesperioder, bliver opnået. Samarbejdet mellem kursisten, den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder er centralt og skal sikre, at kursisten får den nødvendige støtte og vejledning til at opnå de faglige læringsmål for Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Overordnet beskrivelse af det kliniske indhold:

Portfolio er en samling af kursistens arbejde, der dokumenterer læring og udvikling over tid, herunder uddannelsesplaner for hver uddannelsesperiode og obligatoriske kliniske læringsmetoder. Portfolioen fungerer som et centralt arbejdsredskab for kursisten, kursistvejleder og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske gennem hele specialuddannelsesforløbet og understøtter refleksion, progression og selvvurdering. Se bilag 2.2.

Uddannelsesplanen er kursistens individuelle uddannelsesplan, som udarbejdes lokalt i tæt samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske, kursistvejleder og nærmeste leder med udgangspunkt i kursistens erfaring, det teoretiske indhold med mere.

For alle 3 uddannelsesperioder udarbejdes en uddannelsesplan ud fra 3 obligatoriske uddannelsessamtaler. Se bilag 2.3.

Det kliniske indhold er uddybet i bilag 2.

Figur 3 giver et indblik i, hvordan portfolio og uddannelsesplanen er integreret i den samlede kliniske del af specialuddannelsesforløbet, og hvordan det spiller sammen med de kliniske læringsmetoder.

Figur 3 Oversigt over det kliniske indhold

Portfolio		
1. uddannelsesperiode Uddannelsesplan mellem kursist, uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder	**2. uddannelsesperiode** Uddannelsesplan mellem kursist, uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder	**3. uddannelsesperiode** Uddannelsesplan mellem kursist, uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder
3 uddannelsessamtaler med udgangspunkt i uddannelsesplan Se bilag 3, afsnit 26.3 1. uddannelsessamtale: Sammen udarbejdes uddannelsesplan for perioden 2. uddannelsessamtale: Følger op på uddannelsesplan. Hvis uddannelsesplan ikke opfyldes, revideres uddannelsesplan, og en handleplan udarbejdes og iværksættes. Se afsnit 12.2.1 3. uddannelsessamtale: Samler op på hele perioden og få lavet de sidste aftaler, der sikrer, at kursisten kan opfylde læringsmål for uddannelsesperioden.	**3 uddannelsessamtaler** med udgangspunkt i uddannelsesplan Se bilag 3, afsnit 26.3 1. uddannelsessamtale: Sammen udarbejdes uddannelsesplan for perioden 2. uddannelsessamtale: Følger op på uddannelsesplanen. Hvis uddannelsesplan ikke opfyldes, revideres uddannelsesplan, og en handleplan udarbejdes og iværksættes. Se afsnit 12.2.1 3. uddannelsessamtale: Samler op på hele perioden og få lavet de sidste aftaler, der sikrer at kursisten kan opfylde læringsmål for uddannelsesperioden.	**3 uddannelsessamtaler** med udgangspunkt i uddannelsesplan Se bilag 3, afsnit 26.3 1. uddannelsessamtale: Sammen udarbejdes uddannelsesplan for perioden 2. uddannelsessamtale: Følger op på uddannelsesplan. Hvis uddannelsesplan ikke opfyldes, revideres uddannelsesplan, og en handleplan udarbejdes og iværksættes. Se afsnit 12.2.1 3. uddannelsessamtale: Samler op på hele perioden og det samlede specialuddannelsesforløb og få lavet de sidste aftaler, der sikrer, at kursisten kan opfylde læringsmål for uddannelsesperioden og det samlede specialuddannelsesforløb.
Udvalgte obligatoriske kliniske læringsmetoder	Udvalgte obligatoriske kliniske læringsmetoder	Udvalgte obligatoriske kliniske læringsmetoder

11. 1 Kliniske læringsmetoder

I den kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje skal kursisten i tæt samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder løbende arbejde med obligatoriske kliniske metoder. De kliniske læringsmetoder understøtter en systematisk evaluering, udvikling af kursistens praktiske færdigheder og kliniske kompetencer og sikrer en målrettet og dokumenteret progression gennem specialuddannelsesforløbet. Se bilag 2.

11. 2 Supervision og klinisk vejledning

Supervision og vejledning er centrale elementer gennem specialuddannelsesforløbet.
Supervision forstås som den daglige støtte, kursisten har adgang til, i arbejdet med akutte patienter, hvor der ofte er komplekse pleje- og behandlingsbehov. Kursisten kan altid drøfte aktuelle kliniske problemstillinger med en kollega.

Klinisk vejledning refererer til 150 timers systematisk vejledning planlagt med 50 timer pr. uddannelsesperiode, jævnfør Bekendtgørelsen. Vejledningen finder sted på de obligatoriske vejledningsdage med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder og har til formål at sikre, at kursisten arbejder med og tilegner sig ny viden.

Til sikring af kontinuitet og progression skal kursisten og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder have sammenfald af vagter mindst 2 gange om måneden ud over de planlagte obligatoriske vejledertimer, hvilket muliggør "bed-side"-supervision. Dette samarbejde understøtter kursistens evne til at integrere teoretisk viden i klinisk praksis og skabe transfer mellem teori og handling. Se bilag 2.1 med timefordeling af vejledning i den kliniske del.

11.3 Klinisk teoretisk undervisning og klinisk simulationstræning

Formålet med den klinisk teoretiske undervisning er at sikre effektiv overførsel af teoretisk viden til klinisk praksis ved at fokusere på relevante arbejdsgange, procedurer og kliniknære problemstillinger. Den klinisk teoretiske undervisning skal gøre teorien mere håndgribelig ved at anvende f.eks. simulationstræning, workshops, casebaseret undervisning med mere, der binder den teoretiske viden sammen med konkrete kliniske situationer.

Ifølge Bekendtgørelsen skal den klinisk teoretiske undervisning omfatte 60 timer fordelt cirka ligeligt på de 3 uddannelsesperioder, hvoraf minimum halvdelen skal bestå af simulationstræning.

Undervisningen og simulationstræningen kan organiseres som et sammenhængende forløb på tværs af godkendte uddannelsessteder i de enkelte regioner, som har ansvar for både planlægning og indhold af undervisningen. Herunder skal de relevante emner og undervisningsmetoder vælges og sikre, at kursisten får den nødvendige teoretiske og praktiske viden til at håndtere kliniske udfordringer.

Udover simulationstræningen i forbindelse med den klinisk teoretiske undervisning er der simulationstræning i den teoretiske del af uddannelsen.

11.4 Eksterne kliniske uddannelsesophold

Som en del af Specialuddannelsen i akutsygepleje skal kursisten gennemføre 6 ugers eksterne kliniske uddannelsesophold i 2. og 3. uddannelsesperiode. Disse uddannelsesophold udvikler både teoretiske og praktiske kompetencer, styrker evnen til at håndtere kompleksiteten i akutsygepleje og fremmer tværfagligt samarbejde. Erfaring i nye arbejdsgange og organisatoriske strukturer udfordrer kursistens problemløsning og beslutningstagning under pres, hvilket er essentielt i akutsygepleje.

De eksterne kliniske uddannelsesopholds fordeling:

- 4 uger i 2. uddannelsesperiode
  Kursisten vil være på 1 eller 2 andre uddannelsessteder, hvor mindst 2 af ugerne skal foregå uden for en somatisk akutafdeling, f.eks. i psykiatrien, geriatrien eller en kommunal funktion.

- 2 uger i 3. uddannelsesperiode
  Kursisten vil have ophold på 1 eller flere godkendte akutafdelinger for at opnå et bredere perspektiv på akutsygepleje.

11.4.1 Planlægning

Eksterne kliniske uddannelsesophold skal godkendes af kursistens nærmeste leder og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske, som sikrer, at uddannelsesopholdet opfylder lokale krav, og vurderer, om kursisten kan opfylde udvalgte læringsmål under uddannelsesopholdet. Det er op til de enkelte regioner at fastsætte rammerne for de eksterne kliniske uddannelsesophold.

I samarbejde med kursisten har den uddannelsesansvarlige sygeplejerske ansvar for planlægning af uddannelsesopholdet, at sætte sig ind i stedets procedurer og at sikre nødvendig dokumentation. Det er vigtigt, at uddannelsesopholdet foregår under fagligt forsvarlige forhold.

Kursisten kan søge om dækning af befordrings- og opholdsudgifter efter lokale retningslinjer.

Internationale eksterne kliniske uddannelsesophold godkendes på tilsvarende vis.

11.4.2 Læringsmål

Inden hvert klinisk eksternt uddannelsesophold udvælger kursisten i samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske relevante læringsmål for det eksterne kliniske uddannelsesophold, og der udarbejdes en plan for, hvordan kursisten kan arbejde med læringsmålene.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske på kursistens kliniske uddannelsessted har det overordnede ansvar for, at kursisten opfylder de udvalgte læringsmål under det eksterne kliniske uddannelsesophold.

11.4.3 Vejledning

Der tilbydes ikke vejledning fra det eksterne kliniske uddannelsessted. Hvis der opstår særlige behov under det eksterne kliniske uddannelsesophold, kan den uddannelsesansvarlige sygeplejerske på kursistens godkendte kliniske uddannelsessted kontaktes.

I 3. uddannelsesperiode skal det eksterne kliniske uddannelsesophold foregå på en anden akutafdeling. Det tilstræbes, at kursisten følger en sygeplejerske med specialuddannelse i akutsygepleje.

Efter afsluttet eksternt klinisk uddannelsesophold er det den uddannelsesansvarlige sygeplejerske på kursistens godkendte kliniske uddannelsessted, der har ansvaret for evaluering af opholdet med særlig fokus på de udvalgte læringsmål for perioden. De udvalgte læringsmål og evaluering af det eksterne kliniske uddannelsesophold skal fremgå af kursistens portfolio.

11.4.4 Afsluttende opgave i 3. uddannelsesperiode

Det eksterne kliniske uddannelsesophold på 3. uddannelsesperiode kan anvendes til dataindsamling til den afsluttende opgave. Ud af de 2 uger som det kliniske eksterne uddannelsesophold består af, kan 3 dage anvendes som studiedage til dataindsamling og databearbejdning til den afsluttende opgave.

12 Uddannelsesansvar

I henhold til Bekendtgørelsen er det et krav, at alle godkendte kliniske uddannelsessteder har en uddannelsesansvarlig sygeplejerske. De enkelte afdelinger skal stille 1 eller flere kursistvejledere til rådighed.

I tæt samarbejde med kursistvejleder har den uddannelsesansvarlige sygeplejerske ansvaret for at planlægge, koordinere og løbende evaluere kursistens specialuddannelsesforløb og sørge for systematisk vejledning, herunder supervision gennem hele forløbet. Dette skal sikre en faglig, kvalificeret og struktureret vejledning.

12.1 Kvalifikationskrav til uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder

Det kliniske uddannelsessted udpeger en uddannelsesansvarlig sygeplejerske, som har ansvaret for sikring af vejledning til kursisten under Specialuddannelsen i akutsygepleje[6].

12.1.1 Krav til den uddannelsesansvarlige sygeplejerske

- Master- eller kandidatgrad
- Ansættelse på et godkendt klinisk uddannelsessted
- Specialuddannelse i akutsygepleje
- Viden om opbygning, indhold og læringsmål i Specialuddannelsen i akutsygepleje
- Simulationsfacilitator, instruktøruddannelse eller tilsvarende tilstræbes

12.1.2 Krav til kursistvejleder

- Minimum en 1/6 vejlederdiplom med fokus på postgraduat vejledning
- Ansættelse på et godkendt klinisk uddannelsessted
- Specialuddannelse i akutsygepleje
- Viden om opbygning, indhold og læringsmål i Specialuddannelsen i akutsygepleje
- Simulationsfacilitator, instruktøruddannelse eller tilsvarende tilstræbes

12.2 Dokumentation og godkendelse af uddannelsesperioder

I samarbejde med kursistervejleder har den uddannelsesansvarlige sygeplejerske ved afslutningen af hver uddannelsesperiode ansvaret for vurdering af, om kursisten har opfyldt læringsmålene for den pågældende uddannelsesperiode, jævnfør Bekendtgørelsen.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske skal sende dokumentation for den gennemførte uddannelsesperiode til den teoretiske uddannelsesinstitution senest 7 hverdage inden den første

[6] Der er i Det Nationale Specialuddannelsesråd aftalt en 5-årig overgangsordning for at få rammerne for de uddannelsesansvarlige sygeplejersker og kursistvejledere på plads. Overgangsordningen gælder frem til 26. marts 2029.

teoretiske undervisningsdag på den efterfølgende uddannelsesperiode. I tilfælde af deltidsansættelse vil der være mulighed for at lave en individuel handleplan. Se afsnit 12.2.1.

For 3. uddannelsesperiode skal den uddannelsesansvarlige sygeplejerske sende dokumentation for gennemført uddannelsesperiode senest 7 hverdage inden det mundtlige forsvar ved den afsluttende eksamen. I tilfælde af deltidsansættelse vil der være mulighed for at lave en individuel handleplan. Se afsnit 12.2.1.

Modtager den teoretiske uddannelsesinstitution ikke dokumentation for den gennemførte uddannelsesperiode, kan kursisten ikke fortsætte på næste uddannelsesperiode og ej heller afslutte Specialuddannelsen i akutsygepleje. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske har ansvar for orientering til kursisten om de forventninger, der stilles og om konsekvenserne af manglende opfyldelse af læringsmål. Kursisten skal i så fald gennemføre den pågældende uddannelsesperiode på ny.

12.2.1 Handleplan

Hvis en kursist har udfordringer med at opfylde alle eller dele af læringsmålene for en given periode og/eller overstiger det tilladte fravær, udarbejdes en handleplan. Dette er også gældende ved deltidsansættelse. Handleplanen fungerer som en særlig indsats, der iværksættes og støtter kursisten i at nå de nødvendige læringsmål. Den indeholder konkrete tiltag og opfølgning.

Handleplanen skal beskrive de konkrete områder, hvor der er behov for en særlig indsats, og hvilke aktiviteter, der skal iværksættes til opnåelse af læringsmålene. Handleplanen fungerer som et formelt redskab til at sikre, at kursisten arbejder målrettet med de læringsmål, der endnu ikke er opnået, og at der fastsættes en realistisk tidsramme for opnåelsen.

Handleplanen kan indebære hyppigere evalueringssamtaler, målrettet supervision eller detaljeret feedback på konkrete opgaver og kliniske situationer. I tilfælde af deltidsansættelse vil der være mulighed for at kunne rykke dele af det kliniske indhold til efter 3. uddannelsesperiode, så det samlede specialuddannelsesforløb forlænges.

Handleplanen udarbejdes i samarbejde med kursisten, den uddannelsesansvarlige sygeplejerske, kursistvejleder og nærmeste leder og skaber fælles ansvar og tydelighed. Den teoretiske uddannelsesinstitution involveres efter behov afhængig af den enkelte problemstilling.

12.2.2 Sanktionsmuligheder

I henhold til Bekendtgørelsen kan en kursist ikke godkendes til at fortsætte til næste uddannelsesperiode, hvis den uddannelsesansvarlige sygeplejerske i samarbejde med kursistvejleder vurderer, at kursisten ikke opfylder læringsmålene for den kliniske periode trods iværksættelse af individuel handleplan. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske kan i sådanne tilfælde iværksætte sanktioner i samarbejde med nærmeste ledelse. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske iværksætter relevante tiltag, herunder vejledning, forlængelse af uddannelsesperioden eller i sidste instans indstilling til afbrydelse af specialuddannelsesforløbet.

12.2.2.1 Læringsmålsvurdering og mulig forlængelse

Hvis kursisten trods iværksatte handlinger fortsat ikke vurderes at kunne opfylde læringsmålene, inddrages nærmeste leder. Der foretages en grundig vurdering af kursistens egnethed til at gennemføre Specialuddannelsen i akutsygepleje, herunder muligheder for f.eks. midlertidig pause eller afbrydelse af specialuddannelsesforløbet.

12.2.2.2 Mulighed for forlængelse af den kliniske periode

I tilfælde, hvor yderligere tid og støtte vurderes at kunne fremme kursistens udvikling, kan den kliniske periode forlænges. Beslutning træffes af den uddannelsesansvarlige sygeplejerske i samarbejde med kursistens nærmeste ledelse og den teoretiske uddannelsesinstitution.

Forlængelsen skal have et klart defineret indhold og læringsmål, og kursistens progression skal løbende evalueres til sikring af at opnå de nødvendige kompetencer.

12.2.2.3 Sammenhæng mellem klinisk og teoretisk uddannelse

Ved forlængelse af den kliniske periode kan kursisten fortsætte i klinisk praksis, men må ikke overgå til den næste teoretiske periode på den teoretiske uddannelsesinstitution, før læringsmålene for perioden er opfyldte i klinikken. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og nærmeste leder skal i samarbejde med den teoretiske uddannelsesinstitution fastlægge, hvornår kursisten kan fortsætte på den næste teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje.

12.2.2.4 Afbrydelse af specialuddannelsesforløbet

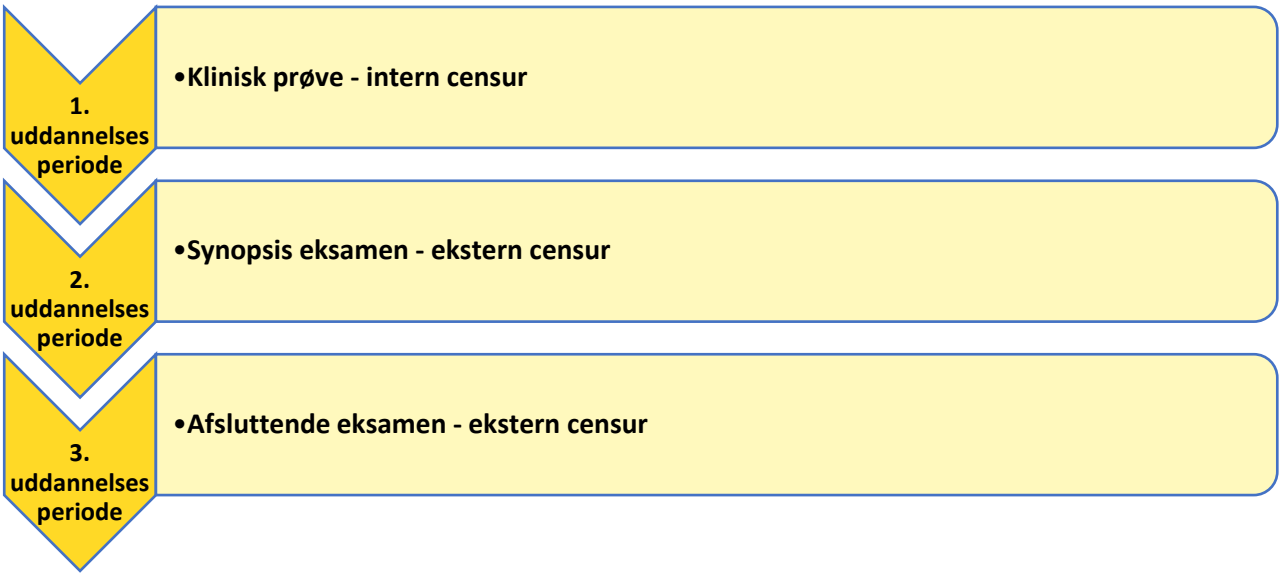
Hvis det vurderes, at læringsmålene ikke kan opnås inden for de fastsatte rammer, og hvis alle afprøvede interventioner vurderes utilstrækkelige, kan den uddannelsesansvarlige sygeplejerske i samråd med nærmeste leder træffe den endelige beslutning om, at kursisten ikke kan fortsætte på Specialuddannelsen i akutsygepleje. Beslutningen baseres på dokumenterede evalueringer, handleplanen og dialogen med kursisten.

Kursisten informeres om afgørelsen og de tilgængelige klagemuligheder, jævnfør afsnit 19.

13 Prøver og eksamener

I Specialuddannelsen i akutsygeplejes 3 uddannelsesperioder indgår både 1 intern prøve og 2 eksterne eksamener, som vist i figur 4.

Figur 4 - Uddannelsesperioder og prøve-/eksamensformer

13.1 1. uddannelsesperiode – Klinik prøve

1. uddannelsesperiode afsluttes med en klinisk prøve, hvor bestået prøve er en af forudsætningerne for fortsættelse på 2. uddannelsesperiode.

Den kliniske prøve indeholder både en praktisk del (modtagelse af en patient) og et mundtligt forsvar.

13.1.1 Formål

Den kliniske prøve tager udgangspunkt i de samlede læringsmål for 1. uddannelsesperiode. Kursisten skal vise evne til at anvende teoretisk viden i klinisk praksis med afsæt i kompetencekortet Modtagelse af den akutte patient/ABCDE.

Den kliniske prøves formål er at vurdere kursistens evne til at modtage, vurdere og igangsætte sygepleje til den akutte patient, herunder stabil, ustabil og multisyg patient. Dette skal ske i overensstemmelse med faglige standarder, etik og evidensbaseret praksis med særlig fokus på kursistens kompetencer til at samarbejde med patient, pårørende og tværfaglige kolleger og kursistens evne til at planlægge, prioritere og iværksætte relevante behandlingstiltag.

13.1.2 Bedømmelse

Præstationen vurderes på baggrund af kursistens evne til at:

- Anvende relevant teoretisk viden i modtagelsen af akut uafklaret patient
- Evaluere og prioritere patientens behov hurtigt og præcist
- Iværksætte pleje og behandling, der er tilpasset patientens situation
- Effektivt kommunikere og samarbejde med patienten, andre faggrupper og pårørende
- Reflektere over egne valg og identificere etiske, juridiske og kulturelle hensyn

Kursisten bedømmes ud fra udvalgte læringsmål for 1. uddannelsesperiode med et bestået eller ikke bestået.

Beskrivelse af den kliniske prøve er uddybet i bilag 3.1.

13.2 2. uddannelsesperiode – Synopsis eksamen

2. uddannelsesperiode afsluttes med en synopsis eksamen, hvor en bestået eksamen er en af forudsætningerne for fortsættelse på 3. uddannelsesperiode.

Synopsis eksamen indeholder både et skriftligt produkt og et mundtligt forsvar.

13.2.1 Formål

Kursisten skal udarbejde en kortfattet og struktureret synopsis om en ukendt patientcase. Synopsis er en metode til at vise kursistens evne til at strukturere, analysere og formidle kompleks viden på en kort og præcis måde.

Formålet med en synopsis er at give et klart overblik over patientcasen, analysere den og præsentere de vigtigste pointer, metoder og konklusioner på en struktureret måde[7].

13.2.2 Bedømmelse

Synopsen skal være en sammenhængende tekst og danner baggrund for den individuelle mundtlige eksamen. Synopsen og den mundtlige præstation indgår samlet i bedømmelsen ud fra udvalgte læringsmål for 2. uddannelsesperiode. Kursisten bedømmes af en ekstern censor efter gældende karakterskalabekendtgørelsen[8].

Beskrivelse af synopsis eksamen er uddybet i bilag 3.2.

13.3 3. uddannelsesperiode – Afsluttende eksamen

Den afsluttende eksamen indeholder både en skriftlig opgave og et mundtligt forsvar.

Kursisten skal udarbejde en skriftlig opgave om en klinisk sygeplejefaglig problemstilling inden for funktionsområdet, jævnfør Bekendtgørelsens § 2, stk. 3. Der ydes 3 timers opgavevejledning i forbindelse med den afsluttende opgave.

Det er en forudsætning, at kursisten forud for den afsluttende eksamen har gennemført de foregående uddannelsesperioder, jævnfør Bekendtgørelsen.

13.3.1 Formål

At kursisten identificerer og arbejder med en klinisk sygeplejefaglig relevant problemstilling i relation til akutområdet fra egen praksis.

Opgaven skal både tage højde for eksisterende evidens og specifikke kontekstuelle faktorer i den aktuelle kliniske praksis. Opgaven bidrager med forslag til forbedring af kvaliteten af akutsygepleje ved at udvikle, implementere og evaluere konkrete initiativer baseret på identifikation af en akutsygeplejefaglig udfordring

[7] Andersen, H.L. & Tofteskov, J. (2008). *Eksamen og eksamensformer: Betydning og bedømmelse*. 1.udg. Frederiksberg: Samfundslitteratur

[8] Uddannelses- og Forskningsministeriet (2022). Karakterskalabekendtgørelsen. Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (BEK nr. 1125). Retsinformation.dk. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1125

i klinikken. Kursisten skal gennem hele den afsluttende opgave vise sig i stand til at kombinere teoretiske og kliniske kundskaber for et klinisk sygeplejefagligt problemområde inden for akutområdet.

13.3.2 Bedømmelse

Den afsluttende opgave skal være en sammenhængende tekst og danner baggrund for den mundtlige eksamen. Opgaven kan være udformet som en individuel opgave eller som en gruppeopgave med individuelt mundtligt forsvar. Opgaven og den mundtlige præstation indgår i en samlet bedømmelse ud fra udvalgte slutkompetencer og derved for det samlede specialuddannelsesforløb. Kursisten bedømmes af en ekstern censor efter gældende karakterskalabekendtgørelsen[9].

Beskrivelse af den afsluttende opgave er uddybet i bilag 3.3.

14 Afslutningskonference

Der kan afholdes en afslutningskonference efter endt mundtlig eksamen, hvor kursisterne præsenterer den afsluttende opgave. Det er den enkelte region, der bestemmer omfang med mere for en eventuel afslutningskonference.

En afslutningskonference indgår ikke i bedømmelsen af kursisten ved den afsluttende opgave.

15 Eksaminator ved prøver og eksamener

15.1 Krav til eksaminator

I forbindelse med 1. uddannelsesperiode varetager den uddannelsesansvarlige sygeplejerske fra kursistens kliniske uddannelsessted rollen som eksaminator. Kravene til eksaminator er de samme krav som for den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Se afsnit 12. I forbindelse med 2. og 3. uddannelsesperiode afvikles begge eksamener med eksaminator fra den teoretiske uddannelsesinstitution. Eksaminator fungerer også som opgavevejleder på den afsluttende opgave i 3. uddannelsesperiode.

Eksaminators kvalifikationer:

- Master- eller kandidatgrad
- Viden om opbygning af og indhold i Specialuddannelsen i akutsygepleje

15.2 Eksaminators ansvar og opgave

Eksaminators ansvar og opgaver i forbindelse med planlægning og afvikling af den kliniske prøve og eksamener:

- Forberede kursist på prøve/eksamener
- Stå for den praktiske planlægning i forbindelse med afholdelse af prøve/eksamen
- Sikre forventningsafstemning med censor før prøvens/eksamens start
- Sikre god dialog med kursisten med afsæt i faglig viden, fagets målsætninger og gode spørgeteknikker
- Føre kursisten gennem en retfærdig prøve/eksamen i et trygt miljø og i samarbejde med censor

[9] Uddannelses- og Forskningsministeriet (2022). Karakterskalabekendtgørelsen. Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (BEK nr. 1125). Retsinformation.dk. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1125

- Sikre egne notater og dokumentation af kursistens præstation og den endelige votering
- Prøve/eksamen er i overensstemmelse med regler i eksamensbekendtgørelsen og god eksamensskik
- Vejlede kursisten til den afsluttende opgave ud fra opgavekriterierne og medvirke til, at kursist får relevant vejledning, så opgavens udformning stemmer overens med opgavens krav og uddannelsesperiodens læringsmål

16 Censor ved prøver og eksamener

Censor ved den kliniske prøve i 1. uddannelsesperiode er en uddannelsesansvarlig sygeplejerske fra en anden akutafdeling ansat i samme region, og som ikke har været kollega til eller kursistvejleder for kursisten inden for de seneste 2 år før kursistens start på Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Censor på 2. og 3. uddannelsesperiode (synopsis/eksamen og den afsluttende eksamen) er en ekstern censor udpeget og godkendt af Den nationale faglige gruppe for specialuddannelsen i akutsygepleje.

Censor på 2. eller 3 uddannelsesperiode må ikke være ansat i samme region som kursisten.

16.1 Krav til censor

Hver region udpeger mindst 2 censorer til censorkorpset på Specialuddannelsen i akutsygepleje. Censor skal være godkendt af Den nationale faglige gruppe for Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Censors kvalifikationer:

- Master- eller kandidatgrad
- Tilstræbes at have en specialuddannelse i akutsygepleje
- Viden om Specialuddannelsen i akutsygeplejes anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til det akutmedicinske område
- Viden om opbygning af og indhold i Specialuddannelsen i akutsygepleje

16.2 Censors ansvar og opgave

- At bidrage til kvalitetssikring og ensartethed på Specialuddannelsen i akutsygepleje ved eksamener
- At sikre retfærdig bedømmelse, herunder fremskaffe et tilstrækkeligt bedømmelsesgrundlag for givne læringsmål
- At prøven/eksamen sker i overensstemmelse med fastsatte læringsmål og krav til uddannelsesperioden
- At prøven/eksamen er i overensstemmelse med regler i eksamensbekendtgørelser og god eksamensskik
- At bedømme kursistens evne til at anvende viden, færdigheder og kompetencer i klinisk praksis og teoretisk ud fra et videnskabeligt og teoretisk grundlag
- Overholde tavshedspligten ved eksamener

17 Særlige forhold ved prøver og eksamener

Specialuddannelsen i akutsygepleje følger den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og i erhvervsrettede videregående uddannelser[10], jævnfør kapitel 3, § 8, som den praktiseres på sygeplejerskeuddannelsen.

17.1 Særlige prøvevilkår

Ansøgning om særlige prøvevilkår ved eksamen sendes til den teoretiske uddannelsesinstitution senest 4 uger efter kursisten er startet på Specialuddannelsen i akutsygepleje.

For kursister med andet modersmål end dansk gives forlængelse uden yderligere dokumentationskrav, hvis kursisten har gennemført sygeplejerskeuddannelsen i andet land. Der gives ikke forlængelse for kursister med svensk eller norsk hovedsprog, da prøverne kan aflægges på disse sprog.

For kursister, der har gennemført sygeplejerskeuddannelsen i Danmark, kan der gives forlængelse, hvis kursisten kan dokumentere, at der har været særlige prøvevilkår under den tidligere uddannelse.

For kursister med dysleksi skal fremsendes dokumentation for problemets omfang, sædvanligvis psykologisk testning. Ud over forlænget tid kan i denne situation gives mulighed for anvendelse af læse-/skrive-teknologier (LST) og særlig plads til forberedelse.

Kursister, der kan dokumentere ovennævnte sproglige vanskeligheder, kan få forlænget prøvetiden med 15 minutter pr. time.

- Ved den klinisk prøve 1. uddannelsesperiode
  Der er stillet 30 minutter forberedelse til rådighed inden mundtlig eksamen. Denne forlænges til 45 minutter.

- Ved synopsis/eksamen 2. uddannelsesperiode
  Der er stillet 24 timer til rådighed, men synopsen skal kunne udarbejdes på 8 timer, svarende til en arbejdsdag og forlænges derfor til 26 timer.

- Ved afsluttende eksamen på 3.uddannelsesperiode
  Der gives ikke forlængelse til udarbejdelse af den afsluttende opgave. Der tilbydes 1 times ekstra opgavevejledning.

18 Omprøve og sygeeksamen ved ikke-bestået prøve/eksamen

Kursisten kan aflægge prøver/eksamener på Specialuddannelsen i akutsygepleje op til 3 gange. En prøve/eksamen skal være bestået senest 3 måneder efter første forsøg. Hvis dette ikke opfyldes, afbrydes kursistens deltagelse på Specialuddannelsen i akutsygepleje, jævnfør Bekendtgørelsen. Der kan dog dispenseres fra antal prøveforsøg jævnfør kapitel 3, § 4[11].

Ved ikke-bestået prøve/eksamen har kursisten ret til mundtlig begrundelse fra eksaminator og censor. Der skal desuden foreligge skriftlig begrundelse udarbejdet af eksaminator og censor.

[10] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/863
[11] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/863

Eksaminator informerer kursistens nærmeste leder om eksamensresultatet.

Hvis den afsluttende opgave bedømmes som ikke-bestået, kan et nyt forløb aftales. Opgaven skal afleveres senest 3 måneder, efter den første opgave blev bedømt som ikke-bestået. Ved en ikke-bestået bedømmelse af den afsluttende opgave tilbydes kursisten vejledning.

Yderligere forlængelse af afleveringsfristen for den afsluttende opgave kan undtagelsesvis godkendes efter individuel ansøgning. Der kan kun ansøges om dispensation én gang, og forlængelsen kan maksimalt være på 6 måneder efter afslutning af den kliniske uddannelse.

Sygeeksamen tilbydes ved dokumenteret sygdom, hvilket kræver lægeerklæring. For sygemelding ved prøve eller eksamen skal lægeerklæring indleveres senest 8 dage efter eksamensdatoen. Hvis dette ikke sker, betragtes prøven som ikke-bestået, og et eksamensforsøg er hermed brugt.

Ved ikke-bestået prøve/eksamen skal der udarbejdes en handleplan. Se afsnit 12.2.2 om sanktionsmuligheder.

19 Indgivelse af klage

Kursisten kan indgive en klage, hvis vedkommende mener, der er sket en fejlbedømmelse ved ekstern eksamen/ intern prøve, eller hvis kursisten er uenig i beslutningen om afbrydelse af specialuddannelsesforløbet grundet utilstrækkelig opfyldelse af læringsmål.

En klage kan omhandle:

- Eksamens- eller prøvegrundlaget, f.eks. eksamensspørgsmål, prøvespørgsmål eller opgaver i forhold til mål og krav for Specialuddannelsen i akutsygepleje
- Eksamens- eller prøveforløbet
- Bedømmelsen
- Uenighed om afbrydelse af deltagelsen på Specialuddannelsen i akutsygepleje ud fra manglende målopfyldelse

Ønsker kursisten at klage, skal klagen rettes til Specialuddannelsesrådet for specialuddannelsen for akutsygepleje og sendes til forpersonen for rådet. Klagefristen er 2 uger, efter bedømmelsen er blevet meddelt. I særlige tilfælde, som f.eks. ved længerevarende dokumenteret sygdom, kan der dispenseres fra fristen på de 2 uger. Kursisten er selv ansvarlig for at holde sig orienteret om, hvornår karakterer for de skriftlige eksamener eller prøver offentliggøres. Ved mundtlige eksamener eller prøver bliver karakteren meddelt umiddelbart efter eksamen eller prøven.

Klagen skal sendes skriftligt. Det betyder, at kursisten skriftligt skal redegøre for, hvad der klages over og hvorfor. Kursisten skal henvise til uddannelsesordningen, læringsmål med videre og sammenligne sin egen præstation til eksamen/prøven med disse, sådan at modtager af klagen får et godt grundlag at træffe en afgørelse på.

19.1 Behandling af klage

Efter modtagelse af klage modtager kursisten en skriftlig kvittering fra forpersonen for Specialuddannelsesrådet for specialuddannelsen i akutsygepleje. Klagen videresendes derefter til bedømmerne, dvs. til eksaminator og eventuelt censor, som normalt har en frist på 2 uger til at udtale sig skriftligt. I ferieperioder kan behandlingstid være længere.

Kursisten modtager bedømmernes udtalelser skriftligt og har derefter 1 uge til at kommentere. Hvis kursisten indsender sine bemærkninger for sent eller slet ikke, vil afgørelse i klagesagen blive truffet uden kursistens bemærkninger, når fristen er udløbet.

Specialuddannelsesrådet for specialuddannelsen i akutsygepleje afgør sagen baseret på bedømmernes udtalelser og kursistens eventuelle kommentarer. Afgørelsen vil være skriftlig og begrundet og kan resultere i:

1 Tilbud om ny bedømmelse af en skriftlig opgave (ombedømmelse). En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
2 Hele eller delvise områder af den skriftlige opgave kan omskrives. En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
3 Det mundtlige forsvar kan gentages. En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
4 At kursisten ikke får medhold i klagen
5 Kombination af 1-3, hvis eksamen eller prøven omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar

Den samlede sagsbehandlingstid for en klage er cirka 1 måned, men kan forlænges i ferieperioder.

Tilbydes kursisten en omprøve eller ombedømmelse, vil dette *ikke* blive betragtet som 1 af de 3 prøveforsøg. I sådanne tilfælde vil der blive afholdt en ny prøve/eksamen. Omprøve eller ombedømmelse skal gennemføres snarest muligt. Accepterer kursisten omprøve eller ombedømmelse som følge af klagen, og der allerede er udstedt et eksamensbevis, skal uddannelsesudbyder inddrage eksamensbeviset, indtil prøven eller eksamen er gennemført, hvorefter der eventuelt udstedes et nyt eksamensbevis. Ved omprøve og ombedømmelse vil nye bedømmere blive anvendt.

19.2 Anke

Afvises kursistens klage, eller er kursisten utilfreds med afgørelsen, kan afgørelsen ankes. Anken skal sendes skriftlig til den teoretiske uddannelsesinstitution og være modtaget senest 2 uger efter modtagelse af klageafgørelsen.

Den teoretiske uddannelsesinstitution skal videresende klagen til Det Nationale Specialuddannelsesråds forperson. Klagen behandles på førstkommende møde i Det Nationale Specialuddannelsesråd.

Afgørelsen vil være skriftlig og begrundet og kan resultere i:

1 Tilbud om ny bedømmelse af en skriftlig opgave (ombedømmelse). En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
2 Hele eller delvise områder af den skriftlige opgave kan omskrives. En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
3 Det mundtlige forsvar kan gentages. En ny bedømmelse kan resultere i højere, samme eller lavere karakter
4 At kursisten ikke får medhold i klagen
5 Kombination af 1-3, hvis eksamen eller prøven omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar

Hvis kursisten får tilbudt omprøve eller ombedømmelse, vil det tælle som 1 af kursistens 3 prøveforsøg. Nye bedømmere vil blive udpeget ved omprøve eller ombedømmelse.

Kursisten kan i sidste instans indbringe klagen for Sundhedsstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelsen. Klager over afgørelser truffet af Specialuddannelsesrådet i akutsygepleje kan indbringes for Sundhedsstyrelsen senest 2 uger, efter klager er gjort bekendt med afgørelsen. Sundhedsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Sundhedsstyrelsen sender den endelige afgørelse til kursisten.

19.3 Ret til fortsat deltagelse på Specialuddannelsen i akutsygepleje indtil resultat foreligger

I tilfælde af, at kursisten bliver varslet om udmelding fra Specialuddannelsen i akutsygepleje på grund af brugte eksamensforsøg, eller at den maksimale indskrivningstid er udløbet, kan kursisten ikke udmeldes fra Specialuddannelsen i akutsygepleje, før en verserende eksamensklage eller eksamensanke er afgjort. Hvis klageafgørelsen imødekommer kursisten, og denne accepterer tilbuddet om omprøve eller ombedømmelse, har kursisten ret til at fortsætte på Specialuddannelsen i akutsygepleje, indtil resultatet af omprøven eller ombedømmelsen foreligger.

20 Fravær og ferie

20.1 Teoretisk del

Der er mødepligt på Specialuddannelsen i akutsygepleje. Ved fravær, fraset ferie i henhold til lovgivning eller overenskomst, svarende til mere end 10% af uddannelsestiden, skal der laves en individuel handleplan om forlængelse af uddannelsestiden og deltagelse i den kommende planlagte teoretiske eksamen.

Vurderingen vil ske i et samarbejde mellem kursist, den teoretiske uddannelsesinstitution, nærmeste leder og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Ved manglende kompetenceopnåelse kan deltagelse på Specialuddannelsen i akutsygepleje afbrydes.

20.2 Eksterne kliniske uddannelsesophold

Under det eksterne kliniske uddannelsesophold på 2 uger i 2. uddannelsesperiode, må fravær maksimalt være 1 dags fravær svarende til 8 timer.

Under det eksterne kliniske uddannelsesophold på 4 uger i 3. uddannelsesperiode, må fravær maksimalt være 2 dages fravær svarende til 16 timer.

Hvis det maksimale fravær overstiges, vurderer den uddannelsesansvarlige sygeplejerske fra kursistens uddannelsessted, om der er behov for forlængelse, jævnfør læringsmål for den pågældende uddannelsesperiode, og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske udarbejder en handleplan for kursisten. Se afsnit 12.2.1.

20.3 Klinisk del

Under den kliniske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje må det samlede fravær være 74 timer.

Ved fravær over 74 timer eller ved midlertidig pause fra specialuddannelsesforløbet på grund af f.eks. længerevarende sygdom eller graviditet/fødsel/barsel, forlænges Specialuddannelsen i akutsygepleje tilsvarende med den samlede fraværsperiode.

Ved fravær over den procentuelle tilladte grænse skal der udarbejdes handleplan. Se afsnit 12.2.1.

20.4 Ferie

Ferie planlægges under hensyntagen til specialuddannelsesforløbet. Der kan ikke afholdes ferie under den teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje og under de eksterne kliniske uddannelsesophold.

21 Merit

En skriftlig ansøgning om merit for dele af eller hele Specialuddannelsen i akutsygepleje skal være indgivet til Specialuddannelsesrådets forperson senest 2 måneder forud for kursistens start på Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Efter individuel vurdering kan Specialuddannelsesrådet give merit på baggrund af dokumenteret gennemført teoriundervisning og kliniske kompetencer fra anden ansættelse eller uddannelse.

Specialuddannelsesrådet kan ved behov nedsætte et udvalg til bedømmelse af ansøgeres merit. I udvalget må der ikke være en repræsentant fra samme region som ansøger.

Ved merit til udenlandsk ansøger skal ansøger have dansk autorisation.

Ansøgninger fra EU/EØS-lande om merit for dele af Specialuddannelsen i akutsygepleje eller anerkendelse til specialsygeplejerske i akutsygepleje behandles efter Anerkendelsesloven[12]. Dette gælder både for danske sygeplejersker, der har gennemført et uddannelsesforløb i et EU/EØS-land og for sygeplejersker fra EU/EØS-land, der har gennemført et uddannelsesforløb i et EU/EØS-land.

Hvis Specialuddannelsesrådet konstaterer væsentlige forskelle mellem ansøgers kvalifikationer og danske kvalifikationskrav til specialsygeplejersker i akutsygepleje, kan Specialuddannelsesrådet kræve, at ansøger gennemgår en prøvetid, som afsluttes med en bedømmelse. Alternativt kan ansøger gå op til en egnethedsprøve. Indhold og varighed af disse udligningsforanstaltninger afgøres af Specialuddannelsesrådet og skal overholde proportionalitetsprincippet. Når Specialuddannelsesrådet vurderer ansøgers kvalifikationer, er Specialuddannelsesrådet også forpligtet til at tage ansøgers relevante erhvervserfaring og eventuelle andre relevante kvalifikationer i betragtning, jævnfør Anerkendelsesloven[13].

Opnået merit for dele af Specialuddannelsen i akutygspleje kan medføre tilsvarende tidsmæssig afkortning af det samlede specialuddannelsesforløb.

Afgørelsen kan ankes skriftligt til Sundhedsstyrelsen senest 2 uger, efter sygeplejersken har modtaget afgørelsen.

[12] Anerkendelsesloven (2015). Lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer (Lov nr. 1871). Retsinformatik.dk https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1871

[13] Anerkendelsesloven (2015). Lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer (Lov nr. 1871). Retsinformatik.dk https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1871

22 Afsluttende dokumentation og bevis for at have gennemført Specialuddannelsen i akutsygepleje

Det er den uddannelsesansvarlige sygeplejerskes ansvar at sende dokumentation for, at kursisten vurderes godkendt efter hver af de 3 uddannelsesperioder til den teoretiske uddannelsesinstitution, jævnfør Bekendtgørelsen. Ved 3. uddannelsesperiode skal dokumentation sendes til den teoretiske uddannelsesinstitution senest 7 hverdage inden det mundtlige forsvar for afsluttende opgave.

Det er op til den enkelte region, hvem der har ansvaret for:

1 At videresende dokumentation til Styrelsen for Patientsikkerhed med henblik på, at kursist opnår den beskyttede titel *Specialsygeplejerske i akutsygepleje.* Den tilsvarende engelske titel er *Specialist Nurse in Emergency Care*

2 At udstede det nationale specialuddannelsesbevis til kursisten

23 Regionale forhold og evaluering

Regionerne har ansvar for organisering og koordinering af Specialuddannelsen i akutsygepleje inden for de nationale rammer. Det omfatter etablering af regionale strukturer, der sikrer en ensartet implementering, faglig kvalitet og kontinuerlig udvikling af Specialuddannelsen i akutsygepleje.

I de enkelte regioner nedsættes regionale råd med ansvar for at understøtte og udvikle Specialuddannelsen i akutsygepleje. Rådene skal sikre en koordineret indsats på tværs af relevante aktører i den enkelte region.

Regionerne er også ansvarlige for løbende evaluering af Specialuddannelsen i akutsygepleje. Evaluering sker ud fra ensartede nationale evalueringsspørgsmål, som udarbejdes af Den nationale faglige gruppe for Specialuddannelsen i akutsygepleje.

24 Uddannelsesordning med bilag udarbejdet på vegne af

Det nationale specialuddannelsesråd for Specialuddannelsen i akutsygepleje
Annette Jakobsen - Region Midtjylland
Jette Littau-Larsen - Region Syddanmark
Signe Kolbe Elgaard - Region Hovedstaden
Trine Lysholt Madsen - Region Hovedstaden

25 Bilag - inddeling

I bilagene uddybes og konkretiseres centrale dele af uddannelsesordningen for specialuddannelsen i akutsygepleje. Bilagene er inddelt i 3 hoveddele, der hver især fokuserer på væsentlige elementer i uddannelsesforløbet: den teoretiske del, den kliniske del og prøve- og eksamensformer.

Bilagene er struktureret som følger:

1 Teoretisk del
Indeholder en oversigt over de teoretiske emner, der indgår i specialuddannelsesforløbet, samt den nationale grundlitteratur. Derudover gives en uddybende beskrivelse af hvert teoriemne med angivelse af mål, indhold og antal lektioner.

2 Klinisk del
Præsenterer de obligatoriske kliniske læringsmetoder og fordelingen af de 50 vejledningstimer pr. uddannelsesperiode. Hver metode beskrives med fokus på form, omfang og indhold, og det tydeliggøres, hvordan kursisten i samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og kursistvejleder arbejder med de kliniske læringsmetoder i praksis.

3 Prøve og eksaminer
Beskriver de prøve- og eksamensformer, som indgår i specialuddannelsesforløbet: den kliniske prøve i 1. uddannelsesperiode, synopsiseksamen i 2. uddannelsesperiode og den afsluttende eksamen i 3. uddannelsesperiode. For hver del præsenteres formål, indhold, opbygning og vurderingskriterier.

Bilag 1
Teoretisk del

Region Syddanmark midt regionmidtjylland REGION NORDJYLLAND REGION SJÆLLAND – vi er til for dig REGION Region Hovedstaden

Dette bilag omhandler den teoretiske del af specialuddannelsesforløbet til akutsygeplejersker og har til formål at give et overblik over de teoretiske emner i forhold til omfang, mål og indhold.

Bilaget er inddelt i 2 hoveddele:

1 Oversigt over teoretiske emner og grundlitteratur
Første del giver et samlet overblik over de teoretiske emner, som indgår i specialuddannelsesforløbet, samt den nationale grundlitteratur.

2 Uddybende beskrivelse af de teoretiske emner
Anden del indeholder en detaljeret gennemgang af hvert enkelt teoretisk emne. For hvert emne beskrives antal lektioner, mål og indhold.

Indholdsfortegnelse

Bilag 1 Teoretisk del 35
Bilag 1.1 Samlet oversigt over emner i den teoretiske del 37
Bilag 1.2 National grundlitteratur 39
Bilag 1.3 Det teoretiske indhold 40

Bilag 1.1 Samlet oversigt over emner i den teoretiske del

1. uddannelsesperiode **1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje**
Introduktion til Specialuddannelsen i akutsygepleje
Hvad er akutsygepleje?
Modtagelse af den akutte patient
Symptomer fra øvre og nedre luftveje
Symptomer fra øre-, næse- og halsregion
Symptomer fra kredsløb
Den bevidsthedspåvirkede patient
Akutte medicinske tilstande
Symptomer fra nyre – og urinveje
Symptomer fra abdomen
Sår, frakturer og småskader
Væske og blodkomponentterapi
Kommunikation i det akutte patientforløb
Patient- og pårørendeinddragelse
Introduktion til klinisk prøve
2. uddannelsesperiode **2. uddannelsesmodul - Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje**
Patient med akutte og kroniske smerter
Det akutte barn
Den socialt udsatte og/eller sårbare patient
Patientforløb for den respiratorisk påvirkede patient
Patientforløb for den bevidsthedspåvirkede patient
Patientforløb for den akutte medicinske patient
Patientforløb for den akutte patient med akut abdomen

Patientforløb for den akutte patient med psykisk sygdom
Patientforløb for den akutte patient med symptomer på forgiftning
Patientforløb for den ældre patient
3. uddannelsesmodul - Tværfaglig og tværsektoriel koordinering og samarbejde
Tværfagligt samarbejde
Tværsektorielt samarbejde
Religion og kulturens betydning i mødet med den akutte patient
Jura i akutsygepleje
Etik i akutsygepleje
Introduktion til synopsis/eksamen
Synopsis/eksamen
3. uddannelsesperiode **4. uddannelsesmodul - Forløbsledelse, flowkoordination og visitation**
Organisering i akutafdeling
Klinisk lederskab i akutsygepleje
Ledelse i særlige situationer i akutafdeling
Konflikthåndtering og kommunikation i det akutte patientforløb
Traume- og akutkald
5. uddannelsesmodul - Praksisnær kvalitetsudvikling inden for akutområdet
Sundhedsfilosofi
Videnskabsteori og metode
Udvikling af praksis og implementeringsstrategier
Formidling og feedback
Introduktion til kvalitetsudviklingsopgave og eksamen
Afsluttende eksamen

Bilag 1.2 National grundlitteratur

National grundlitteratur på alle 3 uddannelsesperioder (nyeste udgaver):

Titel	Den akutte patient
Forfattere	Dan Brun Petersen, Torben Callesen, Peter Tagmose Thomsen, Christian Backer Mogensen
Forlag	Munksgaard

Titel	Akutbogen - for læger og sygeplejersker
Redaktører	Annette Jakobsen, Christian Baaner Skjærbæk, Niels Kristian Villumsen
Forlag	Munksgaard

De enkelte regioner kan supplere med relevant litteratur.

Bilag 1.3 Det teoretiske indhold

Bilag 1.3.1 1. uddannelsesmodul – Klinisk akutsygepleje

Bilag 1.3.1.1 Introduktion til Specialuddannelsen i akutsygepleje

Antal lektioner
2 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om indhold, læringsmål og formål med Specialuddannelsen i akutsygepleje.

At kursisten kan forstå og reflektere over egen rolle og ansvar i et specialuddannelsesforløb.

Indhold

- Uddannelsesparathed og ansvar for egen læring
- Introduktion til den teoretiske periode
- Introduktion til den kliniske periode
- Introduktion til eksamensformer
- Læringsparathed og samarbejdsaftale

1.3.1.2 Hvad er akutsygepleje?

Antal lektioner
4 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden og kan reflektere over, hvad akutsygepleje er.

At kursisten kan forstå, hvilken rolle akutsygeplejersken har, og reflektere over egen praksis.

Indhold

- Perspektiver på akutsygepleje
- Et helhedsorienteret syn på den akutte patient
- Akutsygeplejerskens kompetencer, herunder bredde, dybdefaglighed og funktionsområder
- Den akutte patientpopulation
- Klinisk akutsygepleje
- Klinisk beslutningstagen
- Dokumentation og patientsikkerhed

1.3.1.3 Modtagelse af den akutte patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om visitation, triagering og modtagelse af den akutte patient.

At kursisten kan forstå og reflektere over ABCDE-algoritmen og andre relevante observations- og vurderingsmetoder.

Indhold

- ABCDE – tilgang og systematik
- Triage og triageringssystemer
- Tidlig opsporing af kritisk sygdom
- Initial behandling
- Mødet med den akutte patient
- Sikker mundtlig kommunikation f.eks. ISBAR, Closed loop
- Visitation f.eks. Akut Medicinsk Koordinering (AMK) 1813, AVE

1.3.1.4 Symptomer fra øvre og nedre luftveje

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer fra luftveje.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patienter med symptomer fra luftveje.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese i relation til luftveje
- Farmakologi i relation til luftveje
- Kliniske og parakliniske undersøgelser i forbindelse med patienter med vejrtrækningsbesvær herunder vurdering af arteriepunkturer/syrebaseprøver
- Symptomer fra luftveje f.eks. respirationsmønstre og respirationstyper
- Sygdomme fra luftveje f.eks. KOL, pneumoni
- Observation, vurdering og initiering af behandling og sygepleje til patient med symptomer fra luftveje

1.3.1.5 Symptomer fra øre-, næse- og halsregion

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer hos patient med øre-næse-halssygdomme og -skader.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patient med symptomer og skader fra øre-næse-hals.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese i relation til øre-næse-hals
- Farmakologi i relation til øre-næse-halssygdomme og skader
- Kliniske og parakliniske undersøgelser af patient med øre-næse-halssygdomme og skader
- Symptomer fra øre-næse-hals f.eks. allergisk reaktion
- Sygdomme fra øre-næse-hals - mest alvorlige akutte tilstand, f.eks. epiglottis
- Observation, vurdering og initiering af behandling og sygepleje til patient med øre-næse-halssymptomer, sygdomme og skader

1.3.1.6 Symptomer fra kredsløb

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer fra kredsløb og iværksætte relevant behandling.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patient med symptomer fra kredsløb.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese i relation til kredsløb
- Farmakologi i relation til kredsløb
- Symptomer fra kredsløb f.eks. brystsmerter, arytmi
- Sygdomme fra kredsløb f.eks. iskæmi, aneurismer
- Årsager til kredsløbssvigt f.eks. sepsis, shock, blødning og anafylaksi
- Observation, vurdering og initiering af behandling og sygepleje til patient med symptomer fra kredsløb
- Kliniske og parakliniske undersøgelser ved symptomer fra kredsløb f.eks. EKG-tolkning

1.3.1.7 Den bevisthedspåvirkede patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer ved den bevidsthedspåvirkede patient.
At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af den bevidsthedspåvirkede patient.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese i centralnervesystem
- Symptomer fra centralnervesystem f.eks. neurologisk udfald
- Årsager til bevidsthedspåvirkning f.eks. intracerebrale blødninger, infektion, trombер, forgiftninger
- Observation, vurdering og initiering af behandling af og sygepleje til den akut bevidsthedspåvirkede patient
- Kliniske og parakliniske undersøgelser ved symptomer fra centralnervesystem f.eks. bevidsthedsscoring, Glasgow Coma Scale, Scandinavian Stroke Scale, symptomcirklen, AVPU
- Farmakologi ved den bevidsthedspåvirkede patient

1.3.1.8 Akutte medicinske tilstande

Antal lektioner
6 lektioner

Mål

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer, som er karakteristiske for en patient med medicinske sygdomme.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patienter med medicinske sygdomme.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese ved medicinske sygdomme
- Årsager til medicinske sygdomme f.eks. infektioner, elektrolyt- og metabolske forstyrrelser
- Kliniske og parakliniske undersøgelser af en patient med medicinske tilstande f.eks. blodprøver, podning
- Observation, vurdering og initiering af behandling af og sygepleje til patienter med medicinske sygdomme
- Sygepleje til isolerede patient
- Farmakologi og nonfarmakologi

1.3.1.9 Symptomer fra nyrer og urinveje

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer fra nyrer og urinveje.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patienter med symptomer fra nyrer og urinveje.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese ved nyrer og urinveje
- Symptomer fra nyrer og urinveje f.eks. smerter, urinretension, hæmaturi
- Årsager til påvirkninger af nyrer og urinveje f.eks. nyresten, rhabdomyolyse, infektion, prærenalt syndrom
- Observation, vurdering og initiering af behandlingaf og sygepleje til patienter med symptomer fra nyrer og urinveje
- Kliniske og parakliniske undersøgelser af symptomer fra nyrer og urinveje
- Farmakologi og nonfarmakolgi

1.3.1.10 Symptomer fra abdomen

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer og sygdomme fra abdomen.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patienter med symptomer fra abdomen.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese ved akut abdomen
- Farmakologi øvre og nedre maveregion
- Symptomer fra øvre og nedre mave region f.eks. smerter, blødning, opkast, diarré
- Sygdomme fra øvre og nedre maveregion f.eks. diverticulitis, cholecystitis, ileus, gynækologiske tilstande
- Årsager til akut abdomen
- Kliniske og parakliniske undersøgelser ved symptomer fra abdomen
- Observation, vurdering og initiering af behandling af og sygepleje til patienter med symptomer fra abdomen

1.3.1.11 Sår, frakturer og småskader

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over sygepleje til og behandling af patienter, der har sår, brud og småskader.

At kursisten kan forstå og reflektere over undersøgelser og anamnestiske forhold ved patienter med sår, brud og småskader.

Indhold

- Sygdomme og årsager til sår, brud og småskader f.eks. ledbåndsskader, compartmentsyndrom, seneskader, knoglefraktur, herunder skader på columna og hoftefraktur
- Kliniske og parakliniske undersøgelser til patienter med sår, brud og småskader
- Observation, vurdering og initiering af behandling og sygepleje til patienter med sår, brud og småskader
- Farmakologi ved sår, brud og småskader

1.3.1.12 Våske- og blodkomponentterapi

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over væske- og blodkomponentbehandling til den akutte patient.

At kursisten kan forstå og reflektere over den akutte patients behov for væske- og blodkomponentterapi.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til patienter, som har behov for at få væske- og transfusionsbehandling.

Indhold

- Væsketerapi
- Væskedeficit
- Væskebalance
- Blodtab
- Blodkomponenter
- Observation, vurdering og initiering af behandling ved transfusionskomplikationer
- Retningslinjer og instrukser
- Dokumentation af væske og transfusionsbehandling

1.3.1.13 Kommunikation i det akutte patientforløb

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige dimensioner og karakteristika ved metoder til kommunikation.

At kursisten kan forstå og reflektere over mono- og tværfaglig kommunikation.

At kursisten opnår viden om, hvordan kommunikation påvirkes i akutte situationer.

Indhold

- Kommunikationsformer og metoder i akutsygepleje f.eks. sikker mundtlig kommunikation, defusion, debriefing, deeskalering
- Interprofessionel teamkommunikation
- Patientsikkerhed
- Særlige udfordringer i det akutte patientforløb
- Overlevering – overdragelse af ansvar
- Teamsamarbejde

1.3.1.14 Patient- og pårørende inddragelse

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over inddragelse af patient, pårørende og relevante faglige parter.

At kursisten kan forstå og reflektere over reaktionsmønstre hos patienten og pårørende i det akutte patientforløb.

At kursisten kan forstå og reflektere over patient- og pårørendeperspektiver i det akutte patientforløb.

At kursisten kan forstå og reflektere over betydningen af integritet og værdighed i kommunikationen med patienten og pårørende.

Indhold

- Patientologi - at være patient på en akutafdeling
- Medinddragelse af og kommunikation med patient og pårørende med fokus på fælles beslutningstagen
- Sygepleje til og kommunikation med patient og pårørende i venteområder
- Definition af pårørende
- Børn og unge som pårørende
- Overholdelse af tavshedspligt
- Krisereaktioner hos patient og pårørende f.eks. kommunikation med pårørende, som har mistet
- Sygepleje til den lidende eller døende patient i akutafdeling

1.3.1.15 Introduktion til klinisk prøve

Antal lektioner
1 lektion

Mål
At kursisten opnår viden om formål med den kliniske eksamen.
At kursisten kan forstå formen og reflektere over eget ansvar i eksamenssituation.

Indhold

- Transfer mellem teori og klinik
- Eksamensform
- Kursistens ansvar
- Det godkendte kliniske uddannelsessteds ansvar
- Den teoretiske uddannelsesinstitutions ansvar
- Fortrolighed og tavshedspligt ved eksamen
- Eksaminators og censors roller

1.3.2 2. uddannelsesmodul – Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje

1.3.2.1 Patient med akutte og kroniske smerter

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over symptomer på forskellige typer af smerter.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje til og behandling af patienter med akutte og kroniske smerter.

Indhold

- Smerteanamnese og objektiv undersøgelse ved smerter
- Beskrivelse af smertetyper og karakter, både akutte og kroniske smerter
- Smerteprovokerende og lindrende faktorer
- Observation, vurdering, behandling og evaluering af smerteintensitet f.eks. smertescore-redskaber
- Farmakologi til patient med smerter
- Bivirkninger ved farmakologisk smertebehandling
- Nonfarmakologiske behandlingsprincipper f.eks. musik, lejring
- Dokumentation af smertebehandling og opfølgning på behandlingseffekt

1.3.2.2 Det akutte barn

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over sygepleje til og behandling af det akutte barn.
At kursisten kan forstå og reflektere over symptomer hos børn på tilstande, der kræver akut behandling.

Indhold

- Triagering og visitering af det akutte barn
- Børneparathed i akutafdeling
- Børns fysiologiske og psykologiske reaktioner sammenlignet med voksne patienter
- Farmakologi og nonfarmakologi til det akutte barn
- Smertebehandling til det akutte barn
- Symptommanifestation hos det akutte barn f.eks. respiratorisk påvirket barn, chokeret barn, ørebarnet, febrilt barn, sløvt barn, barn med kramper
- Sygdomme, der primært optræder hos det akutte barn f.eks. meningitis, børn med commotio cerebri
- Non-accidentielle traumer og misbrugte børn
- Samarbejde med forældre og pårørende
- Tilgang til børn med særlige behov f.eks. ADHD, autisme
- Når et barn dør i akutafdelingen
- Den unge patient

1.3.2.3 Den socialt udsatte og/eller sårbare patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over den udsatte og/eller sårbare patient, som ofte har samtidige komplekse problemstillinger af såvel somatisk, psykisk/psykiatrisk og social karakter såsom hjemløshed, misbrug og/eller psykisk sygdom og patientens oplevelse af stigmatisering og marginalisering.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over stigmatiserings- og marginaliseringsprocesser, der knytter sig til socialt udsatte, minoritets- og sårbare grupper.

At kursisten kan forstå og reflektere over egen holdning og sygepleje til den udsatte og/eller sårbare patient.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over kommunikation med den udsatte og/eller sårbare patient og pårørende.

Indhold

- Indsigt i de forskellige forhold både fysisk, psykisk og socialt der gør sig gældende hos den udsatte og/eller sårbare patient f.eks. patient med dobbeltdiagnoser
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde - regionale og kommunale tilbud
- Understøttelse af patientens sundhedskompetencer
- Etiske og juridiske overvejelser i akutsygepleje til den udsatte og/eller sårbare patient og pårørende
- Forståelse og indsigt i kompleksiteten af at være afhængig af et rusmiddel
- Patients og pårørendes udfordringer, ressourcer og muligheder
- Farmakologiske behandlingsmuligheder til denne patientgruppe f.eks. abstinens- og substitutionsbehandling

1.3.2.4 Patientforløb for den respiratorisk påvirkede patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndteringen af komplekse patientforløb for den respiratorisk påvirkede patient i et mono-/tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje og ansvar i relation til det akutte patientforløb for patienter med akutte og kroniske luftvejssymptomer og sygdomme.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over farmakologisk og non-farmakologisk behandling til patienter med luftvejssymptomer.

Indhold

- Respiratoriske tilstande ved den komplekse akutte patient f.eks. KOL i exacerbation, svær pneumoni, cancer pulmonis, anafylaksi og astma
- Skader på luftveje f.eks. inhalationsskader, røgforgiftning, traumer, pneumothorax, hæmothorax
- Observation og monitorering af respiratorisk patient
- Behandlingsmetoder af akut respiratorisk påvirket patient f.eks. PEP-fløjte, C-PAP, High flow og NIV
- Lungefunktionsundersøgelser, herunder måling af Peakflow og avanceret A-gas analyse
- Respiratorisk patients sundhedskompetencer
- Tværsektorielt og tværfagligt samarbejde
- Rehabilitering og velfærdsteknologiske tilbud
- Farmakologisk og non-farmakologisk behandling

1.3.2.5 Patientforløb for den bevidsthedspåvirkede patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over observation, pleje og behandling af den bevidsthedspåvirkede patient i det komplekse patientforløb.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndteringen af komplekse patientforløb for den bevidsthedspåvirkede patient i et monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje og ansvar i relation til det akutte patientforløb for patienter med påvirket bevidsthed.

Indhold

- Bevidsthedspåvirket kompleks patient med CNS-infektioner f.eks. meningitis og encephalitis, tumor cerebri
- Akut kompleks neurologisk patient, herunder kramper og apoplexi f.eks. intracranielle blødning, aneurismer, PNES
- Behandlingsmetoder af akut bevidsthedspåvirket patienter f.eks. kirurgisk og farmakologisk behandling
- Observation og monitorering af bevidsthedspåvirketdepatienter f.eks. triage, Glasgow Coma Scale, Scandinavian Stroke Scala og synketest
- Undersøgelser og differentiale diagnoser ved bevidsthedspåvirkede patienter
- Tværsektorielt og tværfagligt samarbejde
- Rehabilitering og velfærdsteknologiske tilbud
- Farmakologisk og non-farmakologisk behandling

1.3.2.6 Patientforløb for den akutte medicinske patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndtering af komplekse medicinske patientforløb i et monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje og ansvar i relation til det akutte patientforløb for den medicinske patient med akut sygdom, kronisk sygdom og udvalgte somatiske sygdomme.

Indhold

- Medicinsk komplekse patienter f.eks. sepsis, infektioner, addisonskrise, diabetes, ketoacidose, elektrolytderangering
- Observation og monitorering af medicinske patienter f.eks. CAM, Clinical Frailty Score, 4AT
- Undersøgelser og differentiale diagnoser ved medicinske patienter
- Rehabilitering og velfærdsteknologiske tilbud
- Teknologi i plejen f.eks. avanceret udstyr til observation og behandling
- Farmakologisk og non-farmakologisk behandling

1.3.2.7 Patientforløb for den akutte patient med akut abdomen

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndtering af komplekse patientforløb med akut abdomen i et monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over observation, sygepleje og behandling af den smertepåvirkede patient med akut abdomen og kan identificere forskellige smertetyper.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over relevante observationer og akutte behandlingsbehov hos patienter med symptomer på akut abdomen.

At kursisten opnår viden om og kan identificere forskellige årsager til symptomer fra abdomen.

Indhold

- Øvre og nedre abdominal blødning - stabil/ustabil
- Observation og monitorering af akut abdominale smerter f.eks. TOKS, smertevurdering, smertetyper, smertescore og smertedokumentation
- Tværprofessionelt og tværfagligt samarbejde
- Undersøgelser og differentiale diagnoser ved abdominal kirurgisk patient
- Rehabilitering og velfærdsteknologiske tilbud
- Teknologi i plejen f.eks. avanceret udstyr til observation og behandling
- Farmakologisk og non-farmakologisk behandling

1.3.2.8 Patientforløb for den akutte patient med psykisk sygdom

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndtering af komplekse patientforløb med psykisk sygdom i et monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over relevante observationer, sygepleje og behandling til patienter med psykisk sygdom i akutafdeling.

At kursisten kan forstå og reflektere over psykiatriske symptomer og psykiske sygdomme.

Indhold

- Præsentation af de i ICD-10 beskrevne psykiske sygdomme
- Kendetegn og fællestræk ved patient med psykisk sygdom f.eks. mani, depression, angst, misbrug, delirøs tilstand
- Akut vurdering og håndtering af psykiatriske symptomer i akutafdeling
- Risiko for udadreagerende adfærd f.eks. affekt, akut krise
- Selvmordstruet
- Somatisk sygdom
- Psykose
- Selvskade
- Anvendelse af relevante scoringsredskaber til modtagelse af patient med psykisk sygdom f.eks. Brøset Violence Score, selvmordsscreening
- Kommunikation i konfliktfyldte situationer f.eks. deeskalering
- Arbejdsmiljø og sikkerhed
- Magtanvendelse og tvang
- Sundheds- og psykiatrilovene og anvendelse heraf
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde f.eks. politi, socialsygeplejerske, misbrugscenter
- Farmakologisk og non-farmakologisk behandling

1.3.2.9 Patientforløb for den akutte patient med symptomer på forgiftning

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over håndtering af komplekse patientforløb med forskellige typer af forgiftning i et monofagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over symptomer på forgiftning.

At kursisten opnår viden om observation, sygepleje og behandling af patienter med forgiftning.

Indhold

- Farmakologiske og non-farmakologiske tiltag ved patienter med forgiftning f.eks. Antidothåndbogen, Giftlinjen, altomstoffer.dk
- Symptomer på forgiftning f.eks. smerter, bevidsthedspåvirkning, opkastning, serotonergt syndrom
- Forskellige former for forgiftning
- Årsager til forgiftning - accidentielt eller non-accidentielt
- Kliniske og parakliniske undersøgelser ved forgiftning
- Observation, vurdering og initiering af behandling og pleje til patienter med forgiftning
- Underretningspligt ved forgiftning hos patienter under myndighedsalderen

1.3.2.10 Patientforløb for den ældre patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over den ældre patients symptomer og de atypiske sygdomsmanifestationer.

At kursisten kan forstå og reflektere over sygepleje og behandling til den ældre patient, herunder dennes livssituation og sundhedskompetencer.

Indhold

- Patofysiologi og patogenese i relation til alder og comorbiditet
- Farmakologi ved enkelte sygdomme og betydning af polyfarmaci
- Symptommanifestation hos ældre f.eks. delirium, væske- og elektrolytforstyrrelser, hjerterytmeforstyrrelser, faldtendens
- Sygdomme, der primært optræder hos den ældre patient f.eks. demens, infektion
- Observation, vurdering, initiering, behandling og sygepleje til ældre patient
- Anvendelse af relevante scoreringsmetoder f.eks. CAM, Clinical Frailty Score, 4AT
- Kliniske og parakliniske undersøgelser af ældre patient
- Palliativ indsats
- Fokus på ulighed i sundhed
- Inddragelse af og samarbejde med ældre patienters netværk
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- Afslutning af livet f.eks. den svære samtale

1.3.3 3. uddannelsesmodul – Tværfaglig og tværsektoriel koordinering og samarbejde

1.3.3.1 Tværfagligt samarbejde

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over egen rolle som akutsygeplejerske i tværfagligt samarbejde i det akutte patientforløb.

At kursisten kan forstå og reflektere over vigtigheden af det mono- og tværfaglige samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over relevant teori om interprofessionel læring og teamsamarbejde.

Indhold

- Interprofessionel læring og samarbejde
- Dynamiske processer i en samarbejdsrelation
- Tværfagligt samarbejde og kommunikation
- Teknologi i sygepleje[14]
- Dokumentation for udført sygepleje og patientsikkerhed

[14] https://dsr.dk/dsr-mener/teknologi-en-del-af-fremtidens-sygepleje/

1.3.3.2 Tværsektorielt samarbejde

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over tværsektorielt samarbejde.

At kursisten kan forstå og reflektere over egen praksis for kvalificering og udvikling af egen praksis i tværsektorielt samarbejde.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over tværsektorielle forhold hos den akutte patient f.eks. ved overflytning eller udskrivelse.

Indhold

- Tværsektorielt samarbejde f.eks. akutteams, udkørende teams, AMK, 1813
- Hospitalsvisitation
- Dynamiske processer i samarbejdsrelation
- Det borgernære sundhedsvæsens organisation
- Barrierer og udfordringer i det tværsektorielle samarbejde
- Organisatoriske og lovgivningsmæssige forhold
- Rollen som formidler mellem akutafdeling og primærsektor
- Teknologi i akutsygepleje f.eks. telemedicin
- Dokumentation og patientsikkerhed

1.3.3.3 Religion og kulturens betydning i mødet med den akutte patient

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over de mellemmenneskelige relationer, som opstår i mødet med en patient med samme eller anden etnisk og/eller kulturel baggrund end dansk.

At kursisten kan forstå og reflektere over forskellige perspektiver på religiøse og kulturelle forhold i mødet med den akutte patient og pårørende, og hvilke barrierer, der kan påvirke den sundhedsfaglige indsats.

At kursisten kan forstå og reflektere over patient- og pårørendereaktioner, som kan opstå i mødet med sundhedsvæsenet og det sundhedsfaglige personale.

Indhold

- Psykologiske mekanismer som en akutsygeplejerske oplever i mødet med patienter med samme eller anden etnisk og/eller kulturel baggrund end dansk
- Brug af tolkebistand f.eks. teknologiske løsninger, fysiske rammer
- Forforståelser i kulturmødet i akutafdeling
- Interkulturelle værktøjer i akutsygepleje
- Stereotypisering og stigmatisering af anden etnisk og/eller kulturel baggrund end dansk
- Forståelse af og tilgang til sundhedsvæsenet
- Kommunikation med patienter og pårørende med andet modersmål end dansk

1.3.3.4 Jura i akutsygepleje

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over juridiske aspekter om ansvarsfordeling ved modtagelse, sygepleje og behandling af den akutte patient.

At kursisten kan forstå og reflektere over juridiske forhold i mødet med den akutte patient.

Indhold

- Jura i akutsygepleje
- Tvangsbehandling, – sundheds- og psykiatrilov
- Ansvarsfordeling ved modtagelse af den akutte patient
    - Individuelt ansvar
    - Professionelt ansvar
    - Delegeret ansvar
    - Instruktioner og vejledninger

- Patienters ret til selvbestemmelse ved akut sygdom
    - Bevidsthedspåvirket patient
    - Umyndig og umyndiggjort patient
    - Inhabil patient
    - Tvangsbehandling

- Etiske overvejelser ved juridiske forhold
- Livsforlængende behandling eller ophør af behandling, obduktion og organdonation f.eks. patienters ret til fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop
- Ansvar ved journalføring, at videregive og overdrage information herunder tavshedspligt og kommunikation mellem sektorer
- Underretningspligt f.eks. vanrøgt, vold
- Samtykke ved behandling

1.3.3.5 Etik i akutsygepleje

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over etiske dilemmaer i akutsygepleje.

At kursisten kan forstå og reflektere over etiske dialoger og patientautonomi.

Indhold

- Sundhedsfilosofi
- Etiske perspektiver i akutsygepleje
- Livsforlængende behandling eller ophør af behandling, obduktion og organdonation
- Etiske overvejelser ved juridiske forhold
- Magtanvendelse i sygepleje til den akutte patient
- Klinisk etisk beslutningstagen, der træffes på baggrund af identificerede patientaktuelle og potentielle plejeproblemer/ressourcer
- Omsorg og empati for patient og pårørende

1.3.3.6 Introduktion til synopsis eksamen

Antal lektioner
1 lektion

Mål
At kursisten opnår viden om formål med den teoretiske eksamen.

At kursisten kan forstå formen og reflektere over eget ansvar i eksamenssituation.

Indhold

- Transfer mellem teori og klinik
- Eksamensform og kriterier
- Kursistens ansvar
- Den teoretiske uddannelsesinstitutions ansvar
- Det kliniske uddannelsessteds ansvar
- Fortrolighed og tavshedspligt ved eksamen
- Eksaminators og censors roller

1.3.3.7 Synopsis eksamen

Antal lektioner
1 lektion

Se bilag 3.2.

1.3.4 4. uddannelsesmodul – Forløbsledelse, flowkoordination og visitation

1.3.4.1 Organisering i akutafdeling

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige ledelsesaspekter i en akutafdeling.

At kursisten kan forstå og reflektere over sundhedsprofessionelles/kollegers forskellige reaktioner ved forandringsprocesser.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over organisationskulturens betydning.

Indhold

- Ledelse af forandringsprocesser, og hvad dette kan medføre for personalet i en forandringsproces
- Motivationsfaktorer i en organisatorisk akut kontekst
- Arketyper blandt personale i akutafdeling
- Organisationskultur i en akutafdeling
- Forandringsledelse og fusionsprocesser
- Implementering af nye arbejdsmåder og metoder
- Kompetenceudvikling af akutsygeplejersker

1.3.4.2 Klinisk lederskab i akutsygepleje

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over, hvad der kan fremme og styre patientflow.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over, hvordan ressourcer og personalekompetencer kan være medvirkende til optimering af det akutte patientforløb.

At kursisten kan forstå og reflektere over sammenhængen mellem tilgængelige ressourcer, der anvendes ved det akutte patientforløb.

Indhold

- Ledelse af patientflow
- Flowstyring i det akutte patientforløb f.eks. tidsfaktorens betydning, ressourceforvaltning
- Ressourcer og kompetenceprofiler i en akutafdeling
- Teamledelse – interprofessionelt samarbejde
- Strategisk tænkning, koordinering og planlægning
- Etisk bevidsthed og professionalisme
- Klinisk beslutningstagning
- Patienter og pårørende i venteområder
- Sundhedspædagogik
- Teknologi i sygepleje
- Sundhedspsykologi

1.3.4.3 Ledelse i særlige situationer i en akutafdeling

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten kan forstå og reflektere over meldinger fra Akut Medicinsk Koordination (AMK) med henblik på behov for aktivering af internt beredskab.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige former for katastrofer i henhold til de lokale beredskabsplaner.

At kursisten opnår viden om akutafdelingers ressourcer og kapacitet til at kunne koordinere, prioritere og behandle et ukendt antal tilskadekomne uanset omfang eller type af katastrofe/ulykke.

Indhold

- Katastrofemedicinske problemstillinger f.eks. CBRN, E-CBRN, dekontaminering, større ulykker
- Ledelse og administration
- Rollen som akutsygeplejerske i en beredskabssituation
- Samarbejde og kommunikation
- Det præhospitales rolle i en beredskabssituation f.eks samarbejde med politi, AMK, indsatsleder
- Beredskabsledelse og administration
- Beredskabsplaner - lokalt, regionalt, nationalt
- Teknologi i akutsygepleje

1.3.4.4 Konflikthåndtering og kommunikation i det akutte patientforløb

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten kan forstå og reflektere over problemstillinger og handlemuligheder, der relaterer sig til sammenhængende patientforløb på tværs af sundhedsvæsenet.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over grundlæggende konfliktteorier.

At kursisten kan forstå og reflektere over egen evne til at navigere i spændingsfelter og konflikter.

Indhold

- Kommunikationsstrategier
- Sundhedsoplysningsteknologier
- Stresshåndtering f.eks. håndtering af følelsesmæssige krav
- Grundlæggende konfliktforståelse
- Konflikter og krisesituationer i en organisatorisk kontekst f.eks. stresshåndtering, trivsel, arbejdsmiljø
- Konflikthåndtering til patient og pårørende f.eks. deeskalering, Brøset Violence Checklist (BVC)

1.3.4.5 Traume- og akutkald

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige professionelle roller ved forskellige former for akutkald.

At kursisten kan forstå og reflektere over forskellige former for akutkald og kriterier for udløsning af akutkald.

At kursisten kan indgå i et tværfagligt team og reflektere over egen rolle ved akutkald.

Indhold

- Tavshedspligt overfor offentlige instanser f.eks politi
- Typer af akutkald, herunder kriterier for aktivering af akutkald
- Nationale traumekriterier
- Interprofessionel kommunikation
- Patient- og pårørendeinddragelse f.eks. kommunikation til patient og pårørende i akut kritisk situation
- Teknologi i akutsygepleje

1.3.5 5. uddannelsesmodul – Praksisnær kvalitetsudvikling inden for akutområdet

1.3.5.1 Sundhedsfilosofi

Antal lektioner
3 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige perspektiver på plejebegrebet.
At kursisten kan forstå og reflektere over de relationer, som opstår mellem patient og akutsygeplejerske.

Indhold

- Professionsfaglig identitet - fortid, nutid og fremtid
- Grundlæggende værdier og relationer mellem mennesker
- Perspektiver på plejebegrebet
- Værdibegreb f.eks. etik og menneskesyn
- Ressourcer og prioritering af ressourcer
- Sundhedsbegrebet f.eks. sundhed- og sygdomsopfattelse, behandling, forebyggelse, kulturelle faktorer og livsomstændigheders betydning for mestring
- Retfærdighed og ulighed i sundhed
- Teknologi i sygepleje

1.3.5.2 Videnskabsteori og metode

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over et problemfelt og indsamle og analysere data.

At kursisten kan forstå og reflektere over teori, evidens og metoder til både etableret viden, ny viden og forskning inden for akutområdet.

At kursisten kan forstå og reflektere over relevante udviklings- og forskningsresultater for praksis.

Indhold

- Videnskabsteori
- Forskningsmetoder
- Kvalitetsudviklingsmetoder
- Dataindsamling og analyse af data
- Genopfriskning af litteratursøgning, præsentation af relevante databaser, kritisk læsning og vurdering af forskningsresultater og artikler fra 3. uddannelsesmodul
- Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder til udvikling af egen praksis, herunder spørgeskema, interviews og observationsstudier
- Dataindsamling, identificering af problemstilling, analyse af data og metoder og analysestrategi

1.3.5.3 Udvikling af praksis og implementeringsstrategier

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over forskellige implementeringsstrategier og metoder.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over elementer, som indgår i implementeringsprocesser.

At kursisten kan forstå og reflektere over tværfaglig indsats og ledelsens betydning i implementeringsprocesser.

At kursisten kan forstå og reflektere over, hvordan akutsygeplejersken kan medvirke konstruktivt i forbedrings- og forandringsprocesser i praksis.

Indhold

- Implementeringsmetoder
- Implementeringsstrategier og at udarbejde implementeringsplaner
- Udfordringer ved implementering
- Kvalitetsudvikling i akutsygepleje
- Innovation som kompetence i klinisk praksis
- Patient- og pårørendeinvolvering i udvikling af praksis

1.3.5.4 Formidling og feedback

Antal lektioner
6 lektioner

Mål
At kursisten opnår viden om og kan reflektere over formidlingsmetoder.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over typer af feedbackmetoder, som kan anvendes i en akutafdeling.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over typer af kliniske læringsmetoder, som kan anvendes i en akutafdeling.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over undervisning, supervision og vejledning af kolleger mono- og tværfagligt.

Indhold

- Didaktiske metoder anvendt i praksis
- Metoder til formidling
- Metoder til feedback
- Vejledning og supervision
- Bevidsthed om egen rolle som kollega og ansvar som underviser

1.3.5.5 Introduktion til afsluttende eksamen

Antal lektioner
1 lektion

Mål
At kursisten kan forstå og reflektere over rammer og krav til en kvalitetsudviklingsopgave og det mundtlig forsvar.

At kursisten opnår viden om og kan reflektere over proces i en kvalitetsudviklingsopgave.

Indhold

- Introduktion til opgavekriterier
- Identificering og kvalificering af problemfelter og problemformulering
- Præsentation af kursistens forslag til emne
- Præsentationsteknik ved mundtligt forsvar

1.3.5.6 Afsluttende eksamen

Antal lektioner
1 lektion

Se bilag 3.3.

Bilag 2
Klinisk del

Region Syddanmark midt regionmidtjylland REGION NORDJYLLAND REGION SJÆLLAND – vi er til for dig REGION Region Hovedstaden

Dette bilag omhandler den kliniske del af specialuddannelsesforløbet til akutsygeplejersker og har til formål at give overblik over de kliniske læringsmetoder samt rammerne for vejledning i klinikken.

Bilaget er inddelt i 2 hoveddele:

1 Oversigt over kliniske læringsmetoder og vejledningstimer
Første del præsenterer en samlet oversigt over de obligatoriske kliniske læringsmetoder, som kursisten skal arbejde med i løbet af uddannelsesforløbet. Derudover fremgår fordelingen af de i alt 50 vejledningstimer pr. uddannelsesperiode, hvilket giver et klart billede af rammen for vejledning i klinikken.

2 Beskrivelse af de kliniske læringsmetoder
Anden del indeholder en nærmere beskrivelse af hver enkelt klinisk læringsmetode med fokus på form, omfang og indhold. Her tydeliggøres det, hvordan kursisten i samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder skal anvende metoderne som en integreret del af den kliniske læring og refleksion.

Indholdsfortegnelse

Bilag 2 Klinisk del 83
Bilag 2.1 Kliniske læringsmetoder og vejledning i den kliniske del 86
Bilag 2.2 Portfolio 88
Bilag 2.3 Uddannelsesplaner og uddannelsessamtaler 89
Bilag 2.4 Praksisbeskrivelse 91
Bilag 2.5 Mundtlige oplæg 95
Bilag 2.6 Peer-to-peer 96
Bilag 2.7 Følgedage 97
Bilag 2.8 Kompetencekort 99

Bilag 2.1 Kliniske læringsmetoder og vejledning i den kliniske del

Figur 5 - Oversigt over obligatoriske kliniske læringsmetoder og timefordeling for vejledning i den kliniske del

Kliniske læringsmetoder	**1. uddannelsesperiode**	**2. uddannelsesperiode**	**3. uddannelsesperiode**	**Samlede vejledningstimer for alle 3 uddannelsesperioder**
Portfolio	Kursistens egen tid	Kursistens egen tid	Kursistens egen tid	
Uddannelsessamtaler og uddannelsesplaner	**1. uddannelsessamtale** Vejledning 2 timer **2. uddannelsessamtale** Vejledning 2 timer **3. uddannelsessamtale** Vejledning 1 time	**1. uddannelsessamtale** Vejledning 1 time **2. uddannelsessamtale** Vejledning 1 time **3. uddannelsessamtale** Vejledning 1 time	**1. uddannelsessamtale** Vejledning 1 time **2. uddannelsessamtale** Vejledning 2 timer **3. uddannelsessamtale** Vejledning 2 timer	I alt 13 vejledningstimer afsat til uddannelsessamtaler, herunder opfølgning på kursists uddannelsesplan
Praksisbeskrivelser		**Praksisbeskrivelse 1** Juridiske forhold Etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer Vejledning 1 time **Praksisbeskrivelse 2** Patientens fodspor Vejledning 1 time 8 ekstra timer er afsat til en observationsdag før Patientens fodspor	**Praksisbeskrivelse 3** Klinisk lederskab Beslutningstagning Flowstyring Vejledning 1 time	I alt 3 vejledningstimer afsat til praksisbeskrivelser á 1 times varighed

Mundtlige oplæg	**Oplæg 1** Ved afslutning af 1. uddannelsesperiode Vejledning 1 time	**Oplæg 2** Efter eksternt klinisk ophold Vejledning 1 time **Oplæg 3** Ved afslutning af 2. uddannelsesperiode Vejledning 1 time	**Oplæg 4** Efter eksternt klinisk ophold Vejledning 1 time **Oplæg 5** Ved afslutning af 3. uddannelsesperiode Vejledning 1 time	I alt 5 vejledningstimer afsat til mundtlige oplæg á 1 times varighed Vejledning tiltænkt sparring og feedback før, under og efter det mundtlige oplæg
Peer-to-peer	**Peer-to-peer 1** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 ½ time Vejledning 2 ½ time **Peer-to-peer 2** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 ½ time Vejledning 2 ½ time	**Peer-to-peer 3** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 ½ timer Vejledning 2 ½ time **Peer-to-peer 4** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 1/2 time Vejledning 2 ½ timer	**Peer-to-peer 5** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 ½ time Vejledning 2 ½ time **Peer-to-peer 6** Obligatorisk kliniktid inden vejledning 5 ½ time Vejledning 2 ½ time **Peer-to-peer 7** Afsluttende eksamen Vejledning 2 ½ time	I alt 17 ½ vejledningstimer afsat til at facilitere Peer-to-peer samtaler á 2 ½ times varighed Forud for hver vejledning skal kursisten være planlagt til at indgå i normeringen á 5 ½ times varighed Der er kun fastsat emne for Peer-to-peer 7, hvor der ikke skal planlægges obligatorisk kliniktid inden vejledning
Følgedage	**Følgedag 1** Vejledning 8 timer **Følgedag 2** Vejledning 8 timer **Følgedag 3** Vejledning 8 timer **Følgedag 4**	**Følgedag 5** Vejledning 8 timer **Følgedag 6** Vejledning 8 timer **Følgedag 7** Vejledning 8 timer	**Følgedag 8** Vejledning 8 timer **Følgedag 9** Vejledning 8 timer **Følgedag 10** Vejledning 8 timer **Følgedag 11**	I alt 88 vejledningstimer afsat til, at kursist følges med enten uddannelsesansvarlig sygeplejerske eller kursistvejleder Der er kun fastsat emne for følgedag 11

	Vejledning 8 timer		Selvvalgt feedback Vejledning 8 timer	
Kompetencekort	Vejledning 7 timer	Vejledning 6 timer		I alt 13 vejledningstimer afsat til løbende refleksion i forhold til kompetencekort
Den afsluttende eksamen			Vejledning 2 ½ time	I alt 2 ½ vejledningstime afsat til sparring til den afsluttende eksamen f.eks. dataindsamling
Vejledningstimer	**50 timers vejledning**	**50 timers vejledning**	**50 timers vejledning**	**150 timers vejledning**

Bilag 2.2 Portfolio

Portfolio er en metode til at se udvikling i læring hos kursisten og er med til at understøtte refleksion, fordybelse, forberedelse og dokumentation undervejs i specialuddannelsesforløbet.

Kursistens portfolio er desuden en metode til at synliggøre og dokumentere, hvordan læringsmålene for specialuddannelsesforløbet opfyldes.

Bilag 2.2.1 Ansvar

Kursisten er ansvarlig for forberedelsen og opdateringen af relevant portfoliomateriale forud for planlagte uddannelsessamtaler, refleksioner og følgedage.

Uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder er ansvarlige for at holde sig ajour med kursistens portfolio og understøtte kursistens faglige progression. Se figur 6 - oversigt over indhold til kursistens portfolio

Figur 6 - Oversigt over indhold i portfolio

Portfolio		
1. uddannelsesperiode	**2. uddannelsesperiode**	**3. uddannelsesperiode**
1. Uddannelsesplan 1 mellem kursist, uddannelsesansvarlig og kursistvejleder **2.** Kompetencekort **3.** Præsentationsmateriale fra mundtlige oplæg **4.** Noter fra refleksioner og evalueringer på følgedage Peer-to-peer dage **5.** Dokumenter om simulation og klinisk teoretisk undervisning **6.** Dokumenter om klinisk prøve **7.** Dokumentation for opfyldelse af læringsmålene i 1. uddannelsesperiode **8.** Øvrige skriftlige produkter	**1.** Uddannelsesplan 2 mellem kursist, uddannelsesansvarlig og kursistvejleder **2.** Kompetencekort **3.** Praksisbeskrivelser **4.** Præsentationsmateriale fra mundtlige oplæg **5.** Noter fra refleksioner og evalueringer på følgedage Peer-to-peer dage **6.** Dokumenter om simulation og klinisk teoretisk undervisning **7.** Materiale fra synopsis/eksamen **8.** Dokumentation for opfyldelse af læringsmålene i 2. uddannelsesperiode **9.** Øvrige skriftlige produkter	**1.** Uddannelsesplan 3 mellem kursist, uddannelsesansvarlig og kursistvejleder **2.** Praksisbeskrivelse **3.** Præsentationsmateriale fra mundtlige oplæg **4.** Noter fra refleksioner og evalueringer på følgedage Peer-to-peer dage **5.** Dokumenter om simulation og klinisk teoretisk undervisning **6.** Den afsluttende eksamen **7.** Dokumentation for opfyldelse af læringsmålene i 3. uddannelsesperiode **8.** Øvrige skriftlige produkter

Bilag 2.3 Uddannelsesplaner og uddannelsessamtaler

Bilag 2.3.1 Uddannelsesplaner

Der udarbejdes en uddannelsesplan for hver af de 3 uddannelsesperioder i Specialuddannelsen i akutsygepleje. Uddannelsesplanen startes ved 1. uddannelsessamtale i hver uddannelsesperiode og evalueres og justeres løbende ved de efterfølgende 2 uddannelsessamtaler i den enkelte

uddannelsesperiode. Formålet med uddannelsesplanen er at sikre en systematisk og målrettet udvikling af kursistens kompetencer og at understøtte progression i forhold til læringsmål.

Uddannelsesplanen er et formelt redskab, der sikrer, at kursisten arbejder målrettet med at opfylde de definerede læringsmål. Uddannelsesplanen fungerer som et fælles referencepunkt for kursist, kursistvejleder, uddannelsesansvarlig sygeplejerske og nærmeste leder. Den udarbejdes i fællesskab og revideres gennem specialuddannelsesforløbet til sikring af en dynamisk tilpasning til kursistens behov og udvikling.

Hver uddannelsessamtale afsluttes med en opsummering og dokumentation af de områder, der endnu ikke er opnået, og der fastsættes tidsramme for opfyldelse af disse i uddannelsesperioden.

Bilag 2.3.2 Uddannelsessamtaler

Der afholdes 3 uddannelsessamtaler i hver uddannelsesperiode. Uddannelsessamtalerne har til formål at understøtte kursistens læring med udgangspunkt i kursistens portfolio, følge op på uddannelsesplanen og sikre en kontinuerlig udvikling.

Ved uddannelsessamtaler skal uddannelsesansvarlig sygeplejerske og eventuelt kursistvejleder deltage sammen med kursisten. Nærmeste leder skal som minimum deltage ved første uddannelsessamtale i 1. uddannelsesperiode og sidste uddannelsessamtale i 3. uddannelsesperiode.

Figur 7 - Oversigt over uddannelsessamtaler

Uddannelsessamtaler	
1. uddannelsessamtale	**Hjælpespørgsmål** • Hvad ønsker kursisten at opnå gennem deltagelse i Specialuddannelsen i akutsygepleje? • Hvad ønsker afdelingen, at kursisten skal opnå gennem deltagelse, og hvordan skal det opnås? • Hvordan sikres vilkår og støtte undervejs fra kursistvejleder, uddannelsesansvarlige sygeplejerske, nærmeste leder og andre relevante parter? • Hvordan vil kursisten sikre egen indsats, ressourcer og ansvar? **Uddannelsesplan beskrives afslutningsvis** 1. Opsummering af de konkrete områder, hvor der er behov for særligt fokus 2. Tidsramme for at opnå dette
2. uddannelsessamtale	**Hjælpespørgsmål** • Hvad har kursisten lært/ikke lært indtil nu i forhold til det forventede, og hvad skal der være fokus på fremadrettet?

	• Hvordan anvendes og deles den nye viden i hverdagens praksis? • Hvordan kan uddannelsesansvarlig sygeplejerske, kursistvejleder, kolleger og nærmeste leder støtte kursisten? **Uddannelsesplan ajourføres** 1. Opsummering af de konkrete områder, hvor der er behov for skærpet fokus for at opnå alle læringsmål inden afslutning af uddannelsesperioden 2. Tidsramme for at opnå dette
3. uddannelsessamtale	**Hjælpespørgsmål** • Hvad har kursisten især lært i denne uddannelsesperiode? • Er forventningerne indfriet, og læringsmålene opnået? • Hvad har været den største aha-oplevelse og den største udfordring? • Hvordan kan kursisten, nærmeste leder og kolleger bakke op om, at kursistens nye viden, færdigheder og kompetencer videreudvikles og formidles i afdelingen? **Uddannelsesplan afsluttes**

Bilag 2.3.3 Rammer og ansvar

For sikring af en struktureret og målrettet læringsproces er der klare rammer og ansvarsfordeling i Specialuddannelsen i akutsygepleje. Uddannelsesansvarlig sygeplejerske fungerer som mødeleder ved alle samtaler og har ansvar for planlægningen, herunder lokaler og mødeindkaldelse.

Alle involverede parter har et fælles ansvar for at møde forberedt og deltage aktivt i samtalerne. Derudover har uddannelsesansvarlig sygeplejerske og kursistvejleder et løbende ansvar for at holde sig ajour i kursistens portfolio og understøtte dennes faglige progression.

Ved at følge denne struktur sikres en sammenhængende og målrettet læringsproces, der understøtter kursistens udvikling af de nødvendige kompetencer.

Bilag 2.4 Praksisbeskrivelse

En praksisbeskrivelse er en systematisk beskrivelse af en konkret, afgrænset situation fra praksis, der anvendes til refleksion, analyse og læring. Metoden bruges ofte i pædagogiske eller sundhedsfaglige sammenhænge til analyse og refleksion over praksis med henblik på udvikling og forbedring.

Praksisbeskrivelsen er et skriftligt produkt, som tager afsæt i en selvoplevet klinisk patientsituation. Beskrivelsen integrerer kursistens teoretiske og kliniske viden ud fra uddannelsesperiodens læringsmål.

Formålet med praksisbeskrivelse er at:

- undersøge og forstå en bestemt situation eller praksisnær problemstilling
- skabe grundlag for refleksion, faglig dialog og læring
- identificere styrker, udfordringer og mulige forbedringer
- forbinde praksiserfaringer med teoretisk viden

Praksisbeskrivelsen udarbejdes med fokus på udvalgte emner, der sikrer, at kursisten dækker relevante områder for den enkelte uddannelsesperiodes læringsmål. Se udvalgte emner for praksisbeskrivelse i figur 5.

Praksisbeskrivelse danner grundlag for en efterfølgende vejledningssamtale, hvor kursisten og uddannelsesansvarlig sygeplejerske og/eller kursistvejleder i fællesskab drøfter og reflekterer over praksisbeskrivelsen. Vejledningssamtalen har til formål at analysere, hvordan teoretisk viden anvendes i praksis, identificere eventuelle udfordringer og skabe en dybere forståelse for, hvordan sygeplejefaglige metoder og principper omsættes i konkrete arbejdssituationer. Gennem denne refleksion sikres en kobling mellem teori og praksis, hvilket understøtter kursistens faglige udvikling og videre læring.

Bilag 2.4.1 Redaktionelle krav

En praksisbeskrivelse skal have et omfang på 4.800-6.200 anslag, inklusiv mellemrum, eksklusiv forside, tabeller og referenceliste.

Praksisbeskrivelsen skal skrives med f.eks. Arial, Times New Roman 12 pkt. eller anden læsevenlig skrifttype og linjeafstand 1,5.

Ved indrykninger, punktopstillinger, linjeafstand mellem afsnit, skriftsstørrelse på overskrifter eller andre visuelle virkemidler skal det gøres på en ensartet måde gennem hele praksisbeskrivelsen.

Kursisten skal kun bruge de gængse forkortelser såsom evt., f.eks., osv. Hvis der anvendes forkortelser for afdelinger og lignende, skal der første gang skrives det fulde navn med den ønskede forkortelse i parentes, f.eks. Sundhedsstyrelsen (SST).

Kursisten skal angive navn i sidehoved og sidetal i sidefod.

Kursisten skal anvende et anerkendt referencesystem til kildehenvisning.

Bilag 2.4.1.1 Forside indhold

- Fulde navn
- Præcis og dækkende titel for emnet
- Måned og årstal
- Uddannelse – her Specialuddannelsen i akutsygepleje
- Valg af referencesystem
- Antal anslag, inkl. mellemrum

Bilag 2.4.2 Opfølgende refleksion

Kursisten skal aflevere praksisbeskrivelsen senest 3 hverdage før den opfølgende vejledningssamtale med uddannelsesansvarlig sygeplejerske og/eller kursistvejleder. Det er den uddannelsesansvarlige sygeplejerskes ansvar at planlægge vejledningssamtalen.

Al materiale om praksisbeskrivelsen opbevares i kursistens portfolio.

Vejledning til indhold og opbygning af praksisbeskrivelsen se figur 8.

Bilag 2.4.3 Observationsdag og praksisbeskrivelsen Patients Fodspor

Inden udarbejdelse af praksisbeskrivelsen Patientens Fodspor skal kursisten indgå i en obligatorisk observationsdag. Praksisbeskrivelsen skal tage udgangspunkt i denne observationsdag.

Bilag 2.4.3.1 Formål

Formålet med, at kursisten skal indgå i en obligatorisk observationsdag, er at få indsigt i patientens oplevelser af behandling og pleje, og at kursisten oplever dele af eller et samlet patientforløb set fra patientens perspektiv. Observationsdagen skal inspirere og hjælpe kursisten til at se praksis på nye måder. Observationer fra observationsdagen skal bruges som baggrund for udarbejdelse af praksisbeskrivelsen Patientens Fodspor.

Bilag 2.4.3.2 Planlægning

Der er ikke et bestemt emne, der skal observeres på dagen. Det skal være muligt at få øje på omstændigheder, der ikke er kendte, og som kan skabe unødvendige problemer for patient, f.eks. unødig ventetid eller manglende kommunikation. På observationsdagen skal kursisten

- sammen med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder udvælge en patient, som kursisten følger og observerer
- følge patient i 8 timer fra patienten ankommer i akutmodtagelsen
- informere patient og indhente mundtligt og skriftligt samtykke
- være iført privat tøj for at undgå at blive en del af den daglige drift

Efter observationsdagen udarbejdes praksisbeskrivelsen Patientens Fodspor ud fra samme kriterier som de resterende praksisbeskrivelser.

Figur 8 - Indhold og opbygning af en praksisbeskrivelse

Praksisbeskrivelse omfang 4.800-6.200 anslag inklusiv mellemrum	
Indledning • Baggrund • Udvælgelse af problemstilling	• Kort præsentation af den selvoplevede patientsituation og de sygeplejefaglige problemstillinger, der indgår • Udvælg én sygeplejefaglig problemstilling og argumenter for valget **20%**
Analyse og diskussion • Beskriv situationen • Inddrag og argumenter med teori • Inddrag egen erfaring og refleksioner	• Beskriv den udvalgte problemstilling og dens karakter, dilemmaer, perspektiver med mere • Inddrag egne refleksioner i bearbejdning af den sygeplejefaglige problemstilling • Underbyg overvejelser og handlinger med teori og litteratur • Beskriv effekten af dine kliniske beslutninger og forhold dig kritisk til dine valg **50%**
Konklusion og perspektivering • Opsummering af din analyse og diskussion • Ny læring • Nye perspektiver	• Beskriv hovedpointerne i din analyse og diskussion Hvad fungerede, og hvad vil du gøre anderledes næste gang? • Kan du anvende din nye viden i andre situationer, og hvilke perspektiver er interessante at arbejde videre med? **30%**

Husk den røde tråd

Bilag 2.5 Mundtlige oplæg

Bilag 2.5.1 Formalia

Som en del af specialuddannelsesforløbet skal kursisten holde en række mundtlige oplæg for kolleger og eventuelle samarbejdspartnere i egen afdeling.

Formålet med disse oplæg er at give kursisten mulighed for at

- formidle egen læring, erkendelser, opdagelser og erfaringer til andre
- udvikle og demonstrere faglig progression i læringsmål for Specialuddannelsen i akutsygepleje
- træne og forbedre sine kommunikative og præsentationstekniske færdigheder

Bilag 2.5.2 Planlægning

Uddannelsesansvarlig sygeplejerske og/eller kursistvejleder har ansvar for planlægning og afholdelse af oplæggene i samarbejde med kursist og nærmeste leder.

Hvis afdelingen har flere kursister på samme uddannelsesperiode, kan de vælge at afholde oplæggene sammen. I sådanne tilfælde skal oplægget opdeles i sektioner, hvor hver kursist fremlægger sin del.

Kursistens nærmeste leder har ansvar for at skabe rammerne, så kolleger og eventuelle samarbejdspartnere kan deltage ved de mundtlige oplæg.

Bilag 2.5.3 Indhold og form

Kursisten vælger i samarbejde med uddannelsesansvarlig sygeplejerske og/eller kursistvejleder

- emne(r) for oplægget, der knytter sig til læringsmålene for uddannelsesperioden

- form og format, der bedst understøtter formidlingen f.eks. præsentation, gennemgang af case eller refleksionsoplæg

De mundtlige oplæg er en vigtig del af kursistens faglige udvikling og bidrager samtidig til videndeling og erfaringsudveksling i afdelingen.

Bilag 2.5.4 Tid

Det mundtlige oplæg skal vare 15 minutter. Derudover skal der afsættes tid til spørgsmål og dialog.

Det mundtlige oplæg kan foregå f.eks. på afdelingens morgenmøder eller som et kort indlæg til et personalemøde eller lignende møder, hvor kolleger er samlet i afdelingen.

Bilag 2.5.5 Vejledning og disposition

Vejledningstimer afsat til det mundtlige oplæg skal anvendes til

- vejledning og sparring inden det mundtlige oplæg med udgangspunkt i disposition
- afholdelse af det mundtlige oplæg og efterfølgende dialog
- feedback efter det mundtlige oplæg

Inden det mundtlige oplæg afleverer kursisten en skriftlig disposition til den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Det er kursistens ansvar at levere dispositionen senest 5 hverdage før det mundtlige oplæg,

så der er mulighed for modtagelse, at kursisten kan modtage enten skriftlig eller mundtlig feedback fra den uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Dispositionen skal indeholde

- kort beskrivelse af hvilke(t) emne(r) eller hvilken problemstilling kursisten vil holde oplæg om,
- hvilken teori kursisten vil inddrage i det mundtlige oplæg og
- hvilken oplægsform

Efter kursisten har holdt sit mundtlige oplæg og fået feedback fra uddannelsesansvarlig sygeplejerske og/eller kursistvejleder, gemmer kursisten materialet om det mundtlige oplæg i sin portfolio.

Bilag 2.6 Peer-to-peer

Peer-to-peer er en metode, hvor kursisten sammen med andre kursister lærer af og med hinanden uden en traditionel lærercentreret tilgang. Formålet med Peer-to-peer er at styrke kursistens læreproces og udbytte gennem spejling, videndeling mellem jævnbyrdige og dialogisk feedback (Alrø et al. 2017). Kursisten trænes i at reflektere på et højere niveau og at få og handle ud fra den feedback, som kursister giver hinanden. Se figur 5 for antal Peer-to-peer-dage i de enkelte uddannelsesperioder og fordeling af vejledertimer.

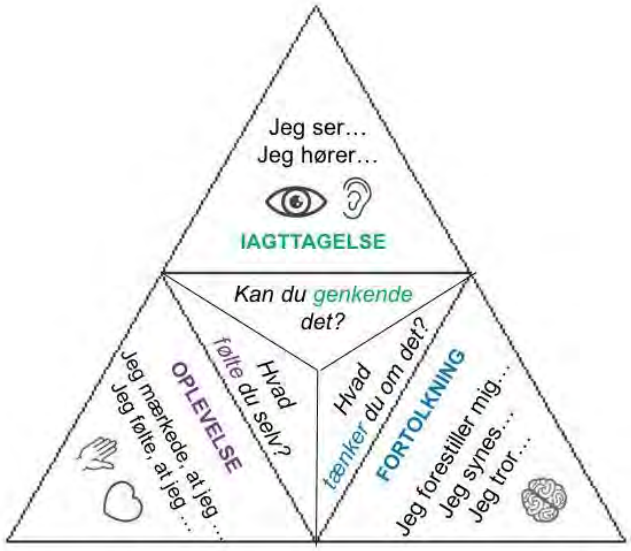
Bilag 2.6.1 Ansvar og planlægning

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder sikrer planlægning og koordinering af dagene og sikrer desuden introduktion til form, indhold og metode for Peer-to-peer-samtalen.

Figur 9 - Program for og planlægning af Peer-to-peer

Program for og planlægning af peer-to-peer på vagt á 8 timers varighed	
De første 5 ½ time af vagt	Kursisterne er en del af normeringen. Hvis muligt er kursisterne i samme zone/team. Kursisterne har hver især hovedansvaret for de tildelte akutte patienter og på at få dokumenteret og videregivet til kolleger, inden kursisterne går fra til den efterfølgende Peer-to-peer-samtale. I tilfælde af, at der kun er én kursist afsted fra en afdeling, kan kursister på tværs af uddannelsesperioder deltage sammen.
De sidste 2 ½ time af vagt	Kursisterne og uddannelsesansvarlig sygeplejerske eller kursistvejleder mødes. Der er fokus på kursisternes oplevelser i vagten. De hjælper hinanden med at skabe sammenhæng mellem aktuelle praksissituationer og læringsmål for uddannelsesperioden/uddannelsesperioderne og inddrager relevant teori. Kursisterne giver hinanden formativ feedback via metoden dialogisk feedbacksamtale (Alrø et al. 2017). Der er ingen vurdering af rigtigt eller forkert, og der gives kun konkrete råd, hvis det ønskes af kursisterne. Figur 10 illustrerer spørgsmål og udsagn, der benyttes af kursisterne.

Figur 10 - Dialogisk feedbackmodel[15]

Bilag 2.6.2 Peer-to-peer 7 med emnet Afsluttende eksamen

Peer-to-peer 7 skal omhandle afsluttende eksamen. Her drøfter kursisterne deres problemstilling, deres fremgang og identificerer, hvor de befinder sig i processen, og hvilke områder de ønsker feedback på. Fokus er at give hinanden kvalificeret sparring og konstruktiv feedback til det videre arbejde med den afsluttende eksamen.

Hvis ikke der er 2 kursister fra 3. uddannelsesperiode samtidig i afdelingen, skal kursisten arrangere en Peer-to-peer-aftale med 1 kursist fra et andet hospital. Det kan eventuelt ske ved et onlinemøde.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder deltager og har ansvaret for planlægning af Peer-to-peer-samtalen, dog er det kursisterne, der som udgangspunkt styrer samtalen.

Der skal være opmærksomhed på, at kursisten er tilknyttet en opgavevejleder til den afsluttende eksamen, og at Peer-to-peer 7 derfor er sparring fremfor konkret opgavevejledning.

Bilag 2.7 Følgedage

En følgedage er en struktureret klinisk læringsperiode, hvor den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder planlægger at følges med kursisten. Fokus for følgedagen er observation af og konsekvenserne ved kursistens kliniske arbejde med henblik på direkte supervision, refleksion over kliniske beslutninger og en dybere forståelse af organisatoriske faglige procedurer.

Kursisten har planlagte følgedage i alle 3 uddannelsesperioder, og følgedage er en del af kursistens tildelte vejledningstid, hvor kursisten og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder planlægges uden for normering. Se figur 5 for antal følgedage.

[15] Alrø, H., Dahl, P. N., & Schumann, K. (2017). Læringsorienteret, dialogisk feedback. I A. Trillingsgaard (red.), Feedback gentænkt: Professionel feedback, der skiller sig ud. Dansk Psykologisk Forlag.

Uddannelsesansvarlig sygeplejerske eller kursistvejleder orienterer eventuelle berørte omgivelser om følgedagen.

Parterne følges med udgangspunkt i 3 principper:

Være sammen
Parterne møder ind og er fysisk tilstede i vagten, uddannelsesansvarlig eller kursistvejleder følger kursisten og giver kursisten feedback, som har fokus på læreproces og udvikling frem for resultater. Det skal styrke kursistens erkendelsesproces og "se-føl-lyt" i forhold til, hvad der virker godt/ikke godt.

Fungere sammen
Fokus rettes mod patient-/pårørendesituationer i akutsygeplejen med fokus samarbejde, kommunikation og tryghed i relationer.

Gøre sammen
Parterne udfører akutsygepleje sammen. Kursisten i rollen som primær sygeplejerske og den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder som deltagende observatør og medhjælper.

Målet med at benytte feedback er at blive mere kompetent og reflekteret og derved også at højne kvaliteten i det kliniske arbejde. Feedback er en proces, hvorigennem kursisten udvikler kompetencer og rutiner ved hjælp af samtaler med den uddannelsesvarlige sygeplejerske eller kursistvejleder, som har observeret kursistens arbejde eller konsekvenserne heraf.

Se figur 11 som eksempel på plan for en konkret følgedag. Det kan tilpasses lokale forhold men skal have en varighed på 8 timer med samme timefordeling som i eksemplet.

Figur 11 - Eksemel på plan for en konkret følgedag

Eksempel på plan for en konkret følgedag	
Kl. 07.00-13.00	Kursisten udfører akutsygepleje til de patienter, vedkommende har fået tildelt den dag. Uddannelsesansvarlig sygeplejerske eller kursistvejleder er deltagende observatør og medhjælper. Kursisten har hovedansvaret for den udførende akutsygepleje og på at få dokumenteret og videregivet til kolleger inden efterfølgende opsamling og feedback.
Kl. 13.00-15.00	Dialogbaseret opsamling og feedback ud fra dagens observationer. Aftaler om justeringer og kursistens fremadrettede fokus dokumenteres af kursisten i dennes portfolio.

Bilag 2.7.1 Følgedag 11 med emnet Selvvalgt feedback

Følgedag 11 har fokus på selvvalgt feedback. Til forskel fra de andre følgedage præciserer kursisten over for uddannelsesvarlig sygeplejerske eller kursistvejleder, hvor der er brug for feedback.

Bilag 2.8 Kompetencekort

Kompetencekort anvendes som en af flere metoder til at understøtte og systematisere kursistens læring og sikrer en målrettet og refleksiv tilgang til faglig udvikling. Kompetencekortene er med til at omsætte Specialuddannelsen i akutsygeplejerskes overordnede læringsmål relateret til emnerne i de enkelte uddannelsesperioder.

Gennem arbejdet med kompetencekortene tilegner kursisten sig viden, færdigheder og kompetencer, der er relevante for akutsygepleje. Derudover har kompetencekortene til hensigt at fremme kursistens nysgerrighed, evne til selvevaluering og selvstændighed i det kliniske arbejde.

Bilag 2.8.1 Indhold på kompetencekort

I de 2 første uddannelsesperioder på Specialuddannelsen i akutsygepleje skal kursisten arbejde med i alt 10 kompetencekort.

Kursisten skal til hvert kompetencekort beskrive 5 patientcases ud fra det enkelte kompetencekorts emne.

Hvert kompetencekort indeholder derudover mål for viden, færdigheder og kompetencer og et skema med refleksive spørgsmål målrettet det enkelte kompetencekorts emne.

Bilag 2.8.2 Patientcases

På baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter og ud fra de fastlagte kriterier udarbejdes 5 patientcases til hvert kompetencekort.

Det anbefales, at der modtages patienter med forskelligt triageniveau. Det sikrer, at kursisten får øvelse i at håndtere patienter med varierende kompleksitet og hastegrad, hvilket er med til at give erfaring med prioritering af opgaver og klinisk beslutningstagen. Det er ikke tilladt at "genbruge" den samme patient i flere patientcases på de forskellige kompetencekort. Beskrivelse af patientcases til de enkelte kompetencekort opbevares i kursistens portfolio og er dokumentation for gennemførelse af kompetencekortene.

Hver patientcase skal fylde maksimum 1.200 anslag inklusiv mellemrum.

Bilag 2.8.2.1 Kriterier for beskrivelse af patientcases ved modtagelse af patient

- Årsag til henvendelse
- Beskriv ABCDE, årsag til triagefarve på baggrund af DEPT, vitale parametre, klinisk vurdering og øvrige relevante kerneelementer
- Uddyb ABCDE eller anden relevant problematik med udgangspunkt i kompetencekortet
- Beskriv kort anvendt(e) retningslinje(r), instrukser, kliniske metoder og teori
- Anvend de refleksive spørgsmål, som fremgår af de enkelte kompetencekort som inspiration til at beskrive den sygepleje som udføres, observationer, undersøgelser, handlinger, overvejelser, kliniske beslutninger med mere
- Bring patientens og pårørendes ressourcer og perspektiver i spil
- Angiv formodet videre plan for patienten

Bilag 2.8.3 Viden, færdigheder og kompetencer

På kompetencekortene er der beskrevet viden, færdigheder og kompetencer ud fra læringsmålene.

Der skal ikke være en afkrydsning på skemaerne.

Bilag 2.8.4 Refleksive spørgsmål

De refleksive spørgsmål skal sammen med målene for viden, færdigheder og kompetencer hjælpe kursisten med at reflektere over egen praksis i arbejdet med patientcases. Derudover kan de refleksive spørgsmål f.eks anvendes til fælles refleksion med kolleger, under følgedage og som en del af de obligatoriske vejledningstimer, som er afsat til at gennemgå kompetencekort med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder.

Se figur 12 og 13 for fordeling af kompetencekort på 1. og 2. uddannelsesperiode, og hvilke emner de enkelte kompetencekort omhandler.

Figur 12 - Kompetencekort i 1. uddannelsesperiode

1. uddannelsesperiode		
Kompetencekort	**Læringsområde**	**Krav til antal patientcases**
1	Den akutte patient med A-problem eller et potentielt A-problem	5 patientcases
2	Den akutte patient med B-problem	5 patientcases
3	Den akutte patient med C-problem	5 patientcases
4	Den akutte patient med D-problem	5 patientcases
5	Den akutte patient med E-problem	5 patientcases
6	Modtagelse af den akutte patient ABCDE	Klinisk prøve

Figur 13 - Kompetencekort i 2. uddannelsesperiode

2. uddannelsesperiode		
Kompetencekort	**Læringsområde**	**Krav til antal patientcases**
7	Den akutte ældre patient	5 patientcases
8	Den akutte patient med psykiske symptomer	5 patientcases
9	Den akutte patient med kompleks problemstilling	5 patientcases
10	Koordinering og samarbejde omkring den akutte patient	5 patientcases

Bilag 2.8.5 Vejledning i kompetencekort

I samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder udvælger kursisten patientcases, der danner grundlag for vejledningen, som er afsat til kompetencekort. Sammen med kompetencekortets indhold af viden, færdigheder og kompetencer anvendes de enkelte patientcases som afsæt for refleksion, hvor den kliniske praksis kobles med den teoretiske viden, kursisten har opnået i den teoretiske del af Specialuddannelsen i akutsygepleje. Formålet er at styrke kursistens evne til at omsætte teori til praksis og dermed understøtte transfer af viden.

Kursisten er ansvarlig for dokumentation af fremadrettet uddannelsesfokus på baggrund af vejledningssamtalerne, som afholdes med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og/eller kursistvejleder.

Bilag 2.8.6 Gennemførelse af kompetencekort

Ved afslutning af hver uddannelsesperiode underskrives arbejdet med kompetencekortene af den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Dokumentation opbevares i kursistens portfolio.

Bilag 2.8.7 Kompetencekort 6 – Klinisk prøve

Kompetencekortet definerer de mål, der indgår i den samlede vurdering af kursistens præstation ved modtagelse af en akut patient. Det sammenfatter den teoretiske viden, de praktiske færdigheder og de kliniske kompetencer, der er opnået i 1. uddannelsesperiode. Kompetencekortet danner et struktureret grundlag for den kliniske prøve, hvor kursisten demonstrerer evnen til at integrere og anvende disse elementer i en praksisnær kontekst.

Kursisten kan frit anvende kompetencekortet som et træningsredskab til at øve modtagelse af en patient forud for den kliniske prøve. Se bilag 3.1 om den kliniske prøve.

Bilag 2.8.8 Eksempel på, hvordan kursisten kan arbejde med kompetencekortene

I forbindelse med arbejdet med kompetencekort 1, der omhandler modtagelse af den akutte patient med et A-problem eller et potentielt A-problem, skal kursisten indledningsvist gennemgå kompetencekortets indhold for opnåelse af en grundig forståelse af det samlede korts indhold af viden, færdigheder og kompetencer.

Ved modtagelse af en patient med et A-problem eller et potentielt A-problem skal kursisten dokumentere patientcasen i overensstemmelse med de fastlagte kriterier. I udarbejdelsen af denne beskrivelse forholder kursisten sig til de refleksive spørgsmål og kompetencekort 1's mål for viden, færdigheder og kompetencer.

De udarbejdede patientcases skal opbevares i kursistens portfolio. Under vejledningen i kompetencekort udvælger kursisten i samarbejde med den uddannelsesansvarlige sygeplejerske et repræsentativt udvalg af kursistens udarbejdede patientcases, som danner grundlag for den faglige drøftelse. I denne sammenhæng inddrages både refleksive spørgsmål og kompetencekortets mål for viden, færdigheder og kompetencer.

Når alle kompetencekort er udfyldt med de obligatoriske 5 patientcases, og kursisten har deltaget i obligatorisk vejledning i kompetencekortene, kan kompetencekortene vurderes som gennemført af den uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Bilag 2.8.9 Kompetencekort 1

Kompetencekort 1 - Den akutte patient med et A-problem eller potentielt A-problem	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med et A-problem eller potentielt A-problem
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte sygepleje og behandling til den akutte, uafklarede patient med et A-problem eller potentielt A-problem
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om anatomi, patofysiologi og patogenese i relation til sygdomme og tilstande i luftveje, der kan udløse A-problem eller potentielt A-problem
Anvende viden om farmakologi i relation til luftveje
Anvende viden om kliniske og parakliniske undersøgelser til en patient med vejrtrækningsbesvær
Anvende viden om symptomer fra øvre luftveje – fra lette symptomer til total obstruktion
Anvende viden om fysiske-, psykosociale- og relationelle elementer i sygeplejen til en patient med et A-problem eller potentielt A-problem
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med et A-problem eller potentielt A-problem
Observere patient med et A-problem eller potentielt A-problem ud fra ”se-føl-lyt”- og ABCDE-systematik
Opstarte og anvende medicoteknisk udstyr som led i patientsikker observation og behandling
Vurdere, reflektere over og iværksætte sygeplejefaglige handlinger ud fra symptomer, observationer og måling af vitale parametre og reagere på afvigelser
Genkende livstruende tilstande og reagere relevant herpå
Tælle respirationsfrekvens og beskrive respirationslyde og respirationsbevægelser
Udføre kæbe- og hageløft
Anlægge nasopharyngal airway
Anlægge tungeholder

Administrere iltbehandling med udvalgte ilt-devices
Udføre maskeventilation
Udføre Heimlichs manøvre
Udføre sugning i mund og svælg
Lejre patient i stabilt sideleje
Administrere medicin til akutte livstruende tilstande
Kommunikere sikkert ved hjælp af tjek-svar (Closed loops)
Kommunikere systematisk ved hjælp af ISBAR
Dokumentere observationer og handlinger tidstro
Udvise ro og professionalisme i den akutte fase af patientforløbet
Inddrage patient og pårørende i forløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere, observere, triagere, monitorere, vurdere og udføre sygeplejefaglig pleje og behandling til den akutte patient med fokus på A-problem eller potentielt A-problem
Iværksætte behandling selvstændigt, der er tilpasset en patient med A-problematik i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Argumentere for den iværksatte behandling til en patient med A-problem ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale standarder for patientforløb
Dokumentere dataindsamling, observationer, sygeplejehandlinger og evaluering af disse
Reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring omhandlende akutsygepleje til en patient med et A-problem eller potentielt A-problem

Refleksive spørgsmål

- Hvilke instrumentelle handlinger vil du udføre hos en patient med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvordan forebygger du, at en patient får et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvilke symptomer gør dig særligt bekymret? Hvorfor?
- Hvad, synes du, er udfordringen ved en patient med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvad skal der til for, at du er tryg ved en patient med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvis patienten er uden respiration, hvad gør du så?

- Hvordan inddrager du erfaringer fra tidligere til en patient med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvilke udløsende årsager kan medføre et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvordan formidler du videre til dine kolleger, hvis patienten har et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvordan får du hjælp?
- Hvordan inddrager du patient og pårørende med A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig i forhold til et barn med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvordan kan du yde familiecentreret sygepleje til et barn med et A-problem eller potentielt A-problem?
- Hvilke udviklingsmuligheder og behov, ser du, der er på afdelingen for sygepleje til en patient med et A-problem eller potentielt A-problem?

Bilag 2.8.10 Kompetencekort 2

Kompetencekort 2 - Den akutte patient med B-problem	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med et B-problem
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte sygepleje og behandling til den akutte, uafklarede patient med B-problem
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om anatomi, patofysiologi og patogenese i relation til sygdomme og tilstande, der kan udløse et B-problem
Anvende viden om farmakologi i relation til luftveje
Anvende viden om kliniske og parakliniske undersøgelser til en patient med vejrtrækningsbesvær
Anvende viden om symptomer fra nedre luftveje, herunder respirationsmønstre og respirationstyper og obstruktion
Anvende viden om fysiske, psykosociale og relationelle elementer i sygeplejen til en patient med et B-problem
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med B-problem
Observere patienten med B-problem ud fra "se-føl-lyt"- og ABCDE-systematik
Vurdere, reflektere over og iværksætte sygeplejefaglige handlinger ud fra symptomer, observationer og måling af vitale parametre og reagere på afvigelser
Genkende livstruende tilstande og reagere relevant herpå
Opstarte og anvende medicoteknisk udstyr som led i patientsikker observation og behandling
Tælle respirationsfrekvens, måle saturation og beskrive respirationslyde og respirationsbevægelser
Udføre arteriepunktur, vurdere analysesvar fra arteriepunktur, reagere på afvigelser og justere sygeplejefaglige handlinger derefter
Administrere iltbehandling med udvalgte ilt-devices
Administrere specialiseret iltbehandling f.eks. High Flow-iltbehandling, CPAP, Non invasiv ventilationsbehandling

Administrere transportabelt ilt
Administrere medicin til akutte og livstruende tilstande
Assistere til anlæggelse af pleuradræn, pleueracentese, herunder forsendelse af diverse prøver
Administrere inhalationsmedicin
Vejlede og instruere patient i brug af inhalationsmedicin
Instruere patient i at udføre Peak Flow-måling
Instruere patient i brug af pep-fløjte
Iværksætte hjemmeiltbehandling
Udføre sugning i mund og svælg
Udføre trakealsugning
Udføre opsamling og forsendelse af ekspektorat
Overveje behov for lungefysioterapi
Lejre patient med B-problem
Kommunikere sikkert ved hjælp af tjek-svar (Closed loops)
Kommunikere systematisk ved hjælp af ISBAR
Dokumentere observationer og handlinger tidstro
Udvise ro og professionalisme i den akutte fase
Inddrage patient og pårørende i forløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere, observere, triagere, monitorere, vurdere og udføre sygeplejefaglig pleje- og behandling til den akutte patient med fokus på B-problem
Iværksætte behandling selvstændigt, der er tilpasset en patient med B-problematik i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Argumentere for den iværksatte behandling til en patient med B-problem ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale standarder i relation til patientforløbet
Dokumentere dataindsamling, observationer, sygeplejehandlinger og evaluering
Reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring omhandlende akutsygepleje til en patient med et B-problem

Refleksive spørgsmål

- Du får meldt en patient med respiratoriske problemer. Hvilke informationer har du brug for ved overdragelsen?
- Hvilke forberedelser gør du inden modtagelse af en respiratorisk ustabil patient?
- Hvilke sygeplejerobservationer er du opmærksom på ved en patient med et B-problem? Prøv at fortælle om, hvad du så, følte og hørte hos patient?
- Hvilke symptomer gør dig særligt bekymret? Hvorfor?
- Hvordan afhjælper du som sygeplejerske patientens respiratoriske problemer?
- Hvilke overvejelser har du om prioritering af opgaver ved respiratorisk ustabil patient?
- Du tager ofte arteriepunktur ved den respiratorisk ustabile patient. Hvilke parametre er du opmærksom på og hvorfor?
- Hvilke overvejelser har du med hensyn til iltbehandling til en respiratorisk ustabil patient?
- Hvordan inddrager du patient og pårørende i den farmakologiske behandling af den respiratorisk ustabile patient?
- Hvordan evaluerer du den igangværende sygepleje og behandling ved den respiratorisk ustabile patient?
- Hvilken rolle, synes du, sygeplejersken har i forhold til at sikre behandlingsplan og den videre observation?
- Hvilke støtteredskaber kender du, som du kan bruge ved den respiratorisk ustabile patient? Kritisk kald, Tidlig Opsporing af Kritisk Sygdom (TOKS, EWS med mere)
- Hvilke overvejelser har du om kommunikation med patient og pårørende ved respiratorisk ustabil patient? Hvad? Hvordan?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig i forhold til et barn med et B-problem?
- Hvordan kan du yde familiecentreret sygepleje til et barn med et B-problem?
- Hvilke udviklingsmuligheder og behov, ser du, der er på afdelingen for sygepleje til en patient med et B-problem?

Bilag 2.8.11 Kompetencekort 3

Kompetencekort 3 - Den akutte patient med C-problem	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med et C-problem
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte sygepleje og behandling til den akutte, uafklarede patient med C-problem
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om anatomi, fysiologi, patofysiologi og patogenese i relation til sygdomme og tilstande, der kan udløse et C-problem
Anvende viden om farmakologi i relation til hjerte og kredsløb
Anvende viden om kliniske og parakliniske undersøgelser til en patient med et C-problem
Anvende viden om isotone, hypo- og hypertone i.v. væsker og blodkomponenter
Anvende viden om fysiske-, psykosociale- og relationelle elementer i sygeplejen til en patient med et C-problem
Anvende viden om juridiske forhold og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med et C-problem
Observere en patient med et C-problem ud fra "se-føl-lyt"- og ABCDE-systematik
Vurdere, reflektere over og iværksætte sygeplejefaglige handlinger ud fra symptomer, observationer og måling af vitale parametre og reagere på afvigelser
Opstarte og anvende medicinsk og elektronisk udstyr, herunder medicoteknisk udstyr som led i patientsikker observation og behandling
Genkende livstruende tilstande og reagere relevant herpå
Måle blodtryk og puls
Måle kapillærrespons
Vurdere behov for type, placering og antal af PVK og anlæggelse heraf
Administrere intravenøse væske

Administrere medicin til akutte og livstruende tilstande
Anvende infusionspumpe f.eks. sprøjtepumpe, volumepumpe med mere
Anvende trykinfusionspose
Udføre komprimerende behandling ved akut blødning f.eks. anlægge tourniquet, bækkenslynge med mere
Assistere til procedurer, der aflaster pneumothorax
Assistere til anlæggelse af intra ossøs vaskulær adgang
Administrere infusionsvæske og blodkomponenter i intra ossøs vaskulær-adgang
Udføre arteriepunktur, vurdere analysesvar fra arteriepunktur ved et C-problem
Udføre blærescanning
Anlægge kateter á demeure (KAD)
Opstarte, aflæse og dokumentere timediuresemåling
Udtage, bestille og håndtere forsendelse af urinprøver
Udføre steril éngangskaterisation (SIK)
Opstarte, registrere, udregne og dokumentere væskeregnskab
Tilkoble monitorering og telemetri, aflæse og handle på alarmer
Optage EKG og genkende og handle på almindeligt forekommende og livstruende arytmier
Erkende og kalde hjertestop
Handle efter basal og avanceret hjertestopalgoritme
Betjene defibrillator og/eller AED
Assistere ved kardiel konvertering og etablering af transkutan pacing
Iværksætte bestilling, afhentning og administrere transfusion af blodprodukter
Anvende Akut-blod
Anvende blodvarmer
Assistere til anlæggelse af ascitesdræn, herunder forsendelse af diverse prøver
Kommunikere sikkert ved hjælp af tjek-svar (Closed loops)
Kommunikere systematisk ved hjælp af ISBAR
Lejre patienten med symptomer fra hjerte/kredsløb
Anvende validerede scorings- og algoritmeredskaber

Dokumentere observationer og handlinger tidstro
Udvise ro og professionalisme i den akutte fase
Inddrage patient og pårørende i forløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere, observere, triagere, monitorere, vurdere og udføre sygeplejefaglig pleje- og behandling til den akutte patient med fokus på C-problem
Iværksætte behandling selvstændigt, der er tilpasset en patient med et C-problem i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Argumentere for den iværksatte behandling til en patient med et C-problem ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale standarder i patientforløb
Dokumentere dataindsamling, observationer, sygeplejehandlinger og evaluering
Reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring omhandlende akutsygepleje til en patient med et C-problem

Refleksive spørgsmål

- Hvilke forberedelser gør du dig, inden du modtager en patient med et C-problem?
- Hvilken information søger du?
- Er der symptomer, der gør dig særligt bekymret? Hvorfor?
- Hvordan kan man klinisk vurdere, at en patient har et C-problem?
- Hvordan forebygger du, at en patient fåret C-problem?
- Hvad, synes du, er udfordringen ved en patient med et C-problem?
- Hvad skal der til for, at du er tryg ved en patient med et C-problem?
- Hvilke udløsende årsager overvejer du ved en patient med et C-problem?
- Hvilke sygeplejerobservationer er du opmærksom på ved en patient med et C-problem? Prøv at fortælle, hvad du så, følte og hørte hos patient?
- Hvordan inddrager du patient og pårørende i sygeplejen til en patient med et C-problem?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig ved et barn med et C-problem?
- Hvordan kan du yde familiecentreret sygepleje til et barn med et C-problem?
- Hvilke udviklingsmuligheder og behov ser du, der er på afdelingen for sygepleje til en patient med et C-problem?
- Hvilke patienter med C-problemer har du erfaring med, og hvordan inddrager du denne erfaring i din sygepleje?
- Hvilke overvejelser har du om prioritering af opgaver ved den cirkulatorisk ustabile patient?
- I hvilke situationer vil du bestille et EKG?

- Hvilke overvejelser har du om væsketerapi?
- Hvilke overvejelser har du om kommunikation med patient og pårørende ved en cirkulatorisk ustabil patient?

Bilag 2.8.12 Kompetencekort 4

Kompetencekort 4 - Den akutte patient med D-problem	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med et D-problem
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte behandling til den akutte, uafklarede patient med D-problem
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om fysiologi, patofysiologi og patogenese i relation til sygdom og tilstande, der medfører symptomer fra centralnervesystem
Anvende viden om farmakologi i relation til symptomer fra centralnervesystem og ved bevidsthedspåvirkning
Anvende viden om kliniske og parakliniske undersøgelser til en patient med et D-problem
Anvende viden om fysiske-, psykosociale- og relationelle elementer i sygepleje til en patient med et D-problem
Anvende viden om juridiske forhold og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med et D-problem
Observere patienten med et D-problem ud fra "se-føl-lyt"- og ABCDE-systematik
Vurdere, reflektere over og iværksætte sygeplejefaglige handlinger ud fra symptomer, observationer og måling af vitale parametre og reagere på afvigelser
Opstarte og anvende medicoteknisk udstyr som led i patientsikker observation og behandling
Genkende livstruende tilstande og reagere relevant herpå
Observere og vurdere bevidsthedsniveau ud fra Glascow Coma Scale
Observere og vurdere pupiller i relation til form, egalitet og reaktion på lys
Observere og vurdere neurologisk tilstand
Observere og vurdere nakke-ryg-stivhed
Lejre en patient med et D-problem
Observere og genkende tegn på forgiftninger, udføre drugscreening med mere

Administrere medicin til akutte og livstruende tilstande
Måle blodsukker og reagere relevant på analysesvar
Måle blodketoner og reagere relevant på analysesvar
Assistere til lumbalpunktur, bestille og sende spinalprøver til ordinerede analyser
Anvende validerede scorings- og algoritmeredskaber f. eks. screening for delir, abstinensscore, commotio, Scandinavian Stroke Scale
Planlægge og udføre non-farmakologiske tiltag
Kommunikere sikkert ved hjælp af tjek-svar (Closed loops)
Kommunikere systematisk ved hjælp af ISBAR
Dokumentere observationer og handlinger tidstro
Udvise ro og professionalisme i den akutte fase
Inddrage patient og pårørende i forløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere, observere, triagere, monitorere, vurdere og udføre sygeplejefaglig pleje- og behandling til den akutte patient med fokus på D-problem
Selvstændigt iværksætte behandling, der er tilpasset en patient med D-problem i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Argumentere for den iværksatte behandling til en patient med D-problem ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale standarder for patientforløb
Identificere og håndtere kommunikative problemstillinger i mono- og tværfagligt samarbejde om en patient med et D-problem
Dokumentere dataindsamling, observationer, sygeplejehandlinger og evaluering
Reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring omhandlende akutsygepleje til en patient med et D-problem

Refleksive spørgsmål

- Du får meldt en patient med et D-problem. Hvilke informationer har du brug for ved overdragelsen?
- Hvordan forbereder du modtagelse af den bevidsthedspåvirkede patient?
- Er der symptomer, der gør dig særligt bekymret? Hvorfor?
- Hvordan kan man se, at en patient har et D-problem?

- Hvad, synes du, er udfordringen ved en patient med et D-problem?
- Hvilke erfaringer har du haft med en patient, der har et D-problem, og hvordan kan du anvende dem fremover?
- Hvilke etiske og kommunikative overvejelser gør du dig ved modtagelse af den bevidsthedspåvirkede patient?
- Hvordan afdækker du hvilke faktorer, der kan være årsag til patients bevidsthedssvækkelse?
- Hvordan yder du omsorg og pleje til en D-påvirket patient og dennes pårørende?
- Hvordan evaluerer du den igangværende sygepleje og behandling?
- Hvorfor er du opmærksom på blodsukkerniveau?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig ved et barn med et D-problem?
- Hvordan kan du yde familiecentreret sygepleje til et barn med et D-problem?
- Hvilke udviklingsmuligheder og behov ser du, der er på afdelingen til sygepleje til en patient med et D-problem?

Bilag 2.8.13 Kompetencekort 5

Kompetencekort 5 - Den akutte patient med E-problem	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med et E-problem
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte sygepleje og behandling til den akutte, uafklarede patient med et E-problem
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden, som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om patofysiologi og patogenese ved sygdomme og tilstande, der medfører symptomer fra hud og slimhinder og/eller har baggrund i eksponerende faktorer
Anvende viden om farmakologi ved symptomer fra hud og slimhinder og/eller fra eksponerende faktorer
Anvende viden om kliniske og parakliniske undersøgelser til patienter med E-problem
Anvende viden om sygdomme og tilstande, der kan udløse symptomer fra hud og slimhinder
Anvende viden om fysiske, psykosociale og relationelle elementer i sygepleje til en patient med et E-problem
Anvende viden om juridiske forhold og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med et E-problem
Observere patienten med et E-problem ud fra "se-føl-lyt" og ABCDE-systematik
Vurdere, reflektere over og iværksætte sygeplejefaglige handlinger ud fra symptomer, observationer og måling af vitale parametre og reagere på afvigelser
Indsamle, beskrive og dokumentere dataindsamling i relation til eksponerende faktorer
Genkende livstruende tilstande og reagere relevant herpå
Opstarte behandling af patient med hypotermi, f.eks. varmlufttæpper (bairhugger, mistralair)
Administrere opvarmede intravenøse infusionsvæsker
Udføre sygeplejehandlinger, der understøtter afkøling
Observere, undersøge og monitorere hud og slimhinder

Vurdere, beskrive og dokumentere sår af alle typer
Udføre sårbehandling og forbinding af akutte sår
Udføre sårbehandling og forbinding af kroniske sår
Udføre sårbehandling og forbinding af decubitus
Iværksætte, tilpasse og evaluere trykaflastende tiltag
Anlægge komprimerende behandling af ekstremiteter
Anvende validerede scorings- og algoritmeredskaber f.eks. VAS, NAS med mere
Administrere medicin til livstruende/ustabile tilstande
Kommunikere sikkert ved hjælp af tjek-svar (Closed loops)
Kommunikere systematisk ved hjælp af ISBAR
Lejre en patient med et E-problem
Dokumentere observationer og sygeplejehandlinger tidstro f.eks. smerteanamnese med mere
Udvise ro og professionalisme i den akutte fase
Inddrage patient og pårørende i forløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere, observere, triagere, monitorere, vurdere og udføre sygeplejefaglig pleje- og behandling til den akutte patient med fokus på E-problem
Selvstændigt Iværksætte behandling tilpasset en patient med et E-problem i dialog med relevante mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Argumentere for den iværksatte behandling til en patient med et E-problem ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale standarder for patientforløb
Dokumentere dataindsamling, observationer, sygeplejehandlinger og evaluering af disse
Identificere og håndtere kommunikative problemstillinger i mono- og tværfagligt samarbejde omkring en patient med et E-problem
Reflektere over juridiske aspekter og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje
Identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring omhandlende akutsygepleje til en patient med et E-problem

Refleksive spørgsmål

- Hvilke spørgsmål vil du stille en patient for at afdække mulige af årsager til E-problem?
- Hvilke sygeplejerobservationer er du opmærksom på ved en patient med et E-problem? Prøv at fortælle om, hvad du så, følte og hørte ved patient?
- Er der symptomer, der gør dig særligt bekymret? Hvorfor?
- Hvilke sygeplejefaglige muligheder har du til at behandle en patient med et E-problem?
- Hvornår vil du hente hjælp til en patient med et E-problem?
- Hvilke udløsende årsager overvejer du ved en patient med et E-problem?
- Hvordan inddrager du patient og pårørende i sygepleje til en patient med et E-problem?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig ved et barn med et E-problem?
- Hvordan kan du yde familiecentreret sygepleje til et barn med et E-problem?
- Hvilke udviklingsmuligheder og behov, ser du, der er på afdelingen ved sygepleje til en patient med et E-problem?
- Hvilke patienter med E-problemer har du erfaring med, og hvordan inddrager du denne erfaring i din sygepleje?

Bilag 2.8.14 Kompetencekort 6

Kompetencekort 6 - Modtagelse af den akutte patient	
1. uddannelsesperiode	1. uddannelsesmodul - Klinisk akutsygepleje
Emne	Modtagelse af den akutte patient
Forudsætninger	Deltagelse i teoretisk og klinisk undervisning på modul 1 Gennemførelse af kompetencekort 1-5
Mål	At kursisten selvstændigt kan modtage en akut patient med ABCDE-symptomer, identificere, observere, monitorere, triagere og reagere på ændringer og iværksætte og udføre sygepleje og behandling til både den stabile og/eller ustabile patient ud fra nationale, regionale og lokale retningslinjer

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om den akutte patients symptomer, herunder stabil og ustabil patient, patient med kronisk sygdom, kritisk syg patient og patient med akutte skader
Anvende viden om anatomi, fysiologi, patofysiologi, patogenese, farmakologi og potentielle komplikationer i observation, pleje og behandling af en akut og uafklaret patient
Reflektere over betydningen af integritet og værdighed i kommunikationen med patient og pårørende
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med et ABCDE-problem
Observere og vurdere den akutte uafklarede stabile eller ustabile patients symptomer ved hjælp af "se-føl-lyt", ABCDE-systematik og triagering
Vurdere og reflektere ud fra kliniske observationer, prioriteter, udføre sygepleje og uddelegeret behandling til en akut og uafklaret patient
Vurdere, anvende og begrunde den iværksatte behandling ud fra nyeste evidensbaserede viden og nationale, regionale og lokale retningslinjer
Formidle viden om den akutte patients situation, herunder faglige problemstillinger og løsningsmodeller til mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
Anvende kommunikative færdigheder ved og om modtagelse af den akutte patient f. eks ved hjælp af ISBAR og tjek-svar (Closed loops)
Anvende patientsikkerhedsmæssige tiltag med særlig fokus på overdragelse f.eks. elektronisk patientjournal og logistiktavler
Vurdere og tilpasse niveau for kommunikation til og inddragelse af patient og pårørende

Inddrage juridiske aspekter og forholde sig til etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i udførelsen af akutsygepleje
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Kan håndtere den akutte patients symptomer, herunder den stabile og ustabile patient, patienten med kronisk sygdom, den kritisk syge patient og patienten med akutte skader
Kan argumentere for og dokumentere den iværksatte behandling ud fra nyeste teori, evidens, metode og nationale, regionale og lokale retningslinjer for kvalitetssikring og patientsikkerhed

Bilag 2.8.15 Kompetencekort 7

Kompetencekort 7 - Den ældre akutte patient	
2. uddannelsesperiode	2. uddannelsesmodul - Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje
Emne	Modtagelse og vurdering af den ældre akutte patient
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og håndtere kliniske problemstillinger hos den ældre, akutte, uafklarede patient ved at inddrage fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov, herunder håndtering af kommunikation med patient og pårørende
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 ældre akutte patienter	

Viden, som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om akutte, uafklarede ældre patienters symptomer, herunder komplekse problemstillinger hos stabil og ustabil ældre patient
Anvende viden om fysiologi, patofysiologi, patogenese og symptomer hos ældre patient
Anvende viden om farmakologi til ældre patient, herunder polyfarmaci
Anvende viden om betydningen af integritet og værdighed i omsorgen og kommunikationen med ældre akutte patient og pårørende
Anvende viden om juridiske forhold og etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer
Anvende viden om lindring og livets afslutning
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre ved den ældre akutte patient
Foretage observationer af symptomer hos den ældre patient til brug ved triagering
Prioritere og udføre sygepleje og uddelegeret behandling til den akutte og uafklarede ældre patient
Anvende validerede scorings- og screeningsredskaber til den ældre patient f. eks. delir, skrøbelighed
Handle på baggrund af observationer og screeninger
Iværksætte non-farmakologiske tiltag f. eks. ved delir og smerter
Være opmærksom på den ældre patients evne til at opfylde egne basale behov som led i vurdering af det samlede symptom- og sygdomsbillede
Planlægge og udføre basal sygepleje, herunder sikre korrekt medicinindtagelse
Indhente, vurdere og formidle viden om patientens situation, herunder faglige problemstillinger og løsningsmodeller til monofaglige, tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere

Vurdere og tilpasse niveau for kommunikation og inddragelse af den ældre patient og dennes pårørende
Genkende og handle på tegn hos den ældre patient for behov for samtale vedrørende egne beslutninger, f. eks. beslutning om stillingtagen til genoplivning, udredning og behandling og eksistentielle behov
Inddrage ergoterapi og fysioterapi f. eks. til funktionsevnevurdering og vurdering af behov for hjælpemidler
Dokumentere observationer og sygeplejehandlinger tidstro
Foretage patientsikker udskrivelse, hvori der er sikret den nødvendige planlægning, rådgivning, dokumentation og inddragelse af det tværsektorielle netværk
Vurdere og tage initiativ til inddragelse af ældre patient og pårørende i hele patientforløbet
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Selvstændigt håndtere komplekse kliniske problemstillinger og iværksætte behandling ud fra den ældre akutte patients behov
Håndtere kommunikation med den ældre patient og dennes pårørende i komplekse og uafklarede situationer og understøtte den ældre patient og pårørendes evne til at mestre situationen
Identificere og håndtere den akutte og uafklarede ældre patients fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov og styrke patienten i at navigere igennem det akutte forløb

Refleksive spørgsmål

- Hvordan adskiller fysiologien hos den ældre patient sig fra den yngre patient?
- Hvem og hvornår involverer du relevante samarbejdspartnere omkring den ældre patient?
- Hvordan kan aldring påvirke symptombilledet hos den akutte ældre patient?
- Hvilke særlige overvejelser gør du dig om medicinering af den ældre patient?
- Hvordan sikrer du en god balance mellem behandling og palliation til den akutte ældre patient?
- Hvordan håndterer du etiske dilemmaer i forbindelse med behandling af den ældre patient?
- Hvordan kan du identificere og forebygge delir hos den akut syge ældre patient?
- Hvilken rolle spiller pårørende i pleje og behandling af den ældre patient, og hvordan inddrager du dem bedst?
- Hvordan sikrer du en god udskrivelse af den ældre patient, så der tages højde for funktionstab og behov for støtte?
- Hvordan kan du arbejde med den ældre patients autonomi og værdighed i en akut situation?
- Hvordan kan kommunikation til den ældre patient tilpasses for at forbedre forståelse og samarbejde?
- Hvilke faktorer kan påvirke smertevurdering og -behandling hos ældre patient?
- Beskriv en patientsituation med en ældre patient, der var særlig svær. Hvorfor? Hvordan? Hvad skete der?

Bilag 2.8.16 Kompetencekort 8

Kompetencekort 8 - Den akutte patient med psykiske symptomer	
2. uddannelsesperiode	2. uddannelsesmodul - Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med psykiske symptomer
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer og iværksætte sygepleje og behandling til den akutte uafklarede patient med somatiske og psykiske symptomer
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om komplekse problemstillinger for alle uafklarede og/eller kritisk syge patienter med psykiske symptomer
Anvende viden om psykopatologi f. eks. genkende tegn på angst, depression, hallucinationer, vrangforestillinger
Anvende viden om selvmordsrisiko
Anvende viden om og udvise forståelse for sammenhænge mellem patients udfordringer og helbredssituation, herunder fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov i det akutte og uafklarede patientforløb
Anvende viden om marginalisering og stigmatisering af akutte patienter med psykiske symptomer og deres pårørende
Reflektere over patients og pårørendes forudsætninger for kommunikation og inddragelse ud fra relevant teori og evidens om patient- og pårørendeinddragelse
Anvende viden om lovgivning og magtanvendelse ved patienter med forskellige sundhedskompetencer
Anvende viden om sikkerhedsorganisering, deeskalerings- og mindstemiddelprincipper
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med psykiske symptomer
Være opmærksom på egen adfærd og reaktioner. Anvende professionel tilgang i mødet med en patient med psykiske symptomer
Foretage observationer, vurdere og iværksætte handlinger, der er rettet mod at afdække og behandle akut kritisk somatisk såvel som psykisk sygdom
Foretage observationer og anvende validerede scorings- og screeningsredskaber f. eks. screening for vold, selvmordsrisiko, abstinenser
Være bevidst om egen og andres sikkerhed og at kunne handle ud fra afdelingens organisering af sikkerhed

Anvende kommunikative såvel som fysiske deeskaleringsredskaber
Aktivt medvirke til godt tværfagligt samarbejde om patienten, herunder eventuel involvering af personale fra psykiatrien
Beskrive, nuancere og dokumentere adfærd og observationer hos patienten med psykiske symptomer - objektiv psykisk
Opsøge viden om patient fra journal, privat og professionelt netværk og patient selv, herunder opmærksomhed på diskretion
Indlede, lede og afslutte samtale med patient ud fra fokus for henvendelse og fokus på den aktuelle situation
Være opmærksomhed på behov for udarbejdelse af underretning til kommune
Kende ansvar og opgaver ved etablering af tvangsbehandling
Kende ansvar og sygeplejeopgaver ved bæltefikseret patient
Erkende behov for defusing og/eller debriefing
Vurdere behov for og tilpasse kommunikation og medinddragelse af patient og pårørende ud fra deres forudsætninger
Koordinere og dokumentere det enkelte patientforløb under involvering af den(de) rette instans(er)
Involvere øvrige relevante samarbejdspartnere f. eks. socialsygeplejerske, rusmiddelbehandler
Have kendskab til lokale tilbud for patienter med psykiatriske tilstande
Understøtte patients og pårørendes evne til at mestre situationen
Være opmærksom på det støttende og ledsagende princip ved udskrivelse af patient
Kende ansvar og opgaver ved etablering af tvangsbehandling
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Selvstændigt håndtere komplekse kliniske problemstillinger og iværksætte pleje og behandling af den akutte patient med somatiske såvel som psykiske symptomer
Håndtere kommunikation med patient og pårørende i komplekse og uafklarede situationer og understøtte patientens og pårørendes evne til at mestre situationen
Identificere og håndtere den akutte og uafklarede patients fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov og styrke patienten i at navigere gennem det akutte forløb

Refleksive spørgsmål

- Prøv at sætte ord på, hvorledes der er forskel på en patients normale adfærd og psykopatologiske adfærd
- Hvad gør du, hvis en patient modsætter sig behandling?
- Hvordan håndterer du, hvis en patient afviser eller ikke ønsker at samarbejde med dig?
- Hvordan kan du identificere tidlige tegn på eskalerende adfærd hos en patient med psykiske symptomer?
- Hvordan kan du forebygge konflikt og udadreagerende adfærd hos en patient med psykiske symptomer?
- Hvordan forholder du dig til patient, der scorer BVC >1?
- Hvordan vurderer du, om en patient med psykiske symptomer også har en somatisk årsag til sin tilstand?
- Hvordan kan du tilpasse din kommunikation til en akut psykisk syg patient for at skabe tryghed?
- Hvordan sikrer du tværfagligt samarbejde i behandling af en akut psykisk syg patient?
- Hvilke juridiske og etiske overvejelser gør du dig ved tvangsbehandling
- Hvordan skaber du en tryg og rolig atmosfære for en patient i psykisk krise?
- Hvordan kan du hjælpe en patient med psykiske symptomer til bedre at mestre sin situation i en akut fase?
- Hvad gør du, hvis du eller din kollega er i fare?
- Hvordan håndterer du egne reaktioner og følelser i mødet med en patient med alvorlige psykiske symptomer?
- Hvornår er der behov for defusing/debriefing?

Bilag 2.8.17 Kompetencekort 9

Kompetencekort 9 - Den akutte patient med kompleks problemstilling	
2. uddannelsesperiode	2. uddannelsesmodul - Komplekse problemstillinger i klinisk akutsygepleje
Emne	Håndtering af den akutte patient med kompleks problemstilling
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere og vurdere symptomer hos en patient med kompleks klinisk problemstilling. Skal selvstændigt kunne håndtere den uafklarede patients fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov ved at igangsætte relevante handlinger, herunder samarbejde
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om komplekse problemstillinger ved alle uafklarede og/eller kritisk syge patienter
Kan reflektere over sammenhænge mellem den akutte patients udfordringer og helbredssituation, herunder fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle elementer
Anvende viden fra anatomi og fysiologi og viden om patofysiologi og patogenese i relation til en patients akutte symptomer
Anvende viden om kroniske og akutte smerter
Anvende viden om og refleksioner over patients og pårørendes forudsætninger for kommunikation med inddragelse af patient og pårørende
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder som er relevante at udføre hos en patient med kompleks problemstilling
Foretage observationer, vurdere og iværksætte handlinger, der er rettet mod at afdække og behandle akut kritisk somatisk såvel som psykisk sygdom
Handle bevidst ud fra observationer og informationer, der kunne indikere, at patient tilhører en stigmatiseret og marginaliseret gruppe
Opsøge viden om patient fra journal, privat og professionelt netværk og patient selv
Inddrage relevante samarbejdspartnere rettidigt i patientforløb
Anvende og skelne mellem forskellige beslutningsstøtteværktøjer, som er relevante i forhold til patientens kliniske tilstand og analysere og handle på resultater
Anvende systematisk kommunikation i mono- og tværfagligt samarbejde og vurdere, hvornår der kaldes assistance f.eks. ved hjælp af ISBAR og tjek-svar (Closed loops)

Observere og monitorere den kritisk syge akutte patient og iværksætte ordinationer, herunder dispensering og administration af medicin, intra venøse væsker og blodkomponenter og prioritere hastegrad
Anvende medicoteknisk udstyr som led i patientsikker observation og behandling
Beskrive, vurdere og revurdere smerter
Opstarte smertebehandling ud fra gældende rammeordination
Udføre non-farmakologisk smertebehandling
Dokumentere observationer og sygeplejehandlinger tidstro
Vurdere og tilpasse niveau for kommunikation og inddragelse af patient og pårørende
I samarbejde med patient planlægge, koordinere og dokumentere det videre patientforløb og inddrage pårørende og relevante samarbejdspartnere, f.eks. socialsygeplejerske, rusmiddelbehandler
Involvere øvrige samarbejdspartnere, hvis det er relevant
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Selvstændigt håndtere komplekse kliniske problemstillinger og iværksætte behandling ud fra den akutte patients behov
Håndtere kommunikation med patient og pårørende i komplekse og uafklarede situationer og understøtte patient og pårørendes evne til at mestre situationen
Identificere og håndtere den akutte og uafklarede patients fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov og støtte patient i at mestre det akutte forløb

Refleksive spørgsmål

- Beskriv, hvordan din patientsituation er kompleks? Brug f. eks en sygeplejeteoretisk referenceramme
- Hvordan prioriterer du i en kompleks patientsituation?
- Hvordan og hvem inddrager du i patientforløbet?
- Hvordan tager du beslutninger i et kompleks patientforløb?

Bilag 2.8.18 Kompetencekort 10

Kompetencekort 10 - Koordinering og samarbejde om den akutte patient	
2. uddannelsesperiode	3. uddannelsesmodul - Tværfaglig og tværsektoriel koordinering og samarbejde
Emne	Koordinering og samarbejde om den akutte patient
Mål	At kursisten selvstændigt kan identificere, koordinere og igangsætte handlinger, der tilgodeser patientens individuelle behov og sikrer hele patientforløbet fra præhospitalsfase, overflytning internt såvel som eksternt til udskrivelse fra akutafdeling
Der skal udarbejdes 5 patientcases på baggrund af modtagelse af 5 akutte patienter	

Viden som opnås gennem teoretisk og klinisk undervisning
Anvende viden om det koordinerede patientforløb fra præhospitalsfase til indlæggelse og udskrivelse fra akutafdeling
Anvende viden om rammer, mål, roller og lovgivning og fremme helhedsorienteret indsats
Anvende viden om kommunikationssystemer og samarbejdsaftaler på tværs af afdelinger og sektorer
Anvende viden om og forståelse for relevante kommunikationsmetoder og løsningsmodeller i mono- og tværfagligt samarbejde
Reflektere over mono- og tværfagligt samarbejde ved modtagelse af den uafklarede og/eller kritisk syge patient
Anvende viden om teamets samlede ressourcer og kompetencer for at møde patientens og de pårørendes behov
Anvende viden fra instrukser og retningslinjer
Færdigheder, som er relevante at udføre i patientforløbet med den akutte patient
Arbejde med at sikre korrekt visitation og udførelse af patientsikker overdragelse på tværs af afdelinger og sektorer
Anvende systematiske kommunikations- og samarbejdsmetoder i mono- og tværfagligt samarbejde om alle uafklarede og/eller kritisk syge patienter
Udføre sygeplejehandlinger til særlige patientforløb, jf. sundhedsaftaler og instrukser f.eks. klargøring af patient til operation
Vurdere hvilke oplysninger, observationer og øvrige oplysninger, der skal dokumenteres for at sikre patientens videre forløb

Klargøre og overflytte den stabile såvel som ustabile patient til anden afdeling/hospital
Kende de mulige transportformer og retningslinjer for intern/ekstern transport af patienter
Tage initiativ til samarbejde og sparring, hvor der ses behov for at sikre patientens forløb
Være opmærksom på at sikre kvalitet af den pleje og behandling den akutte patient modtager
Sikre patientens samtykke, at omsorg er person- og situationsorienteret og udøves på patientens præmisser og med respekt for patients ret til selvbestemmelse
Varetage faglig klinisk ledelse, herunder lede sig selv og andre ved at organisere og prioritere arbejdsopgaver og bruge teamets samlede ressourcer og kompetencer i mødet med patients og pårørendes behov
Kompetencer som opnås på baggrund af dybdegående teoretisk forståelse og praktiske færdigheder
Identificere patients individuelle behov og tilstand ved planlægning og overdragelse af patientforløb på tværs af afdelinger og sektorer
Selvstændigt koordinere og iværksætte tværfaglige og tværsektorielle indsatser og imødekomme patientens forskellige sundhedskompetencer samt patientens og de pårørendes behov
Selvstændigt håndtere patientsikker overdragelse af forløb på tværs af afdelinger og sektorer
Selvstændigt indgå i mono- og tværfagligt samarbejde om den uafklarede og/eller kritisk syge patient i en akut medicinsk kontekst
Agere rollemodel og sparringspartner både mono- og tværfagligt gennem skriftlig og mundtlig kommunikation og derved fremme et positivt arbejdsmiljø

Refleksive spørgsmål

- Beskriv hvornår et patientforløb kan være usikkert?
- Hvordan kan du være med til at gøre et patientforløb sikkert?
  Tænk på et forløb, hvor du tog særlig ledelse, sikrede og koordinerede patientforløbet
- Har du særlige overvejelser om dokumentation?
- Kan du tænke kreativt og finde løsninger, der imødekommer den enkelte patients behov og situation? Giv et eksempel
- Hvordan håndterer du en patient og/eller pårørende, der har dårlige erfaringer fra tidligere patientforløb?

Bilag 3
Prøve og eksamener

Region Syddanmark midt regionmidtjylland REGION NORDJYLLAND REGION SJÆLLAND – vi er til for dig REGION Region Hovedstaden

Dette bilag omhandler de prøve- og eksamensformer, som indgår i specialuddannelsesforløbet til akutsygeplejersker og har til formål at give en uddybende beskrivelse af prøvens og eksaminernes formål, indhold og struktur samt de vurderingsskriterier, der lægges til grund ved bedømmelsen.

Bilaget er inddelt i 3 hoveddele:

1 Klinisk prøve i 1. uddannelsesperiode
Første del beskriver den kliniske prøve, som finder sted mod afslutningen af 1. uddannelsesperiode.

2 Synopsiseksamen i 2. uddannelsesperiode
Anden del omhandler synopsiseksamen, der ligger i slutningen af 2. uddannelsesperiode.

3 Afsluttende eksamen i 3. uddannelsesperiode
Tredje del fokuserer på den afsluttende eksamen, som markerer afslutningen på specialuddannelsen.

Indholdsfortegnelse

Bilag 3 Prøve og eksamener 129
Bilag 3.1 Klinisk prøve. 132
Bilag 3.2 Synopsis eksamen 133
Bilag 3.3 Afsluttende eksamen 137

Bilag 3.1 Klinisk prøve

Den kliniske prøve afvikles i 1. uddannelsesperiode

Bilag 3.1.1 Formål

Den kliniske prøve tager udgangspunkt i kompetencekort 6 - Modtagelse af den akutte patient/ABCDE ud fra udvalgte læringsmål for 1. uddannelsesperiode.

Prøvens formål er at vurdere kursistens evne til at modtage, vurdere og igangsætte sygepleje til den akutte patient i overensstemmelse med faglige standarder, etik og evidensbaseret praksis. Prøven skal demonstrere, hvordan kursisten anvender teoretisk viden fra 1. uddannelsesperiode i klinisk praksis med særlig fokus på kursistens kompetencer til at samarbejde med patienten, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere og kursistens evne til at planlægge, prioritere og iværksætte relevante behandlingstiltag.

Den kliniske prøve vurderes på baggrund af kursistens evne til at

- anvende relevant teoretisk viden i modtagelsen af den akutte, uafklarede patient
- evaluere og prioritere patientens behov hurtigt og præcist
- iværksætte pleje og behandling, samt dokumentation, der er tilpasset patientens situation
- effektivt kommunikere og samarbejde med patienten, andre faggrupper og pårørende

Bilag 3.1.2 Praktiske forhold – modtagelse af den akutte patient

Kursisten skal modtage en akut patient på det godkendte kliniske uddannelsessted.

Patienten udvælges af den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske er ansvarlig for indhentelse af samtykke fra patienten. Kursisten skal modtage en akut, uafklaret patient og være med fra patientens ankomst til hospitalet. Det tilstræbes, at patienten ankommer med det præhospitalspersonale, hvor kursisten kan få overdraget vitale parametre eller anden relevant information om patienten. Patienten må ikke være vurderet med behov for akutkald, traumepatient, barn eller ”småskade” (blå triage).

Patientsituationen skal være så autentisk som muligt, hvor kursisten kan tilkalde en kollega, der kan bistå i modtagelse af patienten, hvis kursisten vurderer behov for dette. Kursisten tager lederskab i modtagelsen af den akutte patient og kan uddelegere konkrete opgaver. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og censor indgår som observatører.

Patienten skal overdrages til en kollega efter endt modtagelse og dokumenteres i den elektroniske patientjournal, før kursisten går videre til mundtlig forberedelse.

Bilag 3.1.3 Plan for den kliniske prøve

Den uddannelsesansvarlig sygeplejerske er eksaminator, og censor er en uddannelsesansvarlig sygeplejerske fra en anden akutafdeling i regionen.

Figur 14 - Plan for den kliniske prøve

Plan for den kliniske prøve	
Tid	**Handling**
30-60 minutter	Modtagelse af den akutte patient Praktisk del af eksamen
30 minutter	Kursistens forberedelse til mundtlig prøve
5 minutter	Kursisten uddyber kort patientcasen f.eks med fokus på • Modtagelsen - patientens tilstand/symptomer • Hvad kunne gøre anderledes i modtagelsen? • Kommunikation med patient/præhospital/pårørende • Juridiske/etiske forhold
15 minutter	Mundtlig prøve med uddybende spørgsmål og refleksioner. Med udgangspunkt i læringsmål for 1. uddannelsesperiode.
5 minutter	Votering ved den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og censor. Kursisten kan ikke overvære voteringen. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske og censor skal opnå enighed om bestået/ikke-bestået.
5 minutter	Mundtlig tilbagemelding til kursisten

Bilag 3.2 Synopsis eksamen

Synopsis eksamen er en casebaseret eksamensform. Kursistens bearbejdning af patientcasen skal bidrage til at skabe kobling mellem teoretisk viden og læringsmål for 2. uddannelsesperiode.

Bilag 3.2.1 Formål

Den casebaserede eksamensform er velegnet til at evaluere kursistens kompetencer i at anvende uddannelsesperiodens teorier og metoder til analyse, problemløsning og anvendelse.

Analysen skal tage udgangspunkt i en udleveret empirisk, anonymiseret case, hvor relevante sygeplejefaglige og kliniske problemstillinger afgrænses og analyseres.

Kursisten vurderes ud fra udvalgte læringsmål for 2. uddannelsesperiode:

- Har viden om og kan vurdere komplekse problemstillinger ved en uafklaret akut patient
- Har viden om og kan reflektere over patientens og eventuelt pårørendes forudsætninger for kommunikation og inddragelse udfra relevant teori og evidens
- Har viden om forståelse for juridiske forhold, etiske, kulturelle og religiøse dilemmaer i akutsygepleje

- Kan anvende sin viden i tilrettelæggelse og udførsel af sygepleje tilpasset patientens helbredssituation og udfordringer, herunder fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle i det akutte og uafklarede patientforløb
- Har viden om teamets samlede ressourcer og kompetencer i mødet med patientens og pårørendes behov

- Kan vurdere de tværfaglige og tværgående indsatser i patientcasen

- Kan varetage faglig klinisk ledelse, herunder prioritere patientens og pårørendes behov og dermed inddrage de rette ressourcer

Bilag 3.2.2 Rammer for synopsis eksamen

Kursisten trækker en patientcase på den teoretiske uddannelsesinstitution, og kursisten har herefter 24 timer til at udarbejde en individuel skriftlig synopsis, som derefter skal forsvares mundtligt. Kursisten aflønnes svarende til en 8 timers arbejdsdag.

Patientcases tager udgangspunkt i akutafdelingernes patientkategorier.

Bilag 3.2.3 Indhold i synopsis

Bilag 3.2.3.1 Forside

Skal indeholde:

- Fulde navn og studienummer
- Præcis og dækkende titel for emnet
- Måned og årstal
- Uddannelse
- Valg af referencesystem
- Antal anslag (OBS: Hvis antal anslag overstiger det maksimale omfang, inkl. mellemrum, afvises synopsen)
- Synopsisopgaven må bruges internt på uddannelsen

Bilag 3.2.3.2 Præsentation af patientcase

- Kort beskrivelse af patientcase
- Indlæggelsesårsag og patientens tilstand og symptomer
- Beskrivelse af hvilke potentielle problemstillinger patienten har/kunne få. Der skal være en klar og præcis formulering af det/de centrale problemer, som patientcasen adresserer.

Bilag 3.2.3.3 Analyse af udvalgt(e) problemstilling(er)

- Identifikation og belysning af caserelaterede karakteristika, dilemmaer og perspektiver ved hjælp af relevant litteratur
- Beskrivelse og analyse af problemstilling(er) skal være tydeligt afgrænset og tage udgangspunkt i evidensbaseret viden og litteratur fra 2. uddannelsesperiode

Bilag 3.2.3.4 Konklusion

Konklusionen skal opsummere hovedpointerne.

Bilag 3.2.4 Redaktionelle krav

Bilag 3.2.4.1 Omfang

Synopsen skal have et omfang på 4.800 til 6.200 anslag, inkl. mellemrum (ekskl. forside, indholdsfortegnelse og referenceliste)
Besvarelsen skal skrives med feks. Arial, Times New Roman 12 pkt. eller anden læsevenlig skrifttype og linjeafstand 1,5.

Ved indrykninger, punktopstillinger, linjeafstand mellem afsnit, en bestemt størrelse på overskrifter eller andre visuelle virkemidler, skal det gøres på samme måde gennem hele dokumentet.

Brug kun de gængse forkortelser såsom evt., f.eks., osv. Hvis der anvendes forkortelser for afdelinger og lignende, skal der første gang skrives det fulde navn med den ønskede forkortelse i parentes f.eks. Sundhedsstyrelsen (SST).

Kursisten skal angive navn i sidehoved og sidetal i sidefod.

Der skal anvendes anerkendt referencesystem til kildehenvisning.

Bilag 3.2.4.2 Aflevering

Opgaven skal afleveres elektronisk i Pdf-format i Wiseflow. Den teoretiske uddannelsesinstitution har ansvar for at censor kobles på Wiseflow og dermed gives adgang til opgaven.

Bilag 3.2.5 Uretmæssig hjælp og plagiat

Hvis kursisten giver eller får uretmæssig hjælp i forbindelse med opgaver og prøver, bliver opgaven afvist. Det samme gælder, hvis kursistens tekst efterligner andres værker under foregivelse af, at det er kursistens selvstændige og originale arbejde.

Hvis eksaminator og/eller censor får begrundet mistanke om plagiat/snyd, vil dette medføre afvisning af opgaven. Eksaminator og/eller censor dokumenterer sagen og kontakter Det Nationale Specialuddannelsesråd. Sanktionen afgøres af Det Nationale Specialuddannelsesråd.

Bilag 3.2.6 Mundtlig del af synopsis eksamen

Det mundtlige forsvar planlægges og foregår på den teoretiske uddannelsesinstitution. Det mundtlige forsvar planlægges til ca. 1 uge efter aflevering af synopsis.

Censor og eksaminator har læst og (individuelt) bedømt synopsis før det mundtlige forsvar.

Det mundtlige forsvar gennemføres individuelt og varer i alt 30 minutter pr. kursist.

Bilag 3.2.6.1 Struktur på synopsis eksamen

Figur 15 – plan for synopsis eksamen

Plan for synopsis eksamen	
Tid	**Handling**
Skriftlig synopsis	
24 timer	Skriftlig synopsis udarbejdes individuelt.
Mundtligt forsvar	
5 minutter	Kursist præsenterer et selvvalgt emne, der uddyber, nuancerer og supplerer den skriftlige synopsis.
15 minutter	Eksamination med udgangspunkt i den skriftlige synopsis.
5 minutter	Votering • Individuel bedømmelse med ekstern vurdering efter 7-trins skalaen, jævnfør Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område nr. 1125 af 04/07/2022[16] • Opnåelse af læringsmålene vurderes samlet på baggrund af den skriftlige synopsis og det mundtlige forsvar • Eksaminator og censor bedømmer, i hvilken grad den skriftlige synopsis og det mundtlige forsvar opfylder eksamenskriterierne og lever op til beskrevne krav. Stave- og formuleringsevne indgår i den samlede bedømmelse. Der gives en samlet bedømmelse. • I tilfælde af uenighed mellem eksaminator og censor, er censors bedømmelse udslagsgivende. • Kursisten kan ikke overvære voteringen.
5 minutter	Bedømmelse • Censor og eksaminator giver kursisten mundtlig tilbagemelding med begrundelse for karaktergivningen. • Eksamenskarakter noteres af både censor og eksaminator i det regionale dokumentationssystem.

Bilag 3.2.7 Brug af Artificial Intelligence (AI)

AI-værktøjer kan bruges til at generere tekst ud fra spørgsmål, der stilles i AI-værktøjet, og AI kan redigere og omskrive eksisterende tekst. ChatGPT, Microsoft Copilot, Quillbot og Grammarly er eksempler på værktøjer, der er baseret på AI. Det er tilladt for kursisten at anvende AI i forbindelse med hjemmeopgaver, skriftlige og mundtlige prøver eller eksamener, når disse retningslinjer følges:

[16] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1125

- Det skal tydeligt angives, hvordan AI-værktøjet er anvendt, f.eks. som en del af metodeafsnittet eller som en redegørelse i det skriftlige produkt.

- Det skal beskrives, hvordan AI er anvendt i synopsen, både i forhold til at stille spørgsmål og til at søge information, til at få feedback eller kritik på allerede produceret tekst, til korrektur og til at forbedre sproglige formuleringer og læsbarheden.

- Som minimum skal det angives, hvilket redskab, der er brugt, og hvordan redskabet er brugt.

- Det forventes, at kursisten har forholdt sig til valget af hjælperedskaber som en del af det skriftlige produkts tilblivelsesproces. Hvis kursisten anvender konkret tekst, som er AI-genereret, skal der citeres som ved øvrige citater.

Bilag 3.3 Afsluttende eksamen

Specialuddannelsen i akutsygepleje afsluttes med en skriftlig opgave som danner grundlag for et individuelt mundtligt forsvar, med udgangspunkt i kursistens kliniske praksis. Opgavens problemområde/problemformulering skal godkendes af nærmeste leder og opgavevejleder. Opgavevejleder er også eksaminator på opgaven og det mundtlige forsvar.

Bilag 3.3.1 Formål

Formålet med den afsluttende eksamen er at kursisten forholder sig undersøgende og kritisk til egen praksis for derigennem at identificere en klinisk relevant problemstilling inden for et eller flere af funktionsområderne, jævnfør Bekendtgørelsen.

Kursisten skal kunne kombinere kliniske og teoretiske kundskaber for en konkret klinisk problemstilling indenfor akutsygeplejerskens kliniske praksis, jf. mål i uddannelsesordning for Specialuddannelsen i akutsygepleje.

Kursisten vurderes ud fra udvalgte slutkompetencer jævnfør Bekendtgørelsen for specialuddannet sygeplejerske i akutsygepleje:

- Kan udvælge, præsentere og redegøre for en klinisk problemstilling med relevans for den akutte patient, akutsygepleje og det akutmedicinske område

- Kan selvstændigt beskrive akutsygepleje i forhold den kliniske problemstilling

- Kan forstå og reflektere over klinisk lederskab og klinisk beslutningstagning i forhold til den kliniske problemstilling

- Kan identificere behovet for samarbejde om den kliniske problemstilling både mono- og tværfagligt

- Kan identificere og vurdere akutte patienter med forskellige sundhedskompetencer og medvirke til at kompensere for disse og herudfra iværksætte, samarbejde og koordinere indsatser

- Kan medvirke til udvikling af og sikre kvalitet i akutsygepleje

- Kan forholde sig nuanceret og reflekteret til etiske, kulturelle, juridiske og/eller religiøse dilemmaer
- Kan forholde sig kritisk og analyserende til viden på akutområdet, implementere denne og medvirke i praksisnær kvalitetsudvikling

Bilag 3.3.2 Kriterier for det mundtlige forsvar

Det mundtlige forsvar skal tage udgangspunkt i opgaven. Eksamen skal foregå ca. 4 – 5 uger efter afleveringstidspunktet af opgaven og vil foregå på den teoretiske uddannelsesinstitution.

Det mundtlige forsvar har en samlet varighed på 30 minutter.

Kursisten har indledningsvis 10 minutter til at uddybe opgaven. Det kan være uddybning af opgavens fund, dilemmaer, etiske problemstillinger, inddragelse af ny viden med mere.

Derefter eksamineres kursisten i 20 minutter med udgangspunkt i det mundtlige forsvar og opgaven.

Der er 10 minutter til votering og tilbagemelding til kursisten.

Kursisten må ikke deltage ved voteringen.

Bilag 3.3.2 Kriterier for bedømmelse

Kursisten vurderes ud fra de udvalgte slutkompetencer på baggrund af opgaven og det mundtlige forsvar.

Opgaven skal opfylde gældende kriterier og indgå i bedømmelsen. Det mundtlige forsvar skal demonstrere kursistens viden, færdigheder og kompetencer.

Eksaminator og censor bedømmer, i hvilken grad den skriftlige og det mundtlige forsvar opfylder eksamens kriterier og lever op til de beskrevne krav. Stave- og formuleringsevne indgår i den samlede bedømmelse.

Der gives en individuel bedømmelse, selvom opgaven har været udformet som en gruppeopgave. Den afsluttende eksamen bedømmes ud fra 7-trinsskalaen. Bedømmelsen sker i et samarbejde mellem censor og eksaminator; dog med censor som udslagsgivende i tilfælde af uenighed.

Ved ikke-bestået eksamen gives mundtlig tilbagemelding. Det påhviler censor i samarbejde med eksaminator at udforme denne. Tilbagemeldingen skal indeholde en generel helhedsvurdering af det samlede niveau. Ved ikke-bestået bedømmelse skal eksaminator informere kursistens nærmeste leder, og der skal derefter udformes en handleplan for kursisten.

Hvis opgaven ikke afleveres rettidigt, bedømmes denne som en ikke-bestået opgave, og kursisten har ikke mulighed for det mundtlige forsvar. Dette betragtes som ét eksamenforsøg.

Eksamenskarakteren noteres af både censor og eksaminator i det regionale dokumentationssystem.

Bilag 3.3.3 Indhold og strukturering af opgave

- Resume
- Indledning
- Problemformulering
- Metode
- Teori

- Analyse
- Diskussion
- Konklusion
- Perspektivering

Bilag 3.3.3.1 Reumé

Resumé placeres først i opgaven. Maksimum 1.000 anslag, inklusiv mellemrum.

Resumé tæller ikke med i det samlede antal anslag, når opgavens endelige omfang regnes sammen. Resumé skal indeholde baggrund for emnet, metoden der er anvendt, resultater eller fund og kort konklusion.

Bilag 3.3.3.2 Indledning

Indeholder en præsentation af det kliniske problem. Vinklen og spørgsmålet kan indeholde noget som undersøges eller debatteres i klinisk praksis.

Observationer, der er relevante for problemstillingen beskrives, og der begrundes:

- Hvorfor det er et problem?
- For hvem det et problem?
- I hvilken situation det er et problem?
- Hvorfor dette emne er interessant at beskæftige sig med?
- Hvad der har inspireret til undersøgelsen/opgaven?

Den kliniske indfaldsvinkel tager udgangspunkt i egen praksis. Det skal beskrives, hvorfor problemstillingen er relevant for akutsygepleje og det akutmedicinske område.

Præsentationen underbygges med referencer, og der kan indgå en eller flere korte selvoplevede cases, som kan understøtte problemstillingen.

Bilag 3.3.3.3 Problemformulering

Problemformuleringen angiver, hvad der helt konkret ønskes undersøgt indenfor den valgte problemstilling. Skal formuleres som et kort og præcist spørgsmål og danner grundlag for opgavens videre fokus.

En god problemformulering er formuleret kort, præcist og i spørgeform. Det kan dreje sig om spørgsmål af typen som f.eks.:

- Hvilken betydning har det?
- Hvordan kan?
- Hvorledes kan?
- Hvilke?

En problemformulering kan suppleres med en begrebsafklaring.

Bilag 3.3.3.4 Metode

Metodeafsnittet beskriver den fremgangsmåde og den systematik, som benyttes i arbejdet med at komme fra problemformuleringens spørgsmål til svaret i konklusionen.

Der kan vælges at gøre brug af:

- En eller flere metoder i samme opgave herunder anvendelse af kvalitativ, kvantitativ eller mixed som undersøgelsesmetode, f.eks. cases, observation, spørgeskema, målinger, interview, sammen med teori og litteratur.

Ud over at vælge en eller flere undersøgelsesmetoder er det vigtigt at begrunde, hvorfor netop denne/disse metode(r) vælges.

Spørgsmål for at finde frem til en egnet metode:

- Hvilken viden er anvendelig for at kunne besvare problemstillingen/problemstillingerne?
- På hvilke måder (undersøgelsesmetoder) kan denne viden fremskaffes?
- Hvilke fordele og ulemper er der forbundet med hver af disse metoder?
- Hvilken metode(r) er mest egnet i dette tilfælde?
- Etiske og juridiske overvejelser?
- Egen forforståelse?
- Hvilken videnskabelig forskningsmetode og hvilke modeller anvendes og hvorfor?

Refleksion over anvendt videnskabsteori, forskningsmetode og modeller i opgaven. Der redegøres kort for disse overvejelser i metodeafsnittet.

Der kan kort beskrives en søge-streng omkring søgningsprocessen for, hvor der er søgt og med hvilke søgeord.

Det skal beskrives, hvor og hvordan empirien er fremskaffet, og hvordan den efterfølgende er bearbejdet.

Den valgte empiri understøtter problemstillingen og bidrager til en fagligt funderet argumentation.

Bilag 3.3.3.5 Teori og empiri

Afsnittet indeholder en kort beskrivelse af og argumentation for den teori, der er anvendt i opgaven.

Bilag 3.3.3.6 Analyse

Analysen er et centralt afsnit i opgaven og den mest omfattende del af opgaven. Det er gennem den analytiske bearbejdning, at der demonstreres en selvstændig præstation ved hjælp af akademisk argumentation og empirisk og teoretisk belæg.

Ordet analyse betyder at splitte data op i enkeltdele styret af problemformuleringen. Der argumenteres i analysen ud fra den valgte teori og empiri.

En analyse skal undersøge årsager, sammenhænge og konsekvenser. Analysen skal være faglig og velbegrundet med teoretisk belæg. Målet med analysen er en dybere systematisk undersøgelse og forståelse af opgavens problemområde ud fra valgt teori og empiri.

Analysen kan sammenskrives med diskussionsafsnittet, som ét samlet afsnit. Det skal tydeligt fremgå, hvor der analyseres, og hvor der diskuteres.

Bilag 3.3.3.7 Diskussion

En analyse kan ikke stå alene, men er en nødvendig forudsætning for at diskutere og fremføre selvstændige udsagn. Diskussionen fremhæver vigtige fund i analysen. Relationen mellem empiri/teori og problemformulering (analysens resultater) diskuteres ved at kombinere og sætte synspunkter og argumenter op overfor hinanden, gerne med det formål at nå frem til et nyt synspunkt. Det er vigtigt at lade sin egen faglige vurdering komme til udtryk i dette afsnit, dog med argumentationer med teoretisk belæg.

Diskussionen skal også indeholde synspunkter om anvendeligheden af de anvendte metoder:

- Hvordan besvarer empiri/teori problemformuleringen?
- Hvilke styrker og svagheder er der ved empiri/teori?
- Kunne en anden metode have givet et andet resultat? Og eventuelt hvilket resultat?
- Eller belys problemet fra et andet perspektiv?
- På hvilken måde giver analyseresultaterne nye perspektiver på praksis?
- Hvordan kan de influere herpå?
- Levede metoden op til hensigten? Ja, hvorfor? Nej, hvorfor ikke?
- Er der områder, der ikke blev belyst? Hvis ja, hvorfor ikke?
- Afsnittet skal indeholde en kort beskrivelse af, hvilke fordele og ulemper der er med den eller de valgte metoder.

Bilag 3.3.3.8 Konklusion

Konklusion indeholder svar på problemformuleringens spørgsmål. Her foretages en kort opsummering og sammenfatning af, hvad der er fundet frem til på baggrund af analyse og diskussion.

Bilag 3.3.3.9 Perspektivering

Perspektiveringen beskriver betydningen af opgavens fund. I afsnittet indgår en konstruktiv, kritisk vurdering af de konsekvenser, som resultaterne kan få for praksis, f.eks. forslag til udvikling af praksis. I perspektiveringen kan indgå overvejelser om, hvorvidt resultaterne rejser nye spørgsmål, der kan afklares med fremtidige tiltag. Der kan beskrives overvejelser om implementering.

Bilag 3.3.4 Vilkår for udarbejdelse af afsluttende opgave

Der kan tilbydes maksimum 3 timers opgavevejledning pr. opgave. Der kan gives opgavevejledning, indtil opgaven er afleveret.

Opgavevejledningen skal aftales minimum 2 hverdage i forvejen. Skriftligt produkt som udgangspunkt for opgavevejledningen skal også afleveres minimum 2 hverdage i forvejen.

Bilag 3.3.5 Redaktionelle krav

Hensigten med de redaktionelle krav er at sikre en systematik, der gør opgaven overskuelig og læsevenlig. Det er desuden af betydning, at opgaven er formuleret i et klart og forståeligt dansk.

Bilag 3.3.6

Opgaven skal indeholde:

- Titelblad – forside
- Indholdsfortegnelse
- Resume
- Tekstsider
- Sideangivelse
- Referenceliste
- Eventuel bilagsfortegnelse og bilag (bilagsfortegnelsen skal indgå i indholdsfortegnelsen)

Bilag 3.3.7

Forsiden skal indeholde:

- Fulde navn(e) og studienummer(e)
- Uddannelsens navn – her Specialuddannelsen i akutsygepleje

- Opgavevejleders navn
- Måned og år for udarbejdelse af opgaven
- Opgavens titel og eventuel undertitel (skal understrege opgavens fokus)
- Antal anslag inklusiv mellemrum
- Valg af referencesystem
- Resume må offentliggøres: Ja
- Opgaven må bruges internt på uddannelsen
- Sætning om ophavsret og ophavsretligt ansvar:
  "Denne opgave er udtryk for forfatterens egne synspunkter. Kopiering og anden gengivelse af opgaven eller dele af den er kun tilladt med opgaveløserens tilladelse (jf. gældende dansk lov om ophavsret)"

Bilag 3.3.8 Form og formalia

Opgaven skal opfylde de redaktionelle krav og være overskueligt og stringent opbygget.

Individuelle opgaver må være mellem 20.000 og 24.000 anslag, inklusiv mellemrum, eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, resumé, bilag og referenceliste.

Gruppeopgaver med 2 - 3 kursister må være mellem 30.000 og 36.000 anslag, inklusiv mellemrum, eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, resumé, bilag og referenceliste.

Gruppeopgaver med 4 kursister må være mellem 40.000 og 48.000 anslag, inklusiv mellemrum, eksklusiv forside, indholdsfortegnelse, resumé, bilag og referenceliste.

Der må maksimum være 4 kursister i 1 gruppe.

Tegn/anslag i figurer, grafer og tabeller tælles ikke med i det samlede antal anslag. Opgaven skal som helhed kunne læses uden tekstindholdet i eventuelle figurer, grafer og tabeller.

Bilag 3.3.8.1 Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelsen skal være dækkende for opgavens indhold. Opgaven skal have en indholdsfortegnelse, som tydeligt systematiserer overskrifter og underoverskrifter, f.eks. nummereret efter decimalklassesystemet (1.0, 1.1, 1.1.1 …).

Bilag 3.3.8.2 Formatering

Besvarelsen skal skrives med f.eks. Arial, Times New Roman 12 pkt. (eller anden læsevenlig skrifttype) og linjeafstand 1,5. Skriv sidetal og samlet antal sider som sidefod på alle sider, f.eks. 1 af 15, 2 af 15.

Ved indrykninger, punktopstillinger, linjeafstand mellem afsnit, en bestemt størrelse på overskrifter eller andre visuelle virkemidler skal det gøres på samme måde gennem hele opgaven.

Bilag 3.3.8.3 Citater

Et citat bruges til at illustrere eller underbygge en argumentation. Citater må indgå i en sammenhæng, så tekstens mening ikke går tabt. Citater gengives ordret efter originalsproget. Hvis et citat er på mere end 3-4 linjer, skal citatet skrives med enkelt linjeafstand, og margin rykkes ind på siden.

Bilag 3.3.8.4 Anvendelse af kilder

Det skal klart fremgå af teksten, hvornår kilder anvendes, og hvornår det er kursistens egen holdning til teori/litteraturen. Dette gøres ved kildehenvisninger i teksten.

Bilag 3.3.8.5 Referencer

Henvisning til litteratur i teksten udarbejdes efter et anerkendt referencesystem. Der skal anvendes relevante kilder, der understøtter argumentationen i opgaven. I referencelisten skal der angives, hvilke kilder der henvises til. Der skal der være en éntydig sammenhæng mellem kildehenvisninger og referenceliste.

Bilag 3.3.8.6 Figurer og tabeller

Figurer og tabeller skal illustrere og uddybe teksten, men kan aldrig erstatte en tekst.

Når figurer og tabeller indgår i opgaven, skal de altid kommenteres i teksten.

Bilag 3.3.8.7 Forkortelser

Forkortelser bør som hovedregel ikke benyttes. Forkortelser, der ifølge ordbøger er anerkendte, kan anvendes i teksten.

Hvis der anvendes andre forkortelser, skal kursisten angive dette i teksten. Første gang skrives ordet helt ud og med den ønskede forkortelse i parentes lige bagefter f.eks. Sundhedsstyrelsen (SST).

Bilag 3.3.8.8 Sideangivelse

Sidenummerering omfatter forside, indholdsfortegnelse, tekstsider, referenceliste og bilagsfortegnelse.

Bilag 3.3.8.9 Anonymisering af personfølsomme data

Personfølsomme data om personer, steder og organisationer skal anonymiseres. Hvis der inddrages patientinterview eller lignende, skal data anonymiseres, og patienten/patienterne informeres.

Bilag 3.3.8.10 Bilag

En bilagsfortegnelse er en oversigt over bilag i kronologisk rækkefølge. Det er opgavens sidste side med sidenummerering, og bilagsfortegnelsen skal indgå nederst på indholdsfortegnelsen.

Bilag er materiale, der ikke umiddelbart er nødvendigt for forståelse af teksten i opgaven. Opgaven skal derfor kunne læses uden at læse bilagene, der blot medtages som dokumentation.

Bilagene navngives alfabetisk (bilag A, bilag B …). Der henvises til bilagene inde i opgaven.

Bilag 3.3.9 Brug af Artificial Intelligence (AI)

AI-værktøjer kan bruges til at generere tekst ud fra spørgsmål, der stilles i AI-værktøjet, og AI kan redigere og omskrive eksisterende tekst. ChatGBT, Microsoft Copilot, Quillbot og Grammarly er eksempler på værktøjer, der er baseret på AI. Det er tilladt for kursisten at anvende AI i forbindelse med opgaven, når disse retningslinjer følges:

- Det skal tydeligt angives, hvordan AI-værktøjet er anvendt, f.eks. som en del af metodeafsnitt eller som en redegørelse i det skriftlige produkt.
- Kursisten skal beskrive, hvordan AI er anvendt i arbejdet med det skriftlige produkt både i forhold til at stille spørgsmål og til at søge information, til at få feedback eller kritik på allerede produceret tekst, til korrektur og til at forbedre sproglige formuleringer og læsbarheden.
- Der skal som minimum angives, hvilket redskab, der er brugt, og hvordan redskabet er brugt.
- Det forventes, at kursisten har forholdt sig til valget af hjælperedskaber som en del af det skriftlige produkts tilblivelsesproces.
- Hvis kursisten anvender konkret tekst, som er AI-genereret, skal der citeres som ved øvrige citater.

Bilag 3.3.10 Aflevering

Opgaven skal afleveres elektronisk i Pdf-format i den teoretiske uddannelsesinstitutions elektroniske dokumentationssystem.

Bilag 3.3.11 Ophavsret og snyd

Hvis kursisten giver eller får uretmæssig hjælp i forbindelse med opgaver og prøver, bliver opgaven afvist. Det samme gælder, hvis teksten efterligner andres værker under foregivende af, at det er kursistens selvstændige og originale arbejde (plagiat).

Hvis eksaminator og/eller censor får begrundet mistanke om plagiat/snyd, vil dette medføre afvisning af opgaven. Eksaminator og/eller censor dokumenterer sagen og kontakter Det Nationale Specialuddannelsesråd. Sanktionen afgøres af Det Nationale Specialuddannelsesråd.
